

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

Μπήκαμε πιά στὸν καινούργιο χρόνο, τὸ 1981. Κι' ὅπως συνηθίζεται σὲ τέτοιες περιπτώσεις, σὲ εὐρύτερη ἢ τοπικὴ κλίμακα, θὰ κάνουμε μιὰ σύντομη ἀνασκόπηση γιὰ νὰ ἐπισημάνουμε κυρίως τὰ θέματα πὺλ χρονίζουν στὴν περιοχὴ μας καὶ περιμένουν τὴν λύση τους, θέματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολλὰ ἀποτελοῦν πτυχὲς προβλημάτων πανελληνίων, κι' ὄχι σπάνια, παγκόσμιων.

Μὲ λύπη κατ' ἀρχὴν διαπιστώνουμε πὺς ὁ χρόνος πὺ ἐφυγε δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνους πὺ σημάδεψαν τὶς τύχες τοῦ Ζαγοριοῦ ἢ πὺ συνδέθηκαν μὲ οὐσιαστικὰ ἐπιτεύγματα. Τὸ 1981 μᾶς βρῆκε μὲ τὰ ἴδια προβλήματα πὺ καὶ πέρυσι, τέτοιον καιρὸ, ἐπισημάνουμε καὶ μὲ τὶς ἴδιες ἐλπίδες γιὰ ἓνα καλλίτερο μέλλον. Μόνον ὁρισμένες ἐξάρσεις τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας κατατάσσουμε στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ ἀπολογισμοῦ μας, αὐτὲς πὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πνευματικὴ, καλλιτεχνικὴ, πολιτιστικὴ καὶ τουριστικὴ προβολὴ τοῦ Ζαγοριοῦ, συνέβαλαν στὴ σύσφιγξη τῶν δεσμῶν ἀνάμεσα στοὺς Ζαγορίσιους καὶ βᾶθαιναν τὴν αὐτοσυνειδησίαν τους.

Πολλὰ εἶναι τὰ προβλήματα τοῦ Ζαγοριοῦ, δυὸ ὅμως εἶναι ἐκεῖνα πὺ ἔχουν πρωτεύουσα σημασία: Ἡ συγκράτηση τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ παλιννόστηση ἀριθμοῦ Ζαγορίσιων πὺ ἔχουν ἀποδημήσει καὶ ἡ ἀξιοποίηση τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς περιοχῆς. Στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ ἓνα πρόβλημα, γιὰτὶ ἡ λύση του ἐνός, ἡ ἀξιοποίηση τοῦ Ζαγορίσιου πλούτου, θὰ φέρει ἀναπόφευκτα πολλοὺς Ζαγορίσιους στὴν πατρίδα τους. Δὲν κινούμαστε ἀπὸ καμιά ἀντιπολιτευτικὴ διάθεση—ἐξ ἄλλου, ὅλο αὐτὸ τὸν καιρὸ, ἀφότου ἄρχισε ἡ ἐκδοσί μας, ἀποδείξαμε πὺς στεκόμαστε πάνω ἀπὸ κόμματα καὶ τὸ μόνον πὺ μᾶς ἐμπνέει εἶναι ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸ Ζαγόρι—, εἴμαστε ὅμως ὑποχρεωμένοι νὰ πούμε πὺς τὸ κράτος, τουλάχιστο κατὰ τὸ χρόνο πὺ μᾶς πέρασε, λησμόνησε τὸ Ζαγόρι. Ξέρουμε βέβαια πὺς ἡ παγκόσμια ἐνεργειακὴ κρίση, παράγωγο τῆς ὁποίας κατὰ μεγάλο ποσοστὸ εἶναι καὶ ὁ πληθωρισμός, κι' ἄλλες αἰτίες δημιούργησαν δυσχέρειες στὴν κρατικὴ μηχανή, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀναστολὴ ἐκτελέσεως πολλῶν ἔργων, μὲ τὴν ἐλπίδα ἀνατολῆς καλλίτερων ἡμερῶν, αὐτὸ ὅμως δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἀδιαφορίαν γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ Ζαγοριοῦ σὲ τόση ἔκταση. Καὶ πρέπει νὰ συμπεράνουμε—ἀπὸ τὰ πράγματα ὁδηγοῦμαστε ἐκεῖ— πὺς εὐθύνῃ καταλογίζεται καὶ σὶς τοπικὲς ἀρχές, πὺ δὲν ἀνταποκρίθηκαν στὴν κρισιμότητα τῶν στιγμῶν καὶ ἀγνόησαν τὰ αἰτήματα τῆς περιοχῆς μας, τὰ ὁποῖα τόσες φορὲς ἔχουν προβληθεῖ ἀπὸ τὶς στήλες αὐτῆς.

Γιὰ νὰ εἴμαστε δίκαιοι, ἓνα ποσοστὸ εὐθύνῃς πρέπει νὰ καταλογίσουμε καὶ στοὺς ἑαυτοὺς μας γιὰτὶ κατὰ τὸ 1980 δὲν καταβάλλαμε τὶς ἀναγκαῖες προσπάθειες, ἔτσι ὥστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προώθηση τῆς ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων μας, νὰ δώσουμε καὶ τὸ δικὸ μας «παρὼν» στὴν ἀνόρθωση τοῦ Ζαγοριοῦ μας.

Τὸ 1981 θὰ εἶναι ὅπωςδήποτε ἓνας δύσκολος χρόνος, τόσο γιὰ τὸ Ζαγόρι, ὅσο καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρο τὸν κόσμον. Τὰ σύννεφα μαζεύνονται ἀπειλητικὰ στὸν ὀρίζοντα καὶ οἱ κίνδυνοι μεγαλώνουν. Ὅμως ἡ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ σταματήσει. Ἐξ ἄλλου καὶ πότε ὁ ἄνθρωπος πορεύθηκε στὴ ζωὴ του, ἔχοντας τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφάλειας σὰν μόνιμη κατάσταση; Ἐτσι κι' ἐμεῖς στὴν ἀκριτικὴ γωνιά μας θὰ συνεχίσουμε ν' ἀγωνιζόμαστε γιὰ καλλίτερες μέρες, γιὰ νὰ ξαναβρῇ πάλι ἡ ζωὴ στὴν ὁμορφὴ πατρίδα μας. Εἶναι ἀνάγκη νὰ κάνουμε αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ὅλοι, νόμιμα ἐγκατεστημένοι στὸ Ζαγόρι καὶ ἀπόδημοι, γιὰτὶ ἔχουμε χρὸς ἀπέναντι τῶν προγόνων μας κι' πέναντι τῶν γενεῶν πὺ θάρθουν. Εἶναι ἀκόμα ἀνάγκη, γιὰτὶ πιστεύουμε πὺς μόνον μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ὑποχρεώσουμε καὶ τὸ κράτος νὰ ἐγκαταλείψει τὴν δρᾶνεια καὶ τὴν ἀδιαφορίαν καὶ νὰ μᾶς συμπαρᾶσταθεῖ. Καὶ πρέπει τώρα στὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου νὰ τὸ πούμε φωναχτὰ σ' ὅλους: Δὲν ἐλπίζουμε μοιρολογητικὰ σ' αὐτὴ τὴ συμπαράσταση, τὴν ἀπαιτούμε, ἐν ὀνόματι ἐκείνων πὺ πρόσφερε τὸ Ζαγόρι στὴν Ἡπειρο καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν ὀνόματι ἐκείνων πὺ μπορεῖ ἀκόμα νὰ προσφέρει, ἀπὸ κάθε ἀποψη.

Μιὰ ἀναφορὰ σὲ γενικὲς γραμμὲς τῶν προβλημάτων πὺ ἀπασχολοῦν τὸ Ζαγόρι, σὲ συνάρτηση μ' αὐτὰ πὺ ἀναφέραμε, θὰ κατὰληγε στὴν ἐπισημάνση τῶν ἐξῆς: α) Δημιουργία συνθηκῶν γιὰ τὴν παραμονὴ τῶν νέων πὺ ἀπέμειναν στὸ Ζαγόρι καὶ τὸν ἐπαναπατρισμὸ ὅσων ἐφυγαν. Αὐτὸ σημαίνει ἀξιοποίηση τῶν πηγῶν καὶ κατὰ κύριο λόγο τοῦ δασικοῦ πλούτου β) Ἀναγνώριση τῆς ἀτομικῆς ιδιοκτησίας γιὰ νὰ ἐπανασυνδεθοῦν οἱ Ζαγορίσιοι μὲ τὸν τόπο τους. γ) Δημιουργία τουριστικῆς κινήσεως μὲ θετικὲς βάσεις καὶ προγράμματα πὺ μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν. δ) Προστασία καὶ συντήρηση τῶν ἀρχιτεκτονικῶν κατάλοιπων καὶ τῶν θρησκευτικῶν θησαυρῶν τοῦ Ζαγοριοῦ. ε) Διευκολύνσεις γιὰ νὰ μποροῦν οἱ ταξιδεμένοι Ζαγορίσιοι νὰ ξαναφτιάξουν τὰ σπίτια τους. στ) Δημιουργία συνθηκῶν γιὰ νὰ ξαναγυρουν οἱ ξενιτεμένοι καὶ νὰ ἀναπτυχθεῖ ὁ τουρισμός, ὅπως, δρόμοι, αὐτοματὲς τηλεφωνικὲς συνδέσεις, ἐπένδρωση τῶν ἀγροτικῶν ἱατρειῶν κ.ἄ.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριότερα ἀπὸ τὰ προβλήματα πὺ μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἡ ἐφημερίδα μας, ὅπως καὶ στὸ παρελθόν, δὲ θὰ σταματήσει νὰ τὰ προβάλλει καὶ νὰ ἀπευθύνεται σὶς ἀρμόδιες ἀρχές γιὰ τὴν ἐπίλυσή τους. Ἐπεὶ τὴ γνώμη ὅμως πὺς τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἦταν καλλίτερα μὲ τὴ συνεργασία καὶ συμπαράσταση ὅλων τῶν συμπατριωτῶν μας, τῶσων ἐπιλέκτων συμπατριωτῶν, πὺ μποροῦν νὰ βοηθήσουν μὲ πολλοὺς τρόπους. Τὸ ἐλπίζουμε. Καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴ ἀπευθύνουμε σ' ὅλους θεσμικὲς εὐχὲς γιὰ τὸ 1981, γιὰ ὑγείαν, χαρὰ καὶ προκοπὴ, καὶ γιὰ συνένωση τῶν προσπαθειῶν ὅλων μας γιὰ ἓνα καλλίτερο αὔριο τοῦ Ζαγοριοῦ.

Ἡ ΣΤΗΝΤΑΚΤΙΚὴ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

σημειώματα

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Σε άλλη μας στήλη δημοσιεύουμε ανακοίνωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Ζαγορίσιων που ζητάει οικονομική ενίσχυση για την απόκτηση Στέγης.

Η εφημερίδα μας συμπαρίστατε θερμά στην προσπάθεια αυτή και εύχεται σύντομα τὰ ξεκαίνια.

ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΚΕΡΑ

Τὰ ΚΤΕΛ τὰ δημιούργησε τὸ Κράτος γιὰ τὴ σωστὴ κι ἀνετη συγοιωνική ἐξυπηρέτηση τῶν κατοίκων τῶν ὁρειῶν καὶ ἀπομακρυσμένων κυρίως περιοχῶν.

Παράλληλα ἐξασφάλισε καὶ τὰ ἐπαγγελματικά συμφέροντα τῶν ἰδιοκτητῶν λεωφορείων παραχωρώντας τους τὴν μονωλιακὴ δίκαι μεταφορά τοῦ πληθυσμοῦ.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ διοίκηση τῶν ΚΤΕΛ καὶ οἱ ὁδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων δείχνονται ἀσυνεπὲς πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς ἑρσης τῶν ΚΤΕΛ.

Διηλαδὴ δὲν ἐξυπηρετοῦν ὅπως πρέπει τὸ Κοινό.

Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα τὸ τί γίνεται στὴν περιοχή Ζαγορίου. Ἀρκεῖ τὸ μικρότερο ἐμπόδιο καὶ ἡ πὶδ ἀσήμεστη δυσκολία γιὰ νὰ μετακινηθῇ τὸ δρομολόγιο, νὰ ἐπιστρέψει τὸ αὐτοκίνητο ἀπ' τὴ μέση τοῦ δρόμου ἢ νὰ παρακαμφθεῖ τὸ χωριό.

Λίγος πάγος ἢ χιόνια πρόχειρη ἀφορμὴ γιὰ τὴ δημιουργία προβλήματος πού θὰ μπορούσε νὰ λυθεῖ εὐκολώτατα μὲ τὴν χρησιμοποίηση ἀλυσίδων.

Σύμπτωση ἴσως νὰ συμβαίνουν ὅλ' αὐτὰ, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν εἶναι μικρὸς δηλ. οἰκονομικὰ ἀσύμφορος.

Γιατὶ συμβαίνει σχεδὸν πάντα σὲ τέτοιες περιπτώσεις ἀπ' ὅπου δέν... περνάει λεωφορεῖο νὰ περῶν μικρότερα αὐτοκίνητα καὶ μάλιστα χαμηλὰ Ι.Χ.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ἐπίσης, ὅτι τὰ ἴδια αὐτὰ λεωφορεῖα ὅταν ἀνέγκαν προηγούμενα στὶς «ἀγρονε γραμμὲς» ἐκτελοῦσαν περισσότερα δρομολόγια κάτω ἀπὸ πραγματικὰ δυσμενέες καιρικὲς συνθῆκες.

Φαίνεται δυστυχῶς πὺς τὴν οἱ ὁδηγοὶ τοὺς προσαρμόστηκαν στὶς συνθῆκες τῶν ΚΤΕΛ.

Ἐπισημαίνουμε ὅμως ὅτι καὶ οἱ Ζαγορίσιοι ἐπιβάτες εὐθύνονται ἀπ' τὴ στείγη πού δὲν διαμαρτύρονται ἐντονα καταγγέλοντας συ

κεκρυμένα περιστατικά ἀλλὰ ἀρκοῦνται ἀναμεταξὺ τους κουβέντες σὲ... καφενεῖο.

Τὸ πρόβλημα θὰ δύνεται ὅσο οἱ διαμαρτυρίες δὲν εἶναι ἐμπράκτες.

★

ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΙΑ

Τὸ ἄρθρο μας τοῦ Ὀκτωβρίου γιὰ τὴ διάσωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ θησαυροῦ τοῦ Ζαγορίου δὲν βρήκε μέχρι σήμερα τὴν ἀπαιτούμενη ἀπόφαση στὶς Ζαγοριακὲς Ὀργανώσεις.

Ἀντίθετα ἐτύχε μεγάλῃ προσοχῇ ἀπὸ πολλοὺς ξένους μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» πού ἀναδημοσίευσε στὸ φύλλο τῆς 27 Δεκεμβρίου ὁλόκληρο τὸ ἄρθρο μας μὲ σχετικὸ σχόλιο.

Καὶ ἡ ἐπαλήθευση τῶν φόβων μας ἦρθε μὲ τὴν κλοπὴ στὴ Βίτσα.

Οἱ ἀρχαιοκάπηλοι Κροντήρης Ἀθ. Γεώργιος, Βιομήχανος καὶ Στήλης Ἀλέξιος, ναῦτης κάτοικοι Ἀθηνῶν κλέψαν ἀπ' τὴν ἐκκλησία Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος δύο πολύτιμες εἰκόνες, ἐξὴ καντήλια καὶ ἓνα κηροπήγιο.

Εὐτυχῶς κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τοὺς ὑποπτεύθηκαν, κράτησαν τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τηλεφώνησαν στὴν ἀστυνομία γιὰ τὴ σύλληψή τους.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι οἱ προσπάθειες τῶν κατοίκων νὰ εἰδοποιήσουν τὸ τμήμα Κήπων, ὅπου ὑπάρχουν δὲν καρποφόρησαν ἀπὸ τίς μόνιμες πλῆον βλάβες τῶν τηλεφώνων, καὶ παρ' ὅλῳ νὰ διαφύγουν οἱ ἀρχαιοκάπηλοι. Κατὰ τυχὴ ἀπάντησε ὁ Ἀστυνομικὸς Σταθμὸς Νέων Καρυῶν καὶ ἐτοίμη ἐπετεύχθη τὴν τελευταία στιγμή ἡ σύλληψη τῶν ἀρχαιοκάπηλων γιὰ τὴν καὶ σύμπτωση καθυστέρησαν στὸ δρόμο ἀπὸ βλάβη τοῦ αὐτοκινήτου των.

★

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ
ΓΙΑ ἓΝΑ ΧΩΡΙΟ
ΧΩΡΙΣ ΓΙΑΤΡΟ

Γιὰ ἓνα χωριὸ πού ὁ ἀγροτικὸς γιατρός τὸ ἐπισκέπτεται λιγώτερο ἀπὸ μιά φορά τὸ μῆνα, ἐνδιαφέρθηκε ὁ Μορφωτικὸς Σύλλογος Λάριστας καὶ δημιούργησε μικρὸ φαρμακεῖο μὲ τὰ ἀπαραίτητα εἴδη πρῶτης ἀνάγκης.

Οἱ κάτοικοι τῆς Λάριστας εὐχαριστοῦν τὸν Πρόεδρο καὶ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τους. Διαμαρτύρονται συγχρόνως γιὰ τὴν ἀδιαφορία τοῦ κράτους πού ἀφήνουν χωρὶς καὶ τὴ στοιχεῖωδη ἱατρικὴ περίθαλψη τοὺς ὁρεινούς πληθυσμούς.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

ΑΣΩΠΙΟΥ 12 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ἀγαπητὴ Συμπατριώτη,

Ἡ χαρὰ μας εἶναι ἀπερίγραπτη πού ἔστω καὶ μὲ τίς λίγες αὐτὲς γραμμὲς μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ ὅλους τοὺς ταξιδεμένους συμπατριώτες μας καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὸν καθένα ξεχωριστὰ.

Οἱ λίγες αὐτὲς γραμμὲς δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ σοῦ ποῦμε τὰ νέα τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας μας, τοῦ Ζαγορίου καὶ πολλὴ περισσότερο τὰ προβλήματά του, πού κάθε μέρα γίνονται πὶδ περίπλοκα καὶ τὸ δ-δηγοῦν ἀργά, ἀλλὰ σταθερὰ στὴν ἐρμήκωσή του.

Ἄν γυρίζαμε νοερά ἐκεῖ πού γεννηθήκαμε ἐσὺ, ἐμεῖς καὶ οἱ πρόγονοί μας καὶ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μᾶς ξεφυλλίζαμε τὴν περιλαμπρὴ ἱστορία του καὶ τὴ φανταχτερὴ παρουσία του μέσα στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο, βλέποντας τὸ σημερινὸ πού κατάντημα, θάπρεπε ὅλοι μαζί σὰν ἓνας ἄνθρωπος νὰ ἀσπλῶναμε τὴ θέληση τῆς ψυχῆς μας καὶ νὰ βοηθούσαμε, ἂν ἔχι, στὴν ἀποκατάσταση τῆς παλίας του αἰγλης, τουλάχιστο στὴν ἐπιβίωσή του.

Μὲ αὐτὲς λοιπὸν τίς σκέψεις καὶ τὴ σθεναρὴ ἀπόφαση, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Π.Σ.Ζ. Ἰωαννίνων, ἀποφάσισε νὰ ἀπευθυνθεῖ σὲ σένα καὶ σὲ κάθε φίλο τοῦ Ζαγορίου καὶ νὰ ζητήσει τὴ βοήθειά σου Οἰκονομικὴ καὶ ἡθικὴ γιὰ νὰ ἀποκτήσει ὁ Σύνδεσμός μας ἐδῶ στὰ Γιάννινα μόνιμη στέγη καὶ παράλληλα νὰ δημιουργήσει τὸ «Ζαγορίσιο Σπίτι» μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι αὐτὸ θὰ γίνῃ πόλος ἑλξης τῶν συμπατριωτῶν μας κ: ἐτοίμη θὰ μπορούμε νὰ συναντιώμαστε ὅλοι πὶδ τακτικὰ καὶ νὰ συζητοῦμε τὰ καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας μας.

Γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἀνωτέρω αὐτοῦ σκοποῦ ἀποφασίσαμε νὰ ἀγοράσουμε ἓνα χωρὶ καὶ γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ χρειάζονται χρήματα τὰ ὅποια ὁ Πολιτιστικὸς Σύνδεσμός μας δὲν ἔχει, γι'αὐτὸ ἀπευθυνόμαστε σὲ σένα ἀγαπητὴ συμπατριώτη, νὰ βοηθήσεις στὴν προσπάθεια αὐτὴ στέλνοντας ἀπευθείας στὸ Σύνδεσμο ἢ καταθέτοντας στὸν ὄπ' ἀριθ. 5676 λογαριασμὸ τῆς Ἰονικῆς - Αἰνιῆς Τράπεζας, ὑποκατάστημα Ἰωαννίνων, ἢ χρηματικὸ ποσὸ μὴ μὲν πὶδ ἢ μεγάλο.

Γιὰ τὸ Σύνδεσμό μας ἡ χειρονομία σου αὐτὴ (ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ μέγεθος, τῆς συνεισφοράς) θὰ ἔχει τὴν ἴδια ἀξία, γιὰτὶ θὰ προσθέσει καὶ σὺ ἓνα πεπραγμένον στὸ χτίσιν τοῦ «Ζαγορίσιου Σπιτιοῦ», πού θὰ εἶναι κτήμα ὅλων τῶν Ζαγορίσιων.

Σκέψου τὴ χαρὰ, πού θὰ νιώσεις, ὅταν αὐριο, ἐρχόμενος στὰ Γιάννινα, ἔλθεις στὸ Ζαγορίσιο αὐτὸ σπῖτι τοῦ ὁποῖο ἓνα κομμάτι πλήρωσες ἐσὺ.

Σκέψου τὴ χαρὰ πού θὰ νιώσεις, ὅταν εὐκολα θὰ μῖμοις νὰ συναντᾷς τοὺς συγχωριανοὺς σου καὶ συμπατριώτες σου μέσα στὸ θερμὸ καὶ φιλόξενο περιβάλλον τοῦ Ζαγορίσιου αὐτοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ θυμηθεῖς τὰ παλιὰ καὶ νὰ συζητήσεις τὰ σημερινὰ προβλήματα τῶν χωριῶν μας.

Μὲ πατριωτικούς χαιρετισμούς Γιὰ τὸν Πολιτιστικὸ Σύνδεσμο
Οἱ Πρόεδροι
Ι. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ
Οἱ Γ. Γραμματεῖς
Η. ΘΕΟΔΩΡΟΙ

Στὴ συνεδρίαση τοῦ Κοιντ. Συμβουλίου πού ἐγίνε στὶς 4 Γενάρ. ἐκλέχθηκε καὶ γιὰ τὸ 1981 σὰν ἀντιπρόεδρος καὶ γιὰ τὸ 1981 σὰν ἀντιΓόλογος.

Μὲ τὴν πίστωση πού ἔδωσε καὶ τὰ 1980 τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ ἐπισκευάστηκε ἡ στέγη ἀπὸ τὸ ἀρχοντικό οἴπι τοῦ Πλακίδα. Στὸ ζήτημα αὐτὸ πολύτιμη ὑπῆρξε συνδρομὴ τῆς Ἑνώσης τῶν Ζαγορίσιων τῆς Ἀθήνας. Ἐκφράζονται ἐνχαριστίες. Ἀνάγκη νὰ συνεχιστεῖ χορήγηση πιστώσεων γιὰ κατασκευὴ παραθύρων. Εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη.

Φίλια καὶ χαιρετήματα
(Στὸ θάνατο
τῆς Φανῆς Τσουβαλίδου)
Λυπήθηκαν τὰ Γιάννινα. Ἐσφονιάστηκε τὸ Ζαγόρι ἀπ' τὸ δικό σου τὸ χαμό. Κι αἰσθανθήκαμε καὶ φτωχότεροι ὅλοι ἐμεῖς, πού σ' εἰχαμε.

Κι ἐγὼ βουδὸς καὶ ἀπρακτὸς νὰ σ' ἀποχαιρετήσω Φανὴ δὲν τὸ μπορῶ. Σκύβω καὶ σοῦ δίνω φίλια πολλά καὶ χαιρετήματα. Γιὰ νὰ τὰ δώσεις—σὲ παρακαλῶ—ἐκεῖ, πού ἐσὺ ἔχεις. Μ' ἓνα κόκκινο γαρίφαλο, σὰν τότε.
ΛΕΩΝ. ΤΣΑΟΥΣΗΣ

Ἄδαρ (Βασίλης Ἀδαμίδης)

Τὸ Δωδεκάήμερο

Αἰνήμερα τοῦ Χριστοῦ ἦρθαν οἱ φλενάδες τῆς κυραμάνας μου στὸ σπῖτι μας νὰ τὴ δοῦν, γιὰτὶ ἦταν ἀνήμερη, κι ἄρχισαν τὰ γιατρολογήματα, ἡ μιά τῆς ἔλεγε νὰ θάλῃ ποτήρια στὸ κορμί, ἡ ἄλλη νὰ τριφτῇ μὲ ρακὶ καὶ πιπὲρι καὶ νὰ ρίξῃ κι ἓνα ποκάρι μαλλὶ ἀπλῦτο στὶς πλάτες, κι ἄλλη ἄλλη.

Τῆς κυραμάνας μου τῆς ἄρεσε ἡ συντροφιά καὶ τίς κράτησε ὅσο πού νύχτωσε. Ἡ φωτιά ἔκαιγε καμίνι στὴ γωνιά, οἱ καφέδες δούλευαν ἀκατάπαυτα ὕστερα ἦρθαν κι οἱ τηγανίτες, πού ὅλα τὰ σπῖτια κάνουν αὐτὴ τὴ μέρα γιὰ τὰ σπάργανα τοῦ Χριστοῦ, καὶ πῆραν δρόμο οἱ παίινιες γιὰ τὴ μάνα μου πού τίς ἔκανε, κι οἱ εὐχές γιὰ τὴ χρονιάρα τὴ μέρα.

Χαρά στὰ χέρια σου, νυφοῦλα μου! Ἄμ τί ἀφράτες καὶ ζαχαρένιες τίς ἔκανες!

Χρόνους πολλοὺς, χαρούμενη, μὲ τὸν ἀντρα σου, μὲ τὰ παιδιὰ σου.

Καλὰ γεράματα καὶ σὺ γρηά, μὲ τὰ παιδιὰ σου, μὲ τ' ἀγγόνια σου, καὶ περαστικά σου.

Καλὴ γνώμη, παιδιὰ, καὶ καλὴ τύχη, μὲ τοὺς γονεὺς σας νὰ ζήσετε, νὰ γεράσετε.

Ἄ! μωρέ, λέει ἡ Μπαζμπολένη, πὺς θὰ πᾶμε, χαλασιά μας, στὰ σπῖτια μας, νύχτα καὶ θεοσκότεινα, ἀπόψε πού ἄρχισε καὶ τὸ δωδεκάήμερο; Πὺς θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ λάκκο πού θὰ μᾶς πάρουν τὰ ξωτικά καὶ τὰ ἡσκιώματα τὴ φωλή μας;

Ἄιντε μωρή, λέει ἡ Τσαπονίτσα, γέραςες, καμμένη, κι ἀκόμα μὲ τὰ μυαλὰ πού γεννήθηκες εἶσαι. Ἐχῶ νυχτώσει ἐγὼ χιλιάδες φορές σὲ ποταμιὲς καὶ σὲ ρέματα τέτοιες μέρες, καὶ τίποτα δὲν εἶδα. Στὸν καιρὸ μας τὰ πιστεύουν αὐτὰ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴ σκουριασμένη τὴ γνώση τους, μὰ τώρα τὰ ἀνοίξει ὁ κόσμος τὰ μάτια του, τὰ ἀνοίξει, σοῦ λέω.

Τώρα, λέει ἡ Παγωνίτσα, διαβόλεψαν οἱ ἄνθρωποι πέρα καὶ πέρα, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔχει δουλειὰ ὁ ἀνάθεμά τοις στὸν κόσμο. Πὶ ἔχω πάθει ἐγὼ μιά φορά στὴ θρύση! Θεοῦλη μου, κόντεψα νὰ ξεραθῶ ἀπὸ τὴν τρομάρα μου.

Σῶπα, μωρή, λέει ἡ κυραμάνα μου, ἀκοῦν καὶ τὰ παιδιὰ καὶ τρέμουν ἀπὸ τὸν ἡσκιο τους ὕστερα.

Ἀκοῦτε, παιδιὰ, γυρίζει ἡ Τσαπονίτσα, μιά ἀντρογυναίκα πού μ' ὅλα τὰ ἐβδομήντα τῆς τὸ κορμί τῆς τὸ κρατοῦσε λαμπάδα. Ἀκοῦστε παιδιὰ, μᾶς λέει, τὰ μυαλὰ τῆς Κυραπαγωνίτσας εἶχα καὶ γὼ μιά φορά στὰ νιάτα μου, καὶ ἄφησα καὶ μοῦ ἄρπαξαν οἱ καμποχωρήτες τὰ μῆλα μαζί μὲ τὰ καλάθια. Εἶχαμε πάει, παιδιὰ μου, πέντε ἑξὶ γυναῖκες στὰ καμποχώρια μὲ μῆλα φορτωμένα στὰ μουλάρια μας, ὅπως πᾶμε καὶ τώρα πολλές φορές γιὰ νὰ πουλήσουμε ἢ νὰ τ' ἀλλάξουμε μὲ γέννημα. Νυχτώσαμε σ' ἓνα χωριό, πού νὰ ξενοχτήσουμε καὶ μεῖς; Τραθήξαμε στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ, καὶ σὲ μίαν ἄκρη στὸ νάρθηκα μαζωχτήκαμε καὶ νὰ κοιμηθοῦμε. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν καὶ τὸ κοιμητήρι τοῦ χωριοῦ, τοιχογυρισμένο, κι ἐφεγγε κάπου κάπου καμιά καντήλα ἀπὸ τὰ μῆματα. Θὰ ἦταν περασμένα τὰ μεσάνυχτα, ὅταν βλέπουμε καὶ πηδοῦν ἀπὸ τὸν τοῖχο καμιά δεκαριά τρισκατάρτοι κοιλουριασμένοι μὲ ἄσπρα σεντόνια, κι ἀρχίζουν νὰ χορεύουν ἀγνάντια μας τραγουδώντας:

Ἀφόντας γεννηθήκαμεν
Μῆλα δὲν ἐφάγαμεν
Τὴν ἀναστηθήκαμεν
Τὴν θὰ χορτάσουμε.

— Οὐί! οἱ θρυκολάκοι! φωνάζει μιά ἀπὸ μᾶς. Δὲ χρειάζονται ἄλλο, παιδιὰ μου. Γινήκαμε ὅλες κουθάρι ἢ μιά ἀνάμεσα στὶς ἄλλες σὰν τὰ σκουλήκια. Κλείσαμε καὶ τὰ μάτια μας νὰ μὴ δοῦμε τίποτα, κι ὅταν ἀνοίγουμε τὰ στραβά μας, τί νὰ δοῦμε; Μᾶς τὰ σήκωσαν οἱ παλαιανθρώποι ὅλα τὰ μῆλα μαζί μὲ τὰ σακκιά καὶ τὰ καλάθια, δὲ μᾶς ἄφησαν τίποτα. Παίρνομε τὰ μουλάρια σύνταχα καὶ δῶ πᾶν οἱ ἄλλοι, ἦρθαμε στὰ σπῖτια μας σὰν καραθοσοακισμένες ὕστερα μάθαμε πὺς μᾶς γέλασαν οἱ μασκαράδες, μὰ τί κατάλαβες; Ἦθελα νὰ εἶχα τὰ μυαλὰ πού ἔχω τώρα, καὶ νὰ βόλεπαν τί φορτωτήρα! θὰ ἔπαιζε.

— Ἄς ξεναγίνω νύφη, εἶπε μιά, ἀκόμη μιά φορά καὶ νὰ δῆτε πὺς θὰ προσκυνῶ. Δὲν εἶνε τίποτα ἀπ' αὐτὰ πού ἀκοῦτε, μᾶς ξεναλεῖ, γιὰ ἡσκιώματα, ξωτικά καὶ θρυκολάκους, ὅλα ψέματα εἶνε καὶ νὰ μὴ σὰς ἰδρῶνῃ τ' αὐτὶ ἀπὸ τέτοια πράγματα. Καλὴ νύχτα σας κι αὐριο μὲ ὑγεία.

1) Φορτωτὴρ α. Εἶναι τὸ μακρὸ διχαλωτὸ ξύλο πού κάθε ἀγωγιάτης τρεῖς ἐπιτήδες γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἀναφορῶνται. Μ' αὐτὸ στηρίζε: τὴ μιά μεριά στὸ σμάρι τοῦ ἀλόγου ὅσο νὰ φορτώσῃ καὶ τὴν ἄλλη.

2) Κατηγοροῦσαν μιά νύμφη πὺς στεκόταν στὸ γάμο σὰν κούτσουρο, δὲν ἤξερε καλὰ νὰ προσκυνῇ, δὲν ἔσκυβε τὸ κεφάλι τῆς μὲ χάρι, δὲν ἔκανε σὰ νὰ ποῦμε, μιά θαθεῖ ἀπόκλιση κάθε φορά πού ἐμπαινε κανένας ἀπ' τὰ πεθερικά τῆς στὸ δωμάτιο πού ὄναν τίς νύφες ὀρθῆς καὶ στολισμένες. Ἀπ' τὰ πολλά, κι αὐτὴ ἡ καμμένη ἤθελε φαίνεται: νὰ πῇ «Σάμα! ἔγινε ἄλλη φορά νύφη;» Μὰ δὲν τὸ καλοσυλλογίστηκε κι εἶπε: «Ἄς ξεναγίνω νύφη ἀκόμα μιά φορά καὶ νὰ μὲ δῆτε πὺς θὰ προσκυνῶ!» Ἀπὸ τότες ἀπόμεινε ἡ παροιμία.

Ὁ Λάζαρος

ΜΑΣ ἔλεγε προχτὲς ὁ πατέρας μου! — Ὅτον ἀκούω νὰ τραγουδοῦν τὰ παιδιὰ τὸ Λάζαρο, μοῦ ἔρχονται σὰν ὄνειρο στὸ νοῦ μου τὰ παιδικάτα μου. Τραγουδοῦσαμε καὶ τότε τὰ δασκαλόπαιδα ὅλα τὰ σπῖτια καὶ μαζεῦαμε αὐγά, λεφτόκαρα καὶ χιλιά δυὸ καλούδια, καὶ τὸ θράδυ πηγαίναμε στὸ σχολεῖο νὰ μᾶς τὰ μοιράσῃ ὁ δάσκαλος γιὰ νὰ μὴν πιαστοῦμε ποῖος νὰ πάρῃ τὰ πλιότερα. Ξεχωρίζαμε ὅμως πρωτότερα ἓνα καλὰθὶ ἀπὸ τὰ μαζωμένα γιὰ τὸ δάσκαλό μας τὸ μοιραστή.

Μιά χρονιά, θυμοῦμαι, εἶχαμε ὀγδὴ ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ πάρουμε τὰ σπῖτια μὲ τὴν ἀράδα, ἀλλὰ πρῶτο πρῶτο σπῖτι ἦταν τὸ γυφτοκάλυθο. Πολλά παιδιὰ ἔλεγαν νὰ μὴν πᾶμε στὸ γύφτο νὰ τραγουδήσουμε, γιὰτὶ εἶνε ντροπὴ καὶ αὐτὶ ἀκουστικὴ ποτὲ νὰ τραγουδοῦσαν τὸ Λάζαρο στὸ γύφτο. Οἱ γύφτοι, ἔλεγαν, εἶνε φερμένοι ἀπὸ ἀμετρήτα χρόνια στὸν τόπο μας ἀπὸ τοῦ διαβόλου τὴ μάνα, αὐτοὶ ἔκαναν καὶ τὰ καρφιά πού σταύρωσαν τὸ Χριστὸ μας, γι' αὐτὸ καὶ ὁ παπᾶς δὲν τοὺς δέχεται τὴ λειτουργία τους. Δὲν πᾶμε μεῖς στὸ Φαραὸν τὸ σκυλόγυφο, τὸν ἀπλῦτο καὶ γανωμένο, πού διακονεῖ.

Ἐγὼ ἤμουν μὲ τὴν ἐναντία γνώμη, καὶ καλὰ καλὰ νὰ πᾶμε νὰ τραγουδήσουμε στὸ γύφτο.

Δὲν εἶνε κι αὐτὸς χριστιανὸς καὶ ἀπὸ μιά κομμῆθη θρᾶσαν ἔμας; τοὺς ἔλεγα. Ἦ γιὰτὶ εἶνε φτωχὸς καὶ μαῦρος ἀπὸ τὸ φυσικὸ του κι ἀπ' τὴ δουλειά του, νὰ τὸν καταφρονήσουμε; Βρὲ σεῖς, ἔφτιαμε καρφιά ὁ Φαραὸν στὴν Αἴγυπτο καὶ τᾶστετε στὴν Παλαιστίνη νὰ σταυρώσουν τὸ Χριστὸ; Δὲ συλλογίστηκε, καμμένῳ, τοὺς ἔλεγα, πού κάθε Ἀποκριὰ τὸν παίρνομε ἄρον ἄρον τὸν κακόμοιρο καὶ μᾶς κόβει καὶ μᾶς κουβαλεῖ ἀπὸ τὸ θοῦν τὸ μεγάλο κλαδωτὸ ξύλο; Ἄν δὲν ἔρχεταν αὐτός, ποῖος ἄλλος θὰ μᾶς τὸ κατέβαζε ἀπληρώτος καὶ θὰ τᾶστανε στὸ μεσοχώρι γιὰ νὰ ἀνάβουμε τὴ νύχτα τῆς

'Από τὴν ἐπιστροφή δὺο γερόντων στὸ χωριό

Ὁ κυρ' Ἀνδρέας διπλώσε τὸ γράμμα καὶ τὸ ξανακοιτόδεσε μέσα στὸ μαντήλι μαζί μὲ ὅσα ἄλλα γράμματα παλιὰ ὑπῆρχαν, δικὰ του καὶ τοῦ πατέρα του.

Τὸ κοιτόδεσε τόβαλε στὸ ντουλάπι κι' ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρο πού μιά ἔλαμπε καὶ μιά σκοτείνιαζε ἀπ' ἀστραπὲς ποῦχαν πιά

ΤΟΥ Κ. ΒΑΣ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ

πυκνώνει. Ἐχε περάσει ἡ ὥρα καὶ ἡ φωτιά ἀνδράλγητη, κόντευε νὰ σβύσει, χωρία πού ὅσες στάλες πέρασαν ἀπ' τὸ μπουχαρὶ τὴν ἔκαναν περισσότερο ν' ἀποσβύνει. Στὴν κυρά - Ξανθίππη πού βασανίζονταν μὲ σκέψεις χίλιες δύο, σὰ σαῖτα πέρασε στὸ νοῦ τι θάφερνε κείνη ἡ μπόρα. Ἐίχε κιόλας ἀκούσει πάνω στὸν νοντὰ σταλαγματιές ἀπ' τὴ βροχὴ ποῦχε ξεκινήσει γιὰ τὰ καλά.

— Ἀντρέα ἀναψε τὸ χειροκάντηλο κι' αἶ νὰ πάμε πάνω νὰ δοῦμε τί γίνεται.

Τέτοια βροχὴ ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴν πέρασε τὴς πλάκας καὶ μάλιστα σὲ σπῖτι π' ἐβγαίνακε τὸν περισσότερο καὶρό κλειστό. Ὡς πού νὰ φτάσουν, λιμνοῦλες δὴ καὶ καὶ καὶ πάνω στὰ μεντέργια φύλλαζαν ἀπ' τὴς σταλαξιές. Φειδοκόπηκε ἡ Ξανθίππη κι' ἄρχισε τὴ γκριζία καὶ τὸ φάλτρη στὸν Ἀνδρέα μ' ἀγανάκτηση.

Λογάριαζε τὴν περίμενε πρόσθετα τὴν ἄλλη μέρα. Ἐπρεπε νὰ ξεδγάλει τὰ πατώματα ἀπ' τοὺς λεκέδες τῆς βροχῆς, νὰ στεγνώσει στὸν ἥλιο τὰ μεντέργια καὶ νὰ ἀερίσει τὸ σπῖτι γιὰ νὰ μὴ πάρει τὴ μυρωδιὰ τῆς μούχλας.

— Μωρὲ προκομμένε δὲ σοῦ εἶχα πῆ νὰ μὴ βάλεις στὸ γύρισμα τῆς πλάκας κεινὸν τὸν ἀνυπόκοπο τὸν δευτεροβάδελφό σου; Ἀνάθεμα ἂν γύρισε, ἔστω καὶ μιά σκεπή τῆς προκοπῆς. Γιατί μωρ' ἀχαίρευτε δὲ μ' ἀκούσατε καὶ δὲν ἔβαλες τὸν Κυράτση τὸν χωριανό μου, πού θάκανε δουλειὰ τῆς προκοπῆς; Νὰ τώρα ἂντε νὰ θροῦμε ἄκρη. Ὁ κυρ' Ἀνδρέας ἔδλεπε τὸ νέο βάσανο πού φέρωνε γιὰ τὴν κυρά του καὶ δὲν ἔδγαλε μιλιὰ.

— Νιτὲ μωρὲ τί κάθεται μὲ σταυρωμένα χέρια! Τρέχα φέρε ταψιά καὶ μιά λεκάνη νὰ βάλουμε νὰ σμύσουμε τὰ νερά πού πέφτουν ἀκόμα καὶ δὴ στὸ στρώμα.

Σὰν ἀνάσα φάνηκε τοῦ κυρ' Ἀντρέα ἡ βοήθεια πού θὰ πρόσφερε στὴν κυρά καὶ τρεχάτα μὲ τὸ χειροκάντηλο στὸ χέρι, κουδάλιζε

ἀγασιά.

— Καὶ δῶ, καὶ δῶ ἔβαλε κατσαρόλα δὲ ὀλέπεις στραβέ; νά, στάζει καὶ δῶ. Τούτα τὰ χάλκινα δοχεῖα δὴναι ἴχους συναυλίας σὰν ἀγγεῖα καὶ ὄργανα πολλῶν διαμετρημάτων πού τὰ χτυποῦσε τῆς ρομπῆς ἡ σταλαξιὰ. Τὸ καθένα τέργιζε τὸν ἦχο του καὶ ἔδινε λίγο ἢ πολὺ ἀρμονικὸ σύνολο τέτοιο, πού θύμιζε στὸν κυρ' Ἀντρέα κάτι ἀπ' τὴν Ποιμενική. Πού τόλμαγε ὅμως ν' ἀνοίξει κουθέντα, νὰ φέρε καὶ τὴν Ξανθίππη στὴν ἔκταση τῆς φαντασίας, τὴ στιγμή πού ἐκείνη βολλόδερε μὲ τῆς μπόρας τὴ βροχὴ. Ὅσο διάβαινε ἡ ὥρα κι' ἀπαλύνονταν ἡ μουσικὴ καθὼς γέμιζαν τ' ἀγγεῖα ἀπὸ νερό, στέκονταν κι' οἱ δύο ἐκεῖ κολώνια, παρακολουθώντας μὴ γαμίσει κάποιο καὶ ξεχυθεῖ στὸ πάτωμα.

Ἔτσι δίνονταν ἡ εὐκαιρία νὰ συνεχίσει στὸ μισοσκόταδο τὸ φάλτρη τῆς ἡ Ξανθίππη.

— Καὶ δὲ μὲ λὲς τίποτε δὲν κάνατε ἀκόμα νὰ μᾶς ἀφήσουν νὰ δάλλουμε ταίγχο στὴ σκεπή, νὰ ἡσυχάσουμε μιά γιὰ πάντα.

— Ἄν δὲν ταραζοῦμε τὸ Κουθέρο καὶ τὸ Νομάρχη γιὰ νὰ γίνουμε ἀφεντικά στὰ σπῖτια μᾶς, νὰ κάνουμε καὶ μεῖς ὅτι πρέπει γιὰ νὰ μὴ τὰ χάσουμε μιά μέρα. Κανένας ὅμως δὲν μᾶς ἀκούει. Βλέπεις δὲν ἐπιτρέπει ὁ Τουρισμός. Δὲ λέω, ποῖος δὲ θέλει νὰ δλέπει καὶ νὰ ζεῖ στὸ σπῖτι πού γεννήθηκε καὶ μεγάλωσε ἀγκιχτο κι' ἀμετάβλητο. Ὅποια ἐπέμβαση νὰ γίνει χαλάει τὸ ρίζωμα, τὴ φυλιά πού γέννησε τόσο ἀξιόλογη ράστα. Ἀλλὰ μόνο μεῖς πρέπει νὰ εἴμαστε ἥρωες τῆς διατήρησης τῆς παράδοσης. Ὅλοι θέλουν νὰ τὰ δλέπουν, ὅλοι πρέπει νὰ συνεισφέρουν γιὰ νὰ συντηρηθοῦν.

— Τί λὲς μωρὲ κουτιάσατε κι' ἡσυχάσατε. Ποῖος θέλει νὰ τὰ δλέπει; μήπως οἱ κυρίες τοῦ Τουρισμοῦ μὲ τὰ θαυμάσια νύχια στὰ ποδάκια καὶ τὰ λαδομπογιατισμένα μάτια; Ἀς κοπιᾶσουν τώρα οἱ κυρές αὐτὲς νὰ ζήσουν δῶ μέσα. Ἐστε ἡ δὲν εἴστε ἀφεντικά στὸν οἶκο σας. Τί ν' τοῦτο π' πάθαμε νὰ σοῦ φοράει ὁ ἄλλος τὸ σκοῦφο σου ὅπως θέλει αὐτός; Γιὰ κουνήθηκε λίγο. Πού θὰ ὀρθοῦν αὐριο τὰ παιδιὰ μᾶς τεχνίτες ν' ἀνεδοῦν πάνω στὴ σκεπή γιὰ νὰ γυρίσουν τὴν πλάκα ἢ νὰ ἀλλάξουν μιά φαλτάδα; Βλέπεις ἐσὺ κανένα νέο νὰ παῖς κοντὰ στοὺς στεγατζίδες. Τοῦτες οἱ κουθέντες τῆς Ξανθίππης ἔκαναν τὸν κυρ' Ἀντρέα νὰ σιωπάζει.

ΣΤΟΤΣ ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΥΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ἐνα γκριζόμαυρο, παγωμένο πούσι, σκέπαζε ἀσφυκτικά καὶ τὰ Γιάννινα καὶ τὸν κάμπο τους, σὲ σημεῖο πού τ' αὐτοκίνητα νὰ κυκλοφοροῦν, μ' ἀναμμένα τὰ φώτα τους. Ὅμως ξεκινήσαμε. Καὶ σὰν πήραμε τὸν ἀνέφορο στὸ «Ροντοθάκι» ἐπῆς καταγάλανος οὐρανός κι' ἕνας ἥλιος «μπαχάρ» μ' ἀκρύος, μᾶς ὑποδέχθηκαν. Καὶ στὸ Δοδριαντικὸ κάμπο, μιά πέτσα ἀπὸ ἀπάντη, κάτασπρο, ἀστραφτερό χιόνι, ἔκανε τὸ Ζαγορίσιο τοπίο τόσο ἀπίθανο ὁμορφο.

Καθμένο Ζαγόρι καὶ τώρα, ὅπως πάντα, πανέμορφο εἶσαι.

Μιά πρόσκληση τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Ἀσπραγγέλων, γιὰ μιά ἐκδήλωση, γιὰ τὸ Φῶτη Κόντογλου καὶ τὸ ἔργο του, μᾶς ἔφερε ἐδῶ ἐπάνω, τὸ πρωῒνὸ τοῦτο τῆς Κυριακῆς 28 τοῦ Δεκεμβρίου 1980. Κι' ἡ πρόσκληση, γραμμένη μὲ Βυζαντινὴ γραφὴ ἦταν τόσο ταίριασμένη, μὲ τὸ σκοπὸ τῆς ἐκδήλωσης.

Κρύο, πολὺ κρύο. Ὅμως ἡ ἔσπετή ὑποδοχὴ τῶν κατοίκων τῶν Ἀσπραγγέλων, τῶν μελῶν τοῦ Πολιτιστικοῦ τοῦ Συλλόγου κι' ἰδιαίτερα τοῦ ἐμπνευστοῦ καὶ συγγραφέως αὐτῆς τῆς ἐκδήλωσης, φίλου ἀγαπητοῦ Φρίξου Τζιόβα, μᾶς ζέστανε τόσο, πού ξεχάσαμε τὸ τσουχτερό κρύο.

Κι' ἀνέβηκαμε στὴν αἴθουσα τοῦ Συλλόγου πού θὰ μπορούσε, νὰ χαρῇ κανένας, τὸ παραδοσιακὸ Ζαγορίσιο νοικοκυριό καὶ τὴν τάξη...

Νάτην. Μιά ζαχαρένια δεσποινίδα τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου, στὸ θῆμα, γιὰ νὰ μᾶς καλωσορίσει καὶ νὰ παρουσιάσει τοὺς ὁμιλητὲς καὶ τὴν ὁμιλία τους σὲ περίληψη.

Δὲν πιστεύω, πὼς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παρόντες γινώριζαν, σὲ δάθος, τὸ Φῶτη Κόντογλου καὶ τὸ ἔργο του. Ἴσως πολὺ λίγοι νὰ ἦσαν αὐτοί. Οἱ πὺ πολλοί, μιά θαμπὴ ιδέα θὰ εἶχαν στὸ νοῦ τους, γι' αὐτὸν καὶ μερικοὶ μπορεῖ νὰ

σεῖ γιὰ κάμποσο, ὥσπου στὸ τέλος τῆς λέει:

— Γιὰ ὅλα ὑπάρχουν λύσεις. Μιά δεκάρα ἂν βάλουν πάνω στὰ εἰσιτήρια, στὰ σπῖτια, στὰ θαμάκια, στὰ ταίγαρα γιὰ τὰ ἔξοδα διατήρησης παραδοσιακῶν οἰκισμῶν, μὲ τὸ χρήμα αὐτὸ εὐκόλα λύνεται τὸ πρόβλημά μας.

— Μακάρι νὰ γίνε: ἔτσι. Ὅποιος θέλει νὰ δλέπει τὸ σπῖτι μᾶς καὶ νὰ τὸ εὐχαριστιέται, νὰ φορολογεῖται καὶ λίγο γι' αὐτὸ πού θέλει καὶ τὸν εὐχαριστεῖ.

γινώριζαν μόνο τ' ὄνομά του κι' ὡς οὔτε κι' αὐτό.

Ὅμως ἦταν τόσο ζωντανὴ ἡ παρουσίαση τοῦ Φῶτη Κόντογλου καὶ τοῦ ἔργου του ἀπὸ τοὺς ὁμιλητὲς κ.κ. Κώστα Βλάχο, καθηγητὴ καὶ τὸν ἡθοποιὸ τοῦ ΟΗΘ πού κυριολεκτικά μᾶς κράτησαν, γιὰ μιὰ μισή ὥρα σιλάδους, τῆς ὁμιλίας των.

Τόσο ζωντανὸ τὸ διάβασμα τοῦ διηγήματος τοῦ Φῶτη Κόντογλου «Χριστούγεννα στὴ σπηλιά» ἀπὸ τὸν ἡθοποιὸ πού νόμιζε κανένας, πὼς ἀκούει τὸν ἴδιο τὸ συγγραφέα.

Γραμμένη στὴ δημοτικὴ μαργλώσσα ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Βλάχου μᾶς ἔκανε νὰ γνωρίσουμε ἀπόλυτα τὸ Φῶτη Κόντογλου καὶ τὸ θαυμάσιό ἔργο του.

Ὁραϊστάτη κι' ἡ προβολή, φωτοκινῶν ἀνισογραφίαν Βυζαντινῶν τοῦ Κόντογλου.

Ἐνα μεγάλο εὐχαριστῶ στὸ Πολιτιστικὸ Σύλλογο Ἀσπραγγέλων, πού εἶχε τὴν καλωσύνη, νὰ μᾶς καλέσει στὴν ἐκδήλωσή του αὐτὴ, πού ἔγινε ἀφορμὴ νὰ γνωρίσουμε τὸ μεγάλο Φῶτη Κόντογλου καὶ τὸ ἔργο του.

Μπράβο τους καὶ πάλι μπράβο τους. Ἡ ἐκδήλωση, πού τόσο τιμᾶει τὸ Σύλλογό τους, τὸ χωριό τους καὶ τὸ Ζαγόρι, ἦταν γιὰ ὅλους μᾶς ἀληθινὴ πανθαῖα... Ε.Γ.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΤ ΕΡΓΟΤ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀγοστράπης κ. Ἀδ. Πεπελάσης, ἀναγινώρνοντας τὴν πλοῖσα δράση καὶ πολιτιστικὴ προσφορὰ τοῦ Συλλόγου Ἀσπραγγέλων γινώριζε στὴν Πρέσβη τοῦ μὲ ἐγκωμιαστικὴ ἐπιστολή, ἐπὶ ἡ Ἀγοστράπης χρηματοδοτεῖ τὴς προσπάθειες τοῦ Συλλόγου μὲ τὸ ποσὸ τῶν τριάντα πέντε χιλ. δραχμῶν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μονοθεσίου Δημοτικοῦ Σχολείου Λαϊτῆς ἱεροδιδάσκαλος Νικόλαος Κατσούδης αἰσθάνεται ὑποχρεωμένος νὰ εὐχαριστήσει καὶ δημοσίως τὸν Μορφωτικὸ Σύλλογο Λαϊτῆς ὁ ὁποῖος προσέφερε τσάντες καὶ γραφικὴ ὕλη στοὺς μαθητὲς τοῦ σχολείου.

Αὐτὸ δείχνει τὴν μεγάλη ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Συλλόγου γιὰ τὴ Λαίτσα.

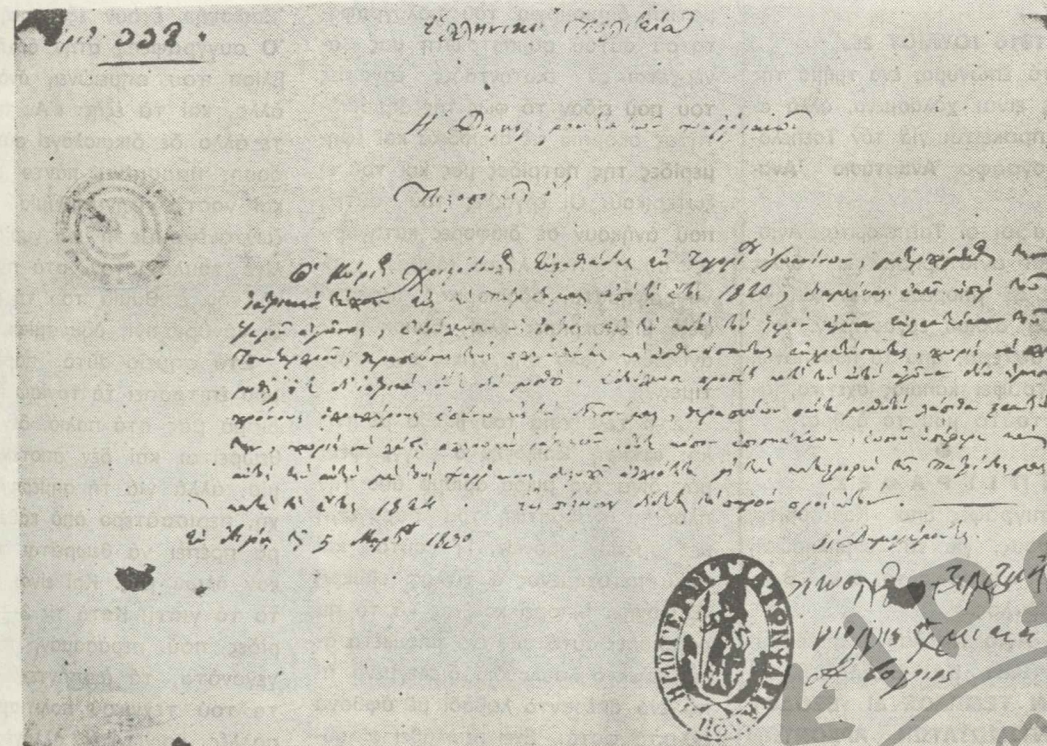
Γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἐρευνα τοῦ Ζαγοριοῦ 'Απὸ ποῖο χωριὸ τοῦ Ζαγοριοῦ ἦταν ὁ Χριστόδ. Εὐσταθιάδης;

Τὸ παραπάνω θέμα μᾶς ἀπασχόλησε μαζί μὲ τὸν ἀληθινοῦτο πατριώτη Χριστ. Καλλιῆδη ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνο περίπου. Ἐρευνήσαμε, ἀλλὰ δὲν μπορέσαμε νὰ καταλήξουμε τότε στὸ ποθοῦμενο ἀποτέλεσμα. Γι' αὐτὸ θεωροῦ ὑποχρέωσή μου νὰ τὸ φέρω πάλι σὲ φῶς ἀπὸ τὴς στήλες τῆς ἐφημερίδας μᾶς αὐτῆς καὶ νὰ παρακαλέσω τοὺς πολλοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς ἀναγνώστες τῆς Ζαγορίσιου νὰ ἐντενίσουν ὅλοι μαζί τὴς προσπάθειές μας γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ τὸ διευκρινίσουμε, ὅπως πρέπει, δηλ. νὰ μάθουμε ἀπὸ ποῖο χωριὸ τοῦ

αὐτοῦ νὰ μὲ γράφει: γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ δημοσίεψε στὴν ἐφημερίδα «Ἡπειρωτικὸν Μέλλον» (7 Φλεβάρη 1972) ἐπιστολή, στὴν ὁποία τὸν-

ΚΩΣΤΑ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗ

ζε, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ διευκρινιστεῖ ἀπὸ ποῖο χωριὸ κατὰχωνταν ὁ ἐθνικὸς αὐτὸς ἀγωνιστής. Παράλληλα δὲ κι' ἐγὼ ζήτησα νὰ γίνε: μιὰ σχετικὴ ἐρευνα πάνω στὸ θέμα αὐτό, δημοσιεύοντας κάτι σχετικὸ στὴν ἐφημερίδα τῶν Γιαννίνων «Ἡπειρωτικὸς Ἀγὼν» (30

Φωτοτυπημένο ἀντίγραφο τοῦ Πιστοποιητικοῦ

Ζαγοριοῦ μᾶς ἦταν ὁ ἐθνικὸς ἀγωνιστὴς Χριστόδουλος Εὐσταθιάδης. Τὸ ἱστορικὸ τῆς πρώτης προσπάθειας εἶναι τὸ παρακάτω:

Στὰ 1971, καθὼς ξέρομε, γιορτάστηκαν σὲ πλατεῖα κλίμακα, δηλ. μὲ πανελλήνιο χαρακτήρα, τὰ 150 χρόνια γιὰ τὴν ἑθνικὴν μᾶς Παλιγγενεσία. Τότε ἡ ἑνωμένη Συντακτικὴ τῶν Ἡμ. Ἐφημερίδων τῆς Ἀθήνας (Ε.Σ.Η.Ε.Α), κοντὰ στὴς ἄλλες ἐκδηλώσεις πού γίνονταν τότε, ἔκανε στὰ γραφεῖα τῆς μιὰ ἐκθεση τύπου καὶ χειρογράφων 1820 - 1830». Στὴν ἐκθεση αὐτὴ ὁ πατριώτης μᾶς Χρ. Καλλιῆδης εἶδε κι' ἕνα πιστοποιητικὸ πού εἰχε τὴν ἐθνικὴν δράση τοῦ Ζαγοριοῦ γιὰ τὸν Χριστόδουλο Εὐσταθιάδη, χωρὶς νὰ ἀναγράφεται τὸ χωριὸ τοῦ Ζαγοριοῦ ἀπ' ὅπου κατὰχωνταν. Ἐστεινε πότε

Μάρτη 1972). Πέρα ὅμως ἀπ' αὐτὰ, ἐγὼ τότε μὲ τὴν πρώτη μου εὐκαιρία πού κατέβηκα στὴν Ἀθήνα φρόντισα καὶ πῆρα φωτοτυπημένο ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ πιστοποιητικὸ αὐτό, πού τὸ παρήθεσα καὶ στὴ σελ. 14 τοῦ μὲ ἀριθ. 11 διελίου τῆς Μικρῆς μου Ζαγορίσις Βιβλιοθήκης. Γιὰ νὰ πάρω τὸ φωτοτυπημένο ἀντίγραφο μὲ βοήθησε τόσο ὁ Χρ. Καλλιῆδης, ὅσο κι' ὁ κ. Παν. Πατριάρχης πού ἦταν τότε Πρέσβης στὴν ἑνωμένη Συντακτικὴν Ἡμερ. Ἐφημερίδων.

Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ γράφει τὰ ἑξῆς: «Ἑλληνικὴ Πολιτεία. Ἀριθ. 338. Ἡ Δημογεροντία τῶν Φαριανῶν, πιστοποιεῖ, ὅτι: Ὁ κύριος Χριστόδουλος Εὐσταθιάδης ἐκ Ζαγοριοῦ Ἰωαννίνων,

μετερχόμενος τὴν ἱατρικὴν τέχνην εἰς τὴν Πατρίδα μᾶς ἀπὸ τὸ ἔτος 1820, διαμείνας ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἁγῶνος, ἐδούλευσεν ὡς ἱατρός εἰς τὴν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκστρατεῖαν τοῦ Τσανταρλίου*, θεραπεύσας τοὺς πληγυθέντας καὶ ἀσθενήσαντας ἐκστρατεύσαντας, χωρὶς νὰ πληρωθῇ οὔτε δι' ἱατρικῆν, οὔτε διὰ μισθόν.

Ἐδούλευσε προσέτι κατὰ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα δύο ἡμῖς χρόνους διόκληρους ἐπάνω εἰς τὴν νῆσον μᾶς θεραπεύων πάντα μισθωτὸν λαπῖθα** στρατιώτην, χωρὶς νὰ λάβῃ πληρωμὴν ἱατρικῆν, οὔτε κόπον ἐπισκέψεως ἐκωσὺ ὑπέφερε καὶ αὐτὸς τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς Φαριανὸς δυστυχῶς ἀθλιότητα μὲ τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος μᾶς τὸ ἔτος 1824.

Εἰς πίστωσιν δίδεται τὸ παρὸν εἰς αὐτὸν

μας. Σήμερα ἀπὸ τὴς πολλῆς ἐκπαίδευσης τῶν ἀναγνώστων τῆς ἐφημερίδας μᾶς, ὡς γίνε: μιὰ κάπως πὺ συστηματικὴ ἐρευνα καὶ ὡς καταβληθεῖ μεγαλύτερη προσπάθεια γιὰ νὰ διευκρινιστεῖ αὐτὸ τὸ θέμα. Νομίζω πὼς ἔχομε ὅλοι μᾶς καθήκον, καὶ ὅσοι βρίσκονται στὰ χωριά τοῦ Ζαγοριοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βρίσκονται μακριὰ νὰ φροντίσουμε νὰ μάθουμε ἀπὸ ποῖο χωριὸ ἦταν ὁ Χρ. Εὐσταθιάδης. Ἀς ἀποδοθῶμε ὅλοι μᾶς σὲ σχετικὴ ἀναδιόρθωση στὰ κοινοτικὰ ἀρχεῖα, σὲ καταλόγους διελίων, σὲ ἄλλες γραπτὲς καὶ ἀγραφες πηγές (πληροφορίες προφορικὰς) κλπ. ὅστε νὰ μπορέσουμε νὰ μάθουμε σὲ ποῖο χωριὸ τῆς περιοχῆς μᾶς εἶδε τὸ πρῶτο φῶς τῆς ζωῆς του ὁ ἀφιλοχρήματος, ἀλλὰ φιλογενέστατος συμπατριώτης μᾶς γιαντρός. Εἶναι κρίμα νὰ μὴ μνημονεύεται καθὼς πρέπει. Ἄν θέλουν, ὡς βοηθήσουν ὅσο μπορούν γιὰ τὴ διαλεύκανση αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ οἱ Ζαγορίσιες Ὅργανώσεις μᾶς.

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Π α ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς :

* Τσανταρλίη: Παράλιος πολὺχρη τῆς Μ. Ἀσίας, κειμένη ἐπὶ τοῦ Ἑλατικοῦ κόλπου. Πρὸ τῆς ἀνταλλαγῆς ἠρῆθη: περὶ τοὺς 2000 κατοίκους, κατὰ τὸ πλεῖστον Ἑλλήνων.

** Λαπίθη: ὁ Λαπίθα: οἱ. Ἐθνὸς τῆς Θεσσαλίας ἀγριὸν καὶ αὐθαδές· ὄθεν ὡς καὶ τὸ κένταυρος, ὀδυστικὸν ὄνομα, ἀντὶ αὐθιμίας (Λεξικὸ Κ. Κούμα. Α' σελίδα 641) καὶ

Αὐχμάω, αὐχμέω—ὦ. Εἶμαι ἐγερὸς, στεγνός, διψαλός, ἔχω πρόσωπον ἀγριόν, ρυπαρόν, (Λεξικὸν Κ. Κούμα Α' σελ. 175). Κατὰ συνέπεια ἐδῶ σημαίνει: ἀγριὸς καὶ ρυπαρός.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΤ

ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Ὁ κ. Μάνθος Κ. Οἰκονόμου συναξάρχης Γυμνασίου καὶ λόγιος ἀπὸ τῆς Νεφάδας ἔστειλε στὴς 16 Δεκεμβρίου ἐπιστολὴν πρὸς τὸ Διοκ. Συμβούλιο τοῦ Ριζαρείου Κληροδοτήματος μὲ θέμα τὴν συντήρηση τῆς τρισυτάσσας ἐκκλησίας Ἀγίου Γεωργίου Νεφάδων πού κτίθηκε πρὸ δεκαετίας «διατηρητέο μνημεῖο» ἀλλὰ κινδυνεύει νὰ καταρρεύσει ἡ στέγη του. Συνηγοροῦμε καὶ ἐλπίζουμε ὅτι τὸ Δ.Σ. θὰ συμπεριλάβει τὸ μνημεῖο τοῦτο στὰ πρῶτα του ἔργα.

Ἀγιογράφοι τοῦ Ζαγορίου

Θὰ συμπληρώσω, τὸ τόσο ὠραίο ἄρθρο, τοῦ ἐκλεκτοῦ Ζαγορίσιου κ. α.σ. Δασκαλόπουλου μὲ τὴν παροπ- νω ἐπιγραφή, ποὺ δημοσιεύτηκε στὰ φύλλα 32—33 τοῦ Νοέμβρη καὶ τοῦ Δεκέμβρη 1980, καὶ μόνο, ὅσο ἀφο- ρὰ τοὺς Ἀγιογράφους, τοῦ χωριοῦ μου Τσεπελόβου.

Πρόκοψε καὶ στὸ Τσεπέλοβο ἡ Ἀ- γιογραφία, κ' οἱ Ἀγιογράφοι μας ἱστοροῦσαν ναοὺς καὶ ζωγράφιζαν τέμπλα.

Τὴν τέχνη τους, τὴν εἶχαν διδα- χθεῖ, ὅπως λέει ἡ παράδοση, ἀπὸ τοὺς Καπεσοβίτες Ἀγιογράφους Μπουγάδες.

Στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑ- θνους (ΙΑ τομ. σελ. 252) εἶναι γραμ- μένα τὰ παρακάτω σχετικά: «...τὰ

Ὁ Ἰωαννοῦτσος Ἀλεξίου
Τοιχογραφία στὴν Ἐκκλησίαν
Ἁγίου Γεωργίου Νεγῶδων 1793

ἀλλὰ χωρὶς ποὺ συνάγουμε ἀπὸ τίς ἐπιγραφές ὅτι βγάζουν Ἀγιογράφους, εἶναι τὸ Καπέσοβο, τὸ Τσεπέλο- βο...» κ.λ.π.

Οἱ παρακάτω ἐπιγραφές μιλᾶνε γιὰ τοὺς Τσεπελοβίτες Ἀγιογράφους.
— Μονὴ Ἀσπραγγέλων:

«Ἡ ΠΑΡΟΥΣΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙ ΕΞΟ- ΔΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΖΟΥΡΔΟΥΜΗ ΑΡΧΙΕΡΕΥΟΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΙΩΑ- ΚΕΙΜ ΑΡΧΙΕΡΕΥΟΜΕΝΟΥΝΤΟΣ ΙΩ- ΑΚΕΙΜ ΓΕΝΑΔΙΟΥ ΤΩΝ ΙΕΡΟΜΟ- ΝΑΧΩΝ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ, ΔΑΜΑΣΚΗ- ΝΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ.
ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΑ- ΓΝΩΣΤΟΥ ΤΣΕΠΕΛΟΒΙΤΟΥ.
1812 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 12».

— Στὸ Λιασκοβέτσι Ζαγορίου. Στὴν ὑπέρθυρη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νι- κολάου ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή:

«ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΤΩΝ ΕΝΤΙΜΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑ ΕΝ ΕΤΕΙ 1861 ΜΑΡΤΙΟΥ 28 ΧΕΙΡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΩΓΡΑΦΟΥ ΤΣΕΠΕΛΟΒΙΤΟΥ».

— Στὸ μοναστήρι τοῦ Ἀἱ Γιάννη τῆς Δοβλάς, ποὺ εἶναι μετόχι τῆς μονῆς Διχούνης στὴ Θεσπρωτία

εἶναι ἡ παρακάτω ἐπιγραφή:
«ΙΣΤΟΡΗΘΗΣΑΝ ΑΙ ΠΑΝΣΕΠΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΛΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ (τοῦ τέμπλου) ΔΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟ- ΜΟΥ

ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΑ- ΓΝΩΣΤΟΥ ΤΣΕΠΕΛΟΒΙΤΟΥ
1834 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 20»

— Καβαλλάρι Ζαγορίου. Ὑπέρθυρος ἐπιγραφή Ἁγίας Τριάδος:

«ΑΝΙΣΤΟΡΗΘΗ ΟΥΤΟΣ Ο ΠΑΝ- ΣΕΠΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΔΙΑ ΔΙΑ ΣΥΝΔΡΟ- ΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΥΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΟΛΟΓΙΣΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟ- ΛΙΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΕΦΗΜΕ- ΡΕΥΟΝΤΩΝ ΔΕ ΙΕΡΕΩΝ ΧΡΙΣΤΟ- ΔΟΥΛΟΥ ΙΕΡΕΩΣ

ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΑ- ΓΝΩΣΤΟΥ...
1816 ΙΟΥΛΙΟΥ 28»

Μετά τὸ ἐπώνυμο, ἓνα τμήμα τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι χαλασμένο, ἀλλὰ ἀ- σφαλῶς, πρόκειται γιὰ τὸν Τσεπελο- βίτη Ἀγιογράφο Ἀναστάσιο Ἀνα- γνώστου.

Ἦσαν ἀξιοὶ οἱ Τσεπελοβίτες Ἀγιο- γράφοι καὶ ἀνιστόρησαν κ' ἄλλες ἐκκλησίες. Δὲ μπόρεσα δυστυχῶς νὰ μάθω, ποὺ ἄλλου ἐργάστηκαν.

Ἰσως, ὅστερα, ἀπὸ τὰ παραπάνω, νὰ μοὶ γράψει κάποιος σχετικὰ, ἀν διαβάσει τούτο μου τὸ ἄρθρο.

Ε Π Ι Γ Ρ Α Φ Ε Σ

Δυὸ ἐπιγραφές ἀπὸ Καπεσοβίτες Ἀγιογράφους, γιὰ νὰ συμπληρώσω τὸ ἀρχεῖο τοῦ γι' αὐτὸ, ὁ κ. Βασ. Δασκαλόπουλος.

— Στὸν Ἅγιο Νικόλαο Τσεπελόβου:
«ΙΣΤΟΡΗΘΗ ΚΑΙ ΕΚΑΛΩΣΠΙΣΘΗ Ο ΠΑΡΩΝ ΤΕΜΠΛΟΣ ΔΙ ΕΞΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΝΤΙΜΩΤΑΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΡ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΡΩΜΑ ΚΑΙ ΚΥΡ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΙΜΗΚΗΡΗ ΚΑΙ ΚΥΡ ΡΑΔΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡ ΧΡΙ ΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟ Α.Χ.Ε.Δ. - ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙ- ΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΑΥΤΟΥ ΙΩ- ΑΝΝΟΥ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΠΕΣΟΒΙΤΩΝ».

— Στὸ «Ρογκοβό», σὲ εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου:

«ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΘΕ- ΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ, ΑΠΟ ΧΩΡΙΩΝ ΤΣΕ- ΠΕΛΟΒΟ. - ΧΕΙΡ ΕΥΤΕΛΟΥΣ ΑΝΑ- ΣΤΑΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΑΠΕΣΟΒΙ ΤΟΥ - 1804 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 10».

ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ «ΡΟΓΚΟΒΟΥ»

«Παρθένε, Ἀχραντε, Θεοχαρίτω- τε, τὸν Σὸν δυσῶνι Υἱὸν διὰ παν- τὸς, μὴ μὲ κατασχύναι ἐν ἡμέρα

Ἡ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΑΛΚΗ ΜΤΡΣΙΝΗ - ΜΑΝΘΟΥΤ: «Μικρὴ Ἐπιλογή» (Ἀναδρομές, Ὀδοιπορικὸ, Βιβλιοκρισίες, Ἀρθρα, Χρονο- γραφήματα) Ἀθήνα 1980. Σελ. 80.

Τὸ ὡς τώρα πνευματικὸ ἔργο τοῦ συμπατριώτημας (ἀπὸ τῆς Μπούλ- τση - Ζαγορίου) λογοτέχνη κ. Ἀλ- κῆς Μυρσίνης - Μάνθου δικαιολογη- μένα ἔχει ἀναγνωριστεῖ σὰν πολὺ ση- μαντικὸ ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια ἀπὸ τοὺς εἰδικούς στὰ θέματα τῆς γραμ- ματολογίας Ἑλλήνων καὶ ξένους. Ἀ- πὸ τοὺς κλάδους τῆς λογοτεχνίας ὁ κ. Μυρσίνης ἀσχολήθηκε περισσότε- ρο μὲ τὴν ποίηση καὶ τὸ διήγημα. Τὰ μέχρι τώρα συγγράματά του, ποὺ εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότη- τας ἀνέρονται σὲ ὀκτώ.

Τὸ τελευταῖο του βιβλίο μὲ τίτλο: «Μικρὴ Ἐπιλογή» εἶναι τὸ ἐννέστο. Πέρα ὅμως ἀπὸ τὰ συγγράματά του αὐτὰ ἢ γιὰ μισὸν σχεδὸν αἰῶνα πνευ- ματικὴ δημιουργία τοῦ πολυγραφό- τατου αὐτοῦ συμπατριώτη μας ἀ- νέρχεται σὲ ἑκατοντάδες ἐργασίες του ποὺ εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιό- τητας σκόρπια σὲ περιοδικὰ καὶ ἐφη- μερίδες τῆς πατρίδας μας καὶ τοῦ ἑ- ξωτερικοῦ. Οἱ ἐργασίες του αὐτές, ποὺ ἀνήκουν σὲ διάφορες κατηγορί- ες τοῦ γραπτοῦ λόγου (ἄρθρα, χρο- νογραφήματα, ὁδοιπορικὰ, περιγρα- φές, βιβλιοκρισίες κλπ), θεωρήθηκαν ἀνέκαθεν πολὺ σημαντικὲς καὶ πολὺ- τιμες.

Στὸ τελευταῖο του βιβλίο μὲ τίτ- λο: «Μικρὴ Ἐπιλογή» ὁ συγγραφέας μᾶς δίνει ἓνα μικρὸ ἀριθμὸ ἀπὸ τὴν πλούσια πνευματικὴ του παραγωγή περασμένων χρόνων. Γι' αὐτὸ καὶ πολὺ πετυχημένος ὁ τίτλος: «Μικρὴ Ἐπιλογή». Μπορεῖ κανένας νὰ τὸ πα- ρομοιάσει αὐτὸ σὰν ἓνα μπουκέτο ἀ- πὸ ἐκλεκτὰ λουλούδια διαλεγμένα ἀ- πὸ ἓνα ἀπέραντο λειβάδι μὲ ἀφθονα ἐκλεκτὰ φυτὰ. Ἐχει περιλάβει σ' αὐ- τὸ 29 ἐργασίες του δημοσιευμένες ἀπὸ χρόνια σὲ περιοδικὰ καὶ ἐφημε- ρίδες (Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας) μὲ ποικίλο περιεχόμενο, ἀλλὰ μὲ ἐξαιρε- τικὸ ἐνδιαφέρον πατριωτικὸ καὶ κοι- νωνικὸ. Ἀναφέρεται αὐτὸ σὲ περι- γραφές ἡπειρωτικῆς ζωῆς περασμέ- νων χρόνων, μὲ ἀνάγλυφες καὶ ζων- τανές (τοπικὲς καὶ χρονικὲς) εἰκόνες ἀπὸ διάφορα ἱστορικὰ, κοινωνικὰ,

τῆς δικῆς ἀλλὰ συναριθμησά τοις ἐκλεκτοῖς προβάτοις, μνήσθητι Κυ- ρία ὡμῶν, Δημήτρη, Κάλω, Ζωΐτσας, Ἀλεξάνδρας τε καὶ Γεωργίου.

Ἡ Πάνσεπτος καὶ Ἁγία αὐτῆς εἰ- κὼν ἐγράφη παρὰ Δημητρίου Ἀθα- νασίου Ζούκη τὸν ἀπὸ χώρας Καλαρ- δύτε, εἰς μνημόσυνόν του καὶ τῶν ἀνω ρημένων, 1774».

Χεῖρ Δημητρίου Καλαρρύτη 1774
Μαΐου α'.

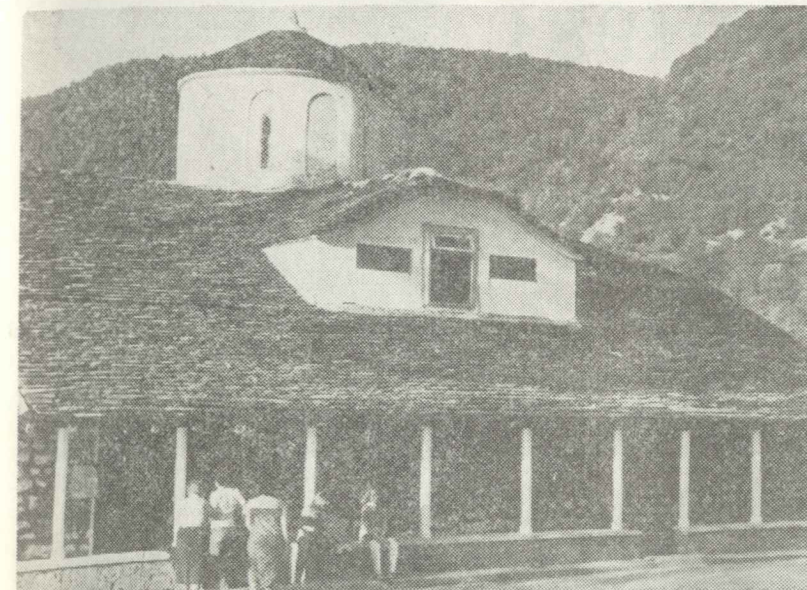
Τσεπέλοβο, Δεκέμβρης 1980
ΕΥΡ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ

πνευματικὰ κλπ. Ἠπειρωτικὰ περ- στατικά.

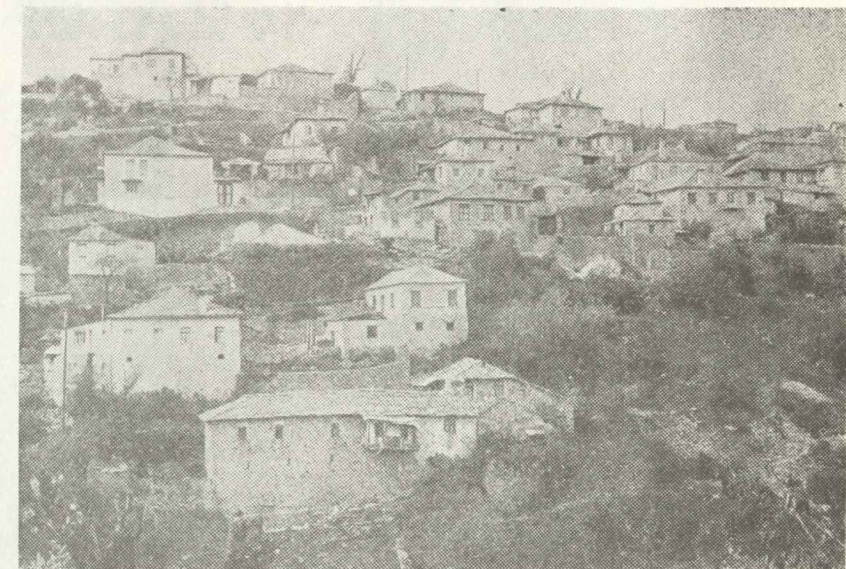
Ὅπως ὅλα τὰ πνευματικὰ δημιου- γήματα τοῦ κ. Μυρσίνης, ἔτσι καὶ τούτο τὸ βιβλίο του τὸ διακρίνει λογοτεχνικὴ χάρις, φραστικὴ καλλι- πεια καὶ σαφήνεια. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δημοσιογραφικὴ ἀποψη τὰ ὅσα ἐκ- γράφει παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸ ἐν- διαφέρον. Γιατί ὁ κ. Μυρσίνης εἶναι προικισμένος μὲ τὴν ἱκανότητα νὰ διεκδικεῖ παρατηρητικὰ στὰ ὅσα γί- νονται γύρω του καὶ περιγράφει τα- γεγονότα μὲ ζηλευτὴ πειστικότητα, χωρὶς νὰ χρησιμοποιοῖ ἀρρωστημένη φαντασία.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάποια ἄλλη πλευ- ρὰ τὰ ὅσα γράφονται στὴ «Μικρὴ Ἐπιλογή» ἔχουν ἐξαιρετικὴ σημασία. Ὁ συγγραφέας στὴν ἀρχὴ τοῦ βι- βλίου του σημειώνει, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἄν τυχόν τίπο- τε ἄλλο δὲ δικαιολογεῖ αὐτὴ τὴν ἐκ- δοση, παραμένει πάντα αὐθόρμητη καὶ νοσταλγικὴ ἐπιθυμία νὰ ξανα- ζωντανέψουμε ἢ νὰ γυρίσουμε, γιὰ λίγο τουλάχιστον, στὰ παλῆα». Αὐ- τὴ τὴν ἐπιθυμία του τὴ χαρακτηρι- ζε «ἀνθρώπινη ἀδυναμία».

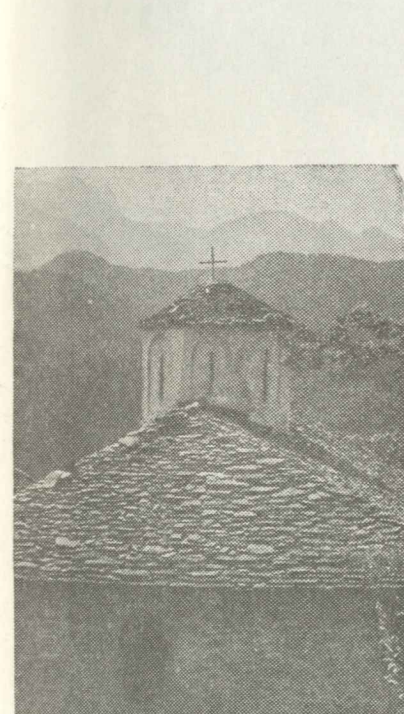
Στὸ σημεῖο αὐτὸ, παρακαλῶ νὰ μοὺ ἐπιτραπῇ τὰ τονίσω πῶς τὸ γύ- ρισμά μας στὰ παλῆα, δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἀδυνα- μία, ἀλλὰ γιὰ τὴ σημερινή μας ἐπο- χή, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φο- ρὰ πρέπει νὰ θεωρεῖται αὐτὸ καθή- κον ὅλων μας. Καὶ εἶναι εὐκολονόη- το τὸ γιατί: Κατὰ τίς 3—4 δεκαετη- ρίδες ποὺ περᾶσαν, τὰ πολέμικα γεγονότα, τὰ ἀνεπάντεχα ἐπιτεύγ- ματα τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὁ πολλές κοινωνικὲς ἀλλαγὲς δημιούρ- γησαν μὲ πολὺ ἀπότομο τρόπο, πῶς ἀφύσικα, ἓνα μεγάλο χάσμα ἀ- νάμεσα ἀπὸ τὴ μιά γενιὰ στὴν ἄλ- λη. Ἡ μετάβαση ἀπὸ τὴ μιά στὴν ἄλλη δὲν ἐγίνε φυσιολογικὰ, ὅπως γίνονταν ἄλλες φορές. Γιὰ τὸ λό- γο αὐτὸ καὶ καταβάλλεται τὸν τελευ- ταῖο καιρὸ —πολὺ ἀργά, βέβαια— ἀπὸ κυβερνητικὴ πλευρὰ κάποια προ- σπάθεια νὰ σταματήσει αὐτὸ τὸ ρε- κορμὰ τῆς νέας γενεᾶς ἀπὸ τίς ρι- ζες μας ἀπὸ τὰ παλιότερα στοιχεῖα τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ. Τὸ τε- λευταῖο λοιπὸν βιβλίο τοῦ κ. Ἀλκῆς Μυρσίνης - Μάνθου δὲν εἶναι μόνον ἀξιοπρόσεχτο ἀπὸ λογοτεχνικὴ ἀπο- ψη, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρετικὰ πολὺτιμο ἐπὶ ἐθνικῇ καὶ κοινωνικῇ ἀποψη, γι- ατί τὸ περιεχόμενό του βοηθεῖ νὰ γνωρίσουμε μορφές ζωῆς περασμέ- νης ἐποχῆς, μᾶς ὁδηγεῖ δηλ. νὰ γνω- ρίσουμε τίς ρίζες μας καὶ νὰ συνεί- θουσε μ' αὐτές. Πολύτιμη καὶ αὐτὴ ἡ προσφορά τοῦ κ. Μυρσίνης.

ΓΡΕΒΕΝΗΤΙ: Κοίμηση Θεοτόκου

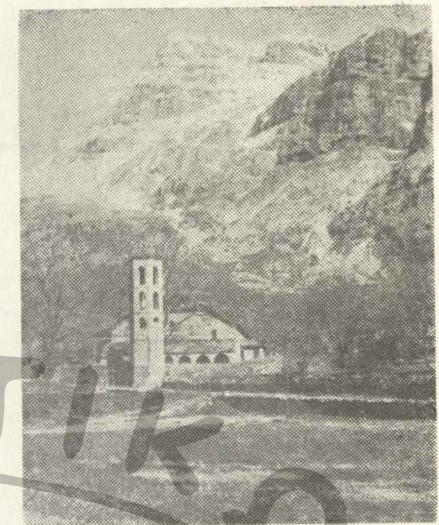
ΒΙΤΣΑ: Μερικὴ ἄποψη

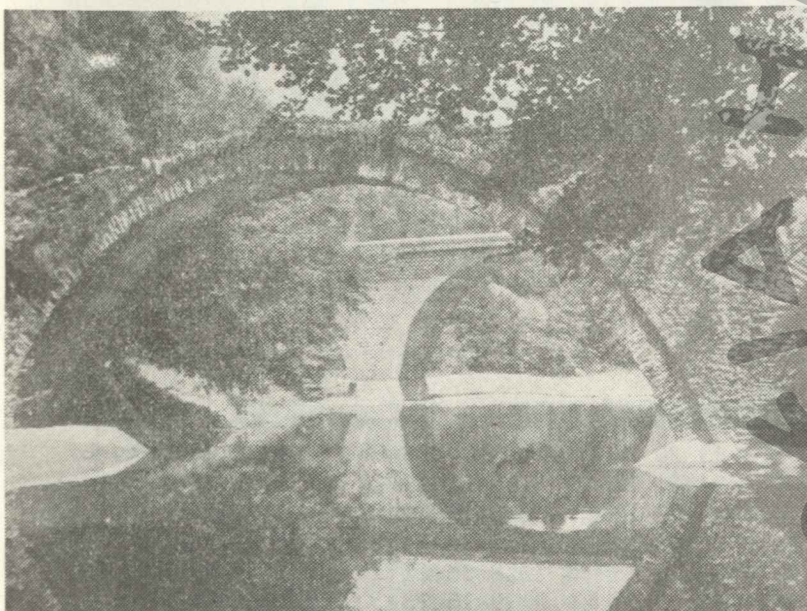
ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ: Ἀγ. Χαράλαμπος

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ: Ὁδοὸς

ΠΑΠΙΓΚΟ: Ἀσπράδα

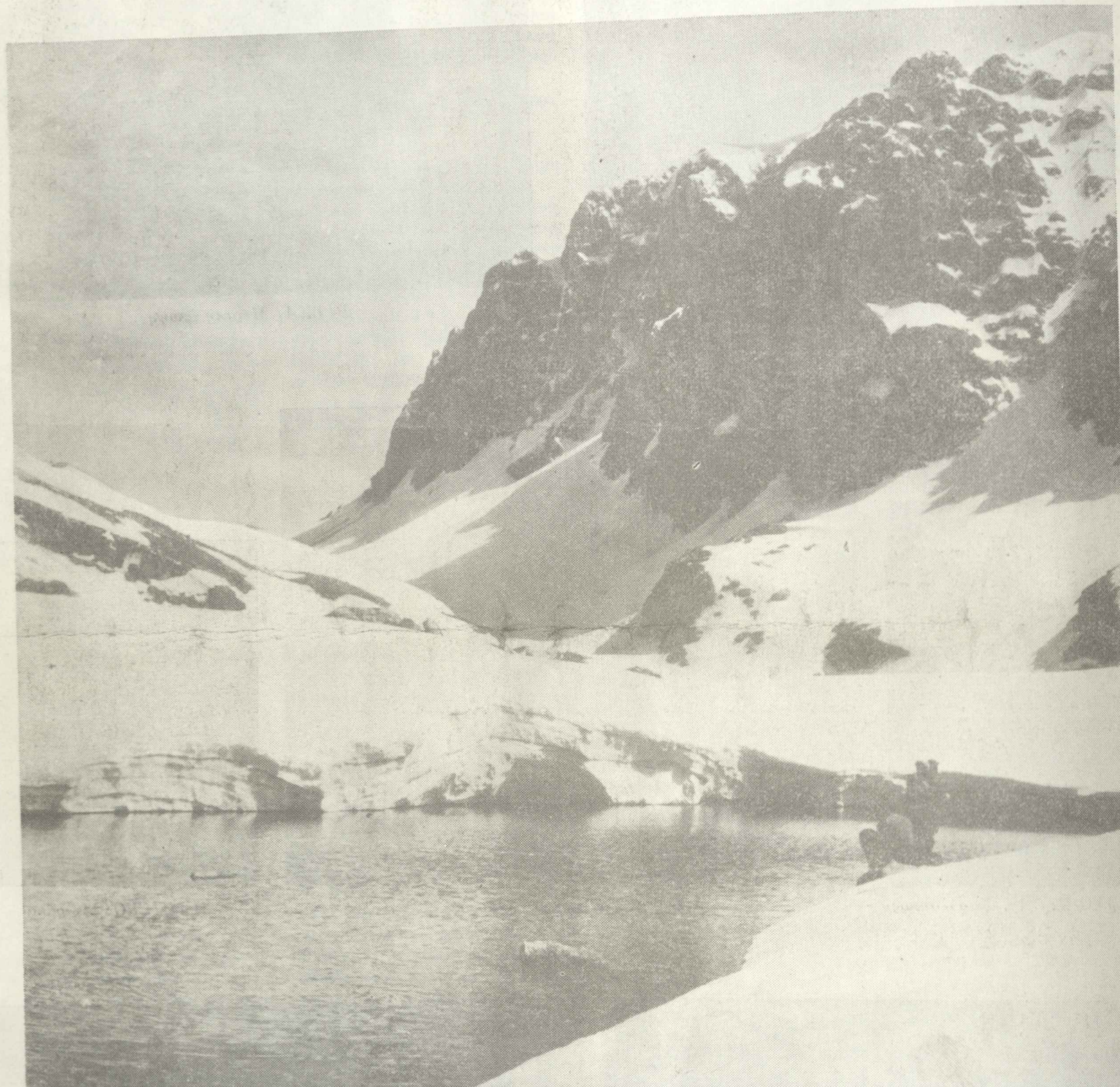

Γέφυρα ΚΑΜΠΕΡΑΓΑ

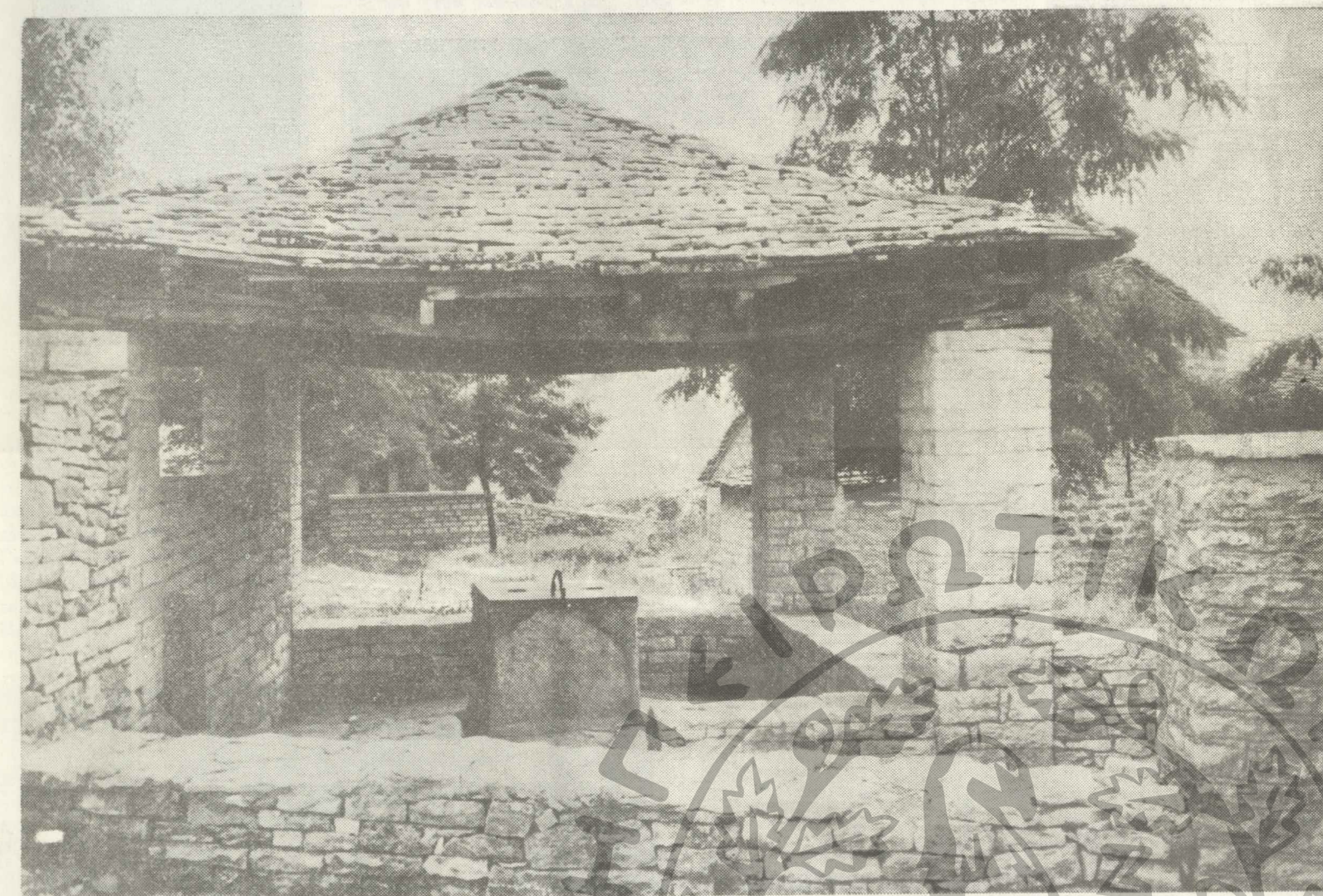
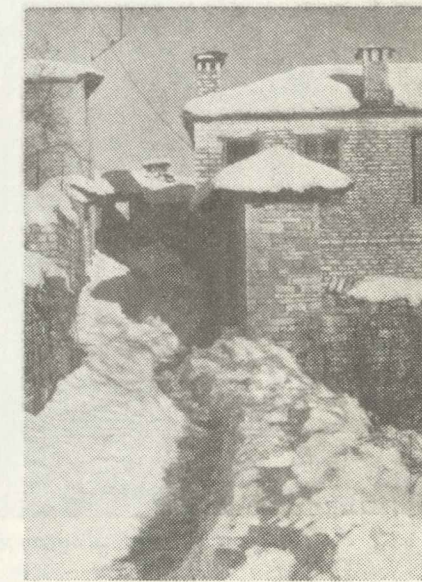
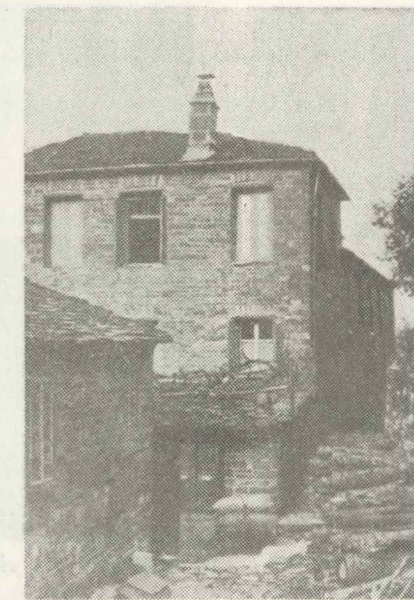
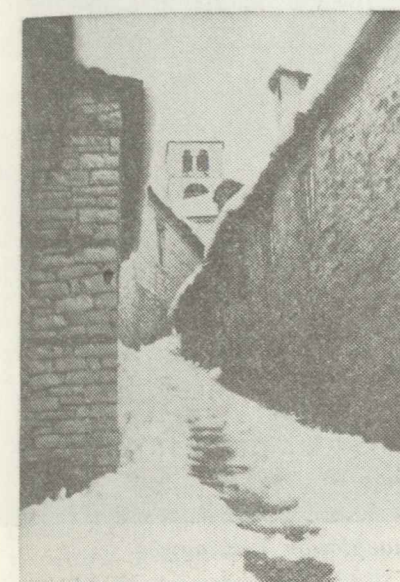

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Στέγες

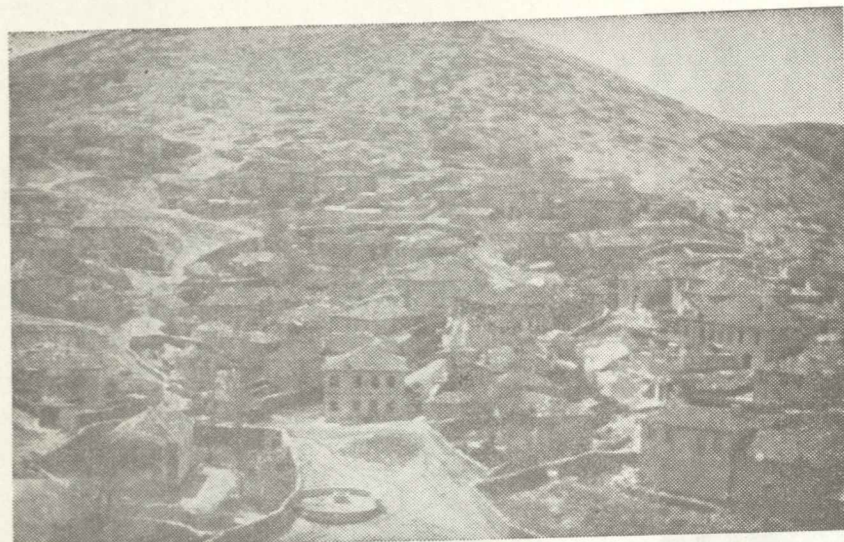
to Zafopli mas 1981

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
Α 5 12 19 26	Α 2 9 16 23	Α 2 9 16 23 30	Α 6 13 20 27	Α 4 11 18 25	Α 1 8 15 22 29
Τ 6 13 20 27	Τ 3 10 17 24	Τ 3 10 17 24 31	Τ 7 14 21 28	Τ 5 12 19 26	Τ 2 9 16 23 30
Τ 7 14 21 28	Τ 4 11 18 25	Τ 4 11 18 25	Τ 1 8 15 22 29	Τ 6 13 20 27	Τ 3 10 17 24
Π 1 8 15 22 29	Π 5 12 19 26	Π 5 12 19 26	Π 2 9 16 23 30	Π 7 14 21 28	Π 4 11 18 25
Π 2 9 16 23 30	Π 6 13 20 27	Π 6 13 20 27	Π 3 10 17 24	Π 1 8 15 22 29	Π 5 12 19 26
Σ 3 10 17 24 31	Σ 7 14 21 28	Σ 7 14 21 28	Σ 4 11 18 25	Σ 2 9 16 23 30	Σ 6 13 20 27
Κ 4 11 18 25	Κ 1 8 15 22	Κ 1 8 15 22 29	Κ 5 12 19 26	Κ 3 10 17 24 31	Κ 7 14 21 28

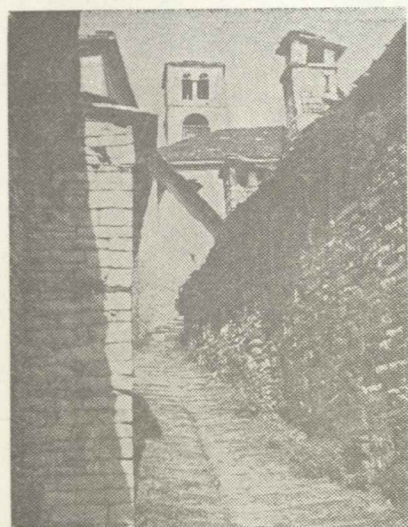
ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
Α 6 13 20 27	Α 3 10 17 24 31	Α 7 14 21 28	Α 5 12 19 26	Α 2 9 16 23 30	Α 7 14 21 28
Τ 7 14 21 28	Τ 4 11 18 25	Τ 1 8 15 22 29	Τ 6 13 20 27	Τ 3 10 17 24	Τ 1 8 15 22 29
Τ 1 8 15 22 29	Τ 5 12 19 26	Τ 2 9 16 23 30	Τ 7 14 21 28	Τ 4 11 18 25	Τ 2 9 16 23 30
Π 2 9 16 23 30	Π 6 13 20 27	Π 3 10 17 24	Π 1 8 15 22 29	Π 5 12 19 26	Π 3 10 17 24 31
Π 3 10 17 24 31	Π 7 14 21 28	Π 4 11 18 25	Π 2 9 16 23 30	Π 6 13 20 27	Π 4 11 18 25
Σ 4 11 18 25	Σ 1 8 15 22 29	Σ 5 12 19 26	Σ 3 10 17 24 31	Σ 7 14 21 28	Σ 5 12 19 26
Κ 5 12 19 26	Κ 2 9 16 23 30	Κ 6 13 20 27	Κ 4 11 18 25	Κ 1 8 15 22 29	Κ 6 13 20 27

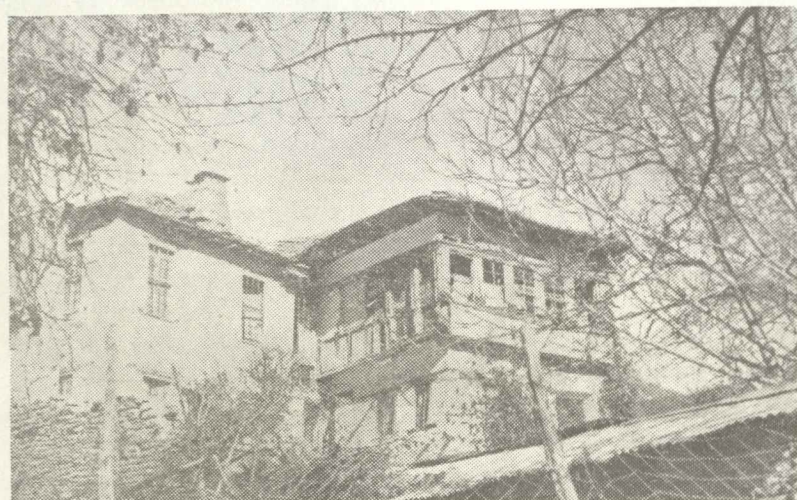
ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ: Μερική άποψη κατά το 1937

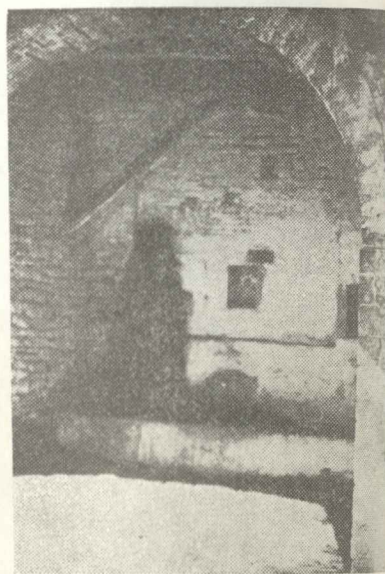
ΛΑ-Ι-ΣΤΑ: Παμμεγίστων Ταξιαρχών

ΔΙΑΦΟ: Σοφάνι

Αρχοντικό ΠΛΑΚΙΔΑ

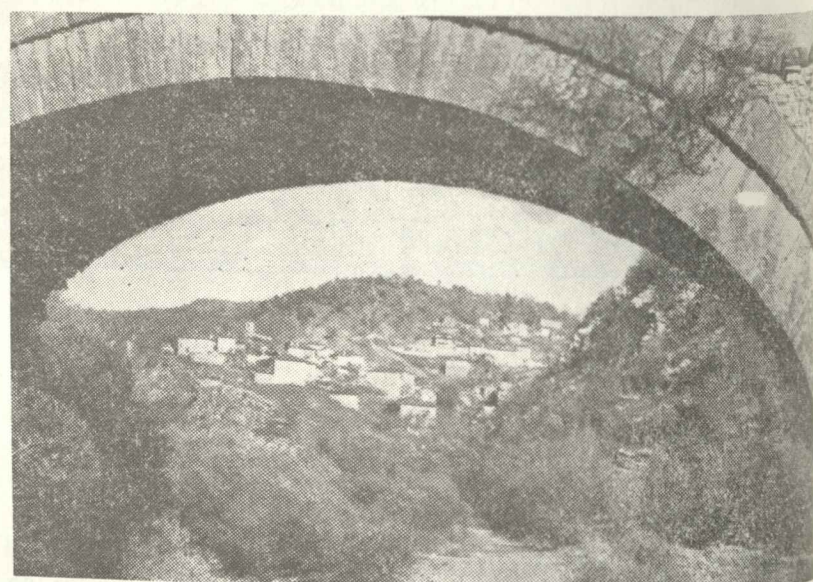

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Βρύση

το ΖΑΓΟΡΙ μας

Μαυριιάς Ζαγορίσιου οπιτιού

ΚΗΠΟΙ: Μερική άποψη

Το ΖΑΓΟΡΙ μας

ΑΣΤΡΑΚΑ (Περιγραφική και κατατοπιστική μελέτη του κ. Κλέαρχου Στάρα)

Έβγαινα από τη τζιομπανοκαλύβα στα Έλατα (1800 μ.), όλα τα βράδια και τό πρωί νύχτα, γιὰ νά τή δώ χωρίς πολύ φεγγάρι. Κάτι άκατανίκητο με τραβούσε: δέ χόρτανα νά βλέπω τή σιλουέτα της. Τήν ένοιωθα ζωντανή νά νασαίνει πραγματικά, νά τεντώνει ται άπ'τόν αύγερινό ποδσκαζε στή Ραδόβολη κι άνέβαινε γρήγορα γρήγορα, κολλητός σχεδόν με τήν πούμα, ως κάτω στή δύση, πού τ' άστέρι άναβόσθιαν. Ή βασανιστική πραγματικότητα παραμεριζόταν και ή φαντασία έλεύθερη έρχιανε πρόσωπα, σκηνές και ξαναζούσε μέρες και νύχτες παλιές, άλλα εύνυχισμένες. Ο δημιουργός δούλεψε τόν πίνακά του με μαλακούς τόνους και πονθενά δέν του ξεφεύγει ή γραμμή. Τά ριζά της Άστράκας στή Ραδόβολη (1950 μ.), συνέχεια στα Μεγάλα λιθάρια και πού κάτω ή άκρα από τό νυχτιάτικο σκέπασμα του Μικροπάπιγκου, ως τό Βίκο, ως τό Βισκό.

Περνάει ή άρα, τό φεγγάρι άδυνατεί, οι σκιές στα ζωνάρια, στίς χούνες, στα χάσματα, στο λάκκο της Προβατίας, στο Πτινίσιο, στήν Ατζάιμα, μεγαλώνουν και νά μπροστά μας άνάγλυφο τό παγετονοκαριστικό αυτό συγκρότημα. Τήν είδαμε άπ' τή Δρακολίμνη (2100 μ.) νά καθρεφτίζεται στίς λίμνες (1800 μ.) με τό τεράστιο άνοιχτό δάραθρό της, από τή Γκαμήλα (2497 μ.), από τόν Άβάλο (2480 μ.), από τή Γκούρα (2466 μ.) από τήν Καζάρμα, Μεγαλάκκο, Βραδέτο, Βίκο και Όξινά. Τήν περπατήσαμε όλες τίς εποχές κι ως τήν κορυφή της, τριπώσαμε πολλές φορές στίς ντολίνες της γιά νά πιούμε νερό από χιόνι, νά πιάσουμε ίσκιό ή νά προφυλαχθούμε από μπόρα. Μας συνέπαιρναν τά χρώματα της Γκεντιάνα θέρνα με τό βαθύ γαλάζιο του Ρανούνκουλινους μπρεβιφόλιους, πού κυτρίζαν οι πλαγιές, τά πολύνκαλα με τά μπλέ ή κόκκινα λουλούδια τους, τό Ερίγκερον άλπίνιον σά μαογαίτες μώβ, οι Ντράβες, τά Σαχίραρα, τά Σεμπερβίδιον με τά λουλουδάκια τους και με τά σαρκόδη φύλλα τους, σά ροζέτες, κολλημένα στο χιόνι και στούς βράχους. Ήρθα με ως τήν άκρα στα γκρευά, μās ούφηνε τό χάος και κρύωναν τά λιπά μας.

Πηγές Βοϊδοιάτη, κορυφή άπάνω από Κόκκινο λιθάρι, κοντά στο δάραθρο Επος 1400 μ. Ρωμιόδουση, Σηρόλιμνη (1800 μ.) κορυφή Άστοάκας (2436 μ.) ύψομετρική διαφορά ποίσιον 650 μ. Μ'κοπάπιγκο (1000), κορυφή Γκοβοστίτσας (1750 μ.) δισσοπά περίπου 750 μ. Κορυφή Πλόσκου, Γκαμήλας, Άβάλου,

Τσούκα Ρόσια, Καρτερό, Γκούρα περίπου (2490 μ.), κοίτη Άάου (550 μ.), ύψομετρική διαφορά περίπου (1900 μ.). Έπί προβολής μήκους τριών χιλιομέτρων νά είναι ύψομετρική διαφορά 1.900 μ., είναι πράγμα σπανιότατο στή φύση. Γιαυτό βλέπει κανείς τόν θρεινό δγκο από τήν πλευρά αυτή άγριο και μεγαλοπρεπή και τυπικά άλπικό. Δίκαια και θορότητα τό θρεινό αυτό συγκρότημα άνομάστηκε «Τυμράια Πίνδος» και «Άλπεις Ζαγοριού».

Ήταν πνιμμένας της θάλασσας ή Άντική Έλλάς, άρα και ή Ήπειρος και ή περιοχή Ζαγοριού. Ήταν στόν πνιμμένα της. Έκει από τά όλικά πού κοιβαλούσαν

χωρίδα πού εξέλιγμένη. Έπακο-λούθησε ή Αιθανθακοφόρος περίοδος 345—280 εκατ. χρόνια. Στή συνέχεια ή Πέριμος 280—225 έφαινόταν τελειότερα φυτά, τά κωνοφόρα. Κατά τήν Τρι-άσιο και Ίουράσιο 225—136 και κατά τήν Κρητιδική 136—65 εκ. χρόνια από σήμερα, έφαινόταν γυμνάσπερμα και άγγειόσπερμα. Κατά τό τριτογενές 65—2.5 εκ. χρόνια, παρατηρούνται συνθήκες άνω σχεδόν με τίς σημερινές. Κατά τό τριτογενές συμπληρώθηκε ή πτύχωση τών Εύρω-ποσιατικών όροσειρών, άρα και οι Άλπεις πτυγώσεις, άρα και τό Δειναροταυρίκο τόξο πού ένα τμήμα του είναι και ή Πίνδος και

άλλοι παχύς, άλλοι λεπτός, άπως σχηματίζονταν στόν πνιμμένα της θάλασσας, άνάλογα με τά άποθέματα τών ποταμών και τών σκελετών τών θαλασσινών ζώων. Βρίσκονται έν άρμονία σε πολλούς άσβεστόλιθους, άπολιθώματα νου-μονιζόν, χαρκτηρίζοντα τή χρονική περίοδο, πού στόν πνιμμένα της θάλασσας καταστάλαξαν και έδώ είναι ή Άόκαινος διάπλασης του Καινοζωϊκού αιώνα. Με τήν Άλπική πτύχωση τέσσερα κυρίως όρμήματα έγιναν στίς Άλπεις Ζαγοριού. α) Τό όρμημα πρός τόν Άάο πού σχημάτισε τίς Ξη κορυφές με ψηλότερη τή Γκαμήλα, άπάνω από τό πανέμορφο Βουσο-χώρι, β) Έλαφρά κύμηση τό θρο-πέδιο Ρουπόζ, γ) Τό όρμημα Άστράκα, Μικροπάπιγκο, Βισκό ΒΑ πρός ΝΑ, σχημάτισε τήν Άστράκα και τό άνεπανάληπτο μέτωπο της Γκοβοστίτσας με Ξη κορυφές. Ν. Α. τά πετρώματα με τήν καθίζηση ήρθαν στα 1000 μ. με άνύψωση του Λάπατου 2252. δ) Τό όρμημα πού πρωτοσχημάτισε τή Χοράδρα Βίκου με παρακλάδι τό Μέγα Λάκκο έκοψε τό παγετονοκαριστικό συγκρότημα της Άστράκας στα δύο: 1ο Άστράκα — Μπαλντινίς — Καζάρμα Τσεπελίδου — Βραδέτο και 2ον Άπέναντι πρός Όξινά — Έλασοτόπο.

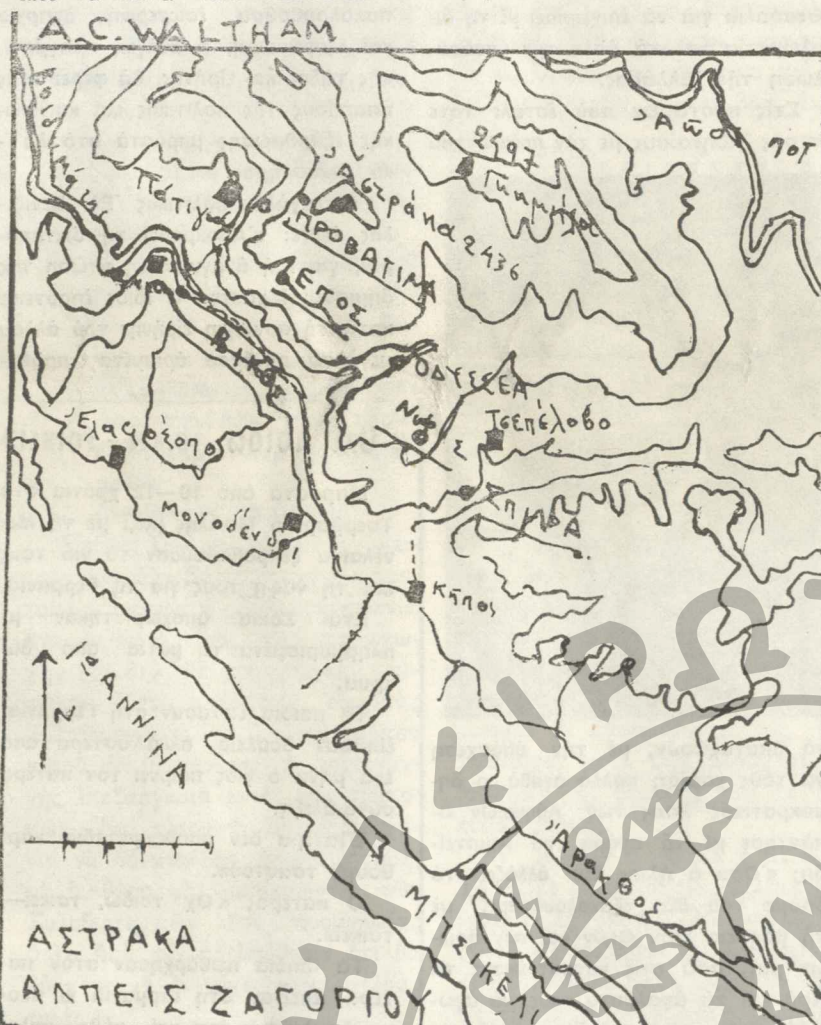
Αν ό πρώτος σχηματισμός της μοναδικής χαράδρας του Βίκου ήταν από όρμημα πού άνοιξε τά πετρώματα ή σημερινή της μορφή, άφαιλεται άποκλειστικά στήν καταρρακτώδη διάβρωση του Βοϊδοιάτη.

Κατά τό τριτογενές έγινε ό σχηματισμός τών Άλπεων και τό άπαραίτητο όι πάλοι της γής με τατοπίστηκαν και ό Βόρειος Πόλος μετακινήθηκε πρός τήν Κεντρική Εύρώπη κι έτσι ή Κεντρική Εύρώπη καλύφθηκε ολόκληρη από συνεχή πάγο. Τούτο έγινε τό τεταρτογενές μπροστά από 600—800 χιλιάδες χρόνια. Οι παγετώνες ήρθαν στήν Εύρώπη τέσσερες φορές. Στα έν τώ μεταξύ διαστήματα τό κλίμα και ή ζωή επανέ-ρχονταν άπως πούν τών παγετώνων. Ή μεγαλύτερη έξάπλωση έγινε πού 700 χιλ. γούνων και δάστα-ξε 100 χιλ. χρόνια. Ή τελευταία πού 100 χιλ. γούνων κατέλειψε πού 25 χιλ. γούνων.

Τή μεταβολή του κλίματος και της βλάστησης τήν έξησε ό προϊστονικός άνθρωπος, ό άνθρωπος τών παγετώνων.

Ένεις δισχιλίσιασε στή Ν. Α. Εύρώπη σε πλάτος μικρότερο από τόν Κ.Ε. ή έπ'όραση τών πανε-τώνων στα πεδινά και στίς βαθειές χαράδρες ήταν άσημαντη, δ-

★ Συνέχεια στήν 14η Σελ.

τά ποτάμια και από τούς σκελε-τούς τών θαλασσινών ζώων της έποχής, πού στρώνονταν στόν πνι-μένα με χημικά στοιχεία, πού ή-ταν στο θαλασσινό νερό, έγιναν, σε στρώματα, πετρώματα. Ή γή είχε περίπου ήλικία άνω τών δύο δισεκ. χρόνων όταν έγινε Ικανή νά δημιουργήσει ζωή. Ή ζωή άφύπτικος δημιουργήθηκε στο θαλασσινό νερό. Μετά εξατομιού-ρια χρόνια έγινε Ικανή ή Ξηρή ν' άποκτήσει φυτά. Από τήν Σιλού-ρειο περίοδο, δηλ. μπροστά από 430—395 εκατ. χρόνια άπαντού-με υορφές περιδοφύτων. Από τή Δεβόνιο περίοδο, μπροστά από 395—345 εκατ. χρόνια έχουμε

οι Άλπεις Ζαγοριού και ή Ά-στράκα μας. Βραδέως λοιπόν ό πνιμμένας της θάλασσας, κάτω από τήν Ή-πειρο, ζάωνε και ή πτύχωση ση-κώθηκε ψηλότερα από τή θάλα-σα. Τή σημερινή σχεδόν μορφή πήρε τό συγκρότημα Άλπεις Ζα-γοριού μετά τή Διβλούβιο, τέλος τριτογενούς, μπροστά από 2,5 εκ. χρόνια. Τό νεότερο πέτρωμα στίς Άλπεις Ζαγοριού, όταν έ-βλεπε τόν ήλιο τό Ζαγόρι, είναι ό φλόγος, (τά λιθάρια, οι παν-ράλλες, οι σιδεροπέτρες του Ζα-γοριού), Άπό κάτω άπ' αυτόν εί-ναι συνήθως, στίς Άλπεις Ζα-γοριού, πλακάδες άσβεστόλιθους.

Ὁ Γιάννης Εὐαγγελίδης —διδάκτορας, όπως τὸν ἐλεγάν οἱ δικοὶ του— γεννήθηκε στὸ Βραδέτο τοῦ Ζαγορίου τὸ 1900. Σπούδασε στὸ Διδασκαλεῖο Ἰωαννίνων καὶ μετακινήθηκε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ἀθήνας. Πολέμησε δύο χρόνια στὴ Μικρασία. Ὑπηρετοῦσε σὰ δάσκαλος στὸ Ζαγόρι καὶ στὸ Μοναστήριον Πρύττυπο Δημοτικῶν Σχολείων τοῦ Διδασκαλείου Ἰωαννίνων. Τὸ 1931 διορίστηκε Ἐπιθεωρητὴς Δημοτικῶν Σχολείων στὴ Λήμνο. Τὸ 1937 μετατέθηκε στὸ Ρέθυμνο τῆς Κρήτης, ὅπου καὶ ἀφῆκε τὴ στερνὴ του πνοὴ στὰ δραματικά γεγονότα τοῦ Γενάρη τοῦ 1945.

Ἀπὸ νέος διακρίθηκε γιὰ τὸ φωτισμένο μυαλό του καὶ τὴς προοδευτικῆς του ιδέας.

Στὸν ἐκπαιδευτικὸ τομέα ἦταν ὑποστηρικτὴς τῆς συγκεντρωτικῆς διδασκαλίας —ἐγγραφε μάλιστα καὶ σχετικὴ μελέτη μετὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς στὴ Λήμνο καὶ στὸ Ρέθυμνο. Στὸν ἱεραρχικὸ τομέα ἦταν δημοτικιστὴς, ἀνθρωπιστὴς, φιλειρηνιστὴς καὶ θαυμάσια δημοκρατικὸς. Πολέμησε δύο καὶ ἕως μποροῦσε τὴ δικτατορία καὶ στὴν κατοχὴ ὀργάνωθηκε ἀπὸ τοὺς πρώτους στὴν ἀντίσταση.

Φυλακίστηκε δύο φορές ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς γιὰ τὴν πατριωτικὴ του δράση.

Στὴν διάρκεια τοῦ ἀλλογενοῦ πολέμου ἐγγραφε μιὰ σειρά ἀρθρὰ στὴν «Κρητικὴ Ἐπιθεωρήσις» μετὰ πατριωτικὸ, ἱστορικὸ καὶ λαογραφικὸ περιεχόμενο γιὰ τὴς ἀπελευθερωμένες περιοχές.

Σεβόμενος τὴν ἑλληνικὴν χώραν σὰς ἐσωκλείω ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀρθρο πού τελικὰ ἦ λογοκρισία τῆς ἐποχῆς δὲν ἐπέτρεψε νὰ δημοσιευθεῖ στὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο τοῦ 1941 γιὰ νὰ δοῦν οἱ σύγχρονοι Ζαγοριεῖς πῶς σκέφτονταν ἕνας φωτισμένου συμπατριώτη τους πρὶν σαράντα ἀκριβῶς χρόνια, καὶ γιὰτὶ ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεως διατηρεῖ ὅλη του τὴν ἐπικαιρότητα.

Πολλὰς ἀπ' τὴς ιδέας του —παρὰ τὴν αἰσιοδοξία τοῦ συγγραφέα— ἀποτελοῦν ἀκόμα ἕνα μικρὸν δράμα γιὰ τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους. Φτάνει νὰ σκεφτοῦμε μόνον τί τεράστια ποσὰ ἔχουν καταστραφῆ καὶ πόσοι τοπικοὶ πόλεμοι ἐγέναν καὶ γίνονται ἀπὸ τότε. Φτάνει ν' ἀναλογιστοῦμε πῶς τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀνθρωπότητος στεναίνον ἀκόμα κάτω ἀπὸ κάθε λογγῆ —μάδα, πρᾶσινα ἢ κόκκινα— δολοφονικὰ καθεστώτα.

Ἰσως ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα, τῆς ὁποίας γινώκαμε ἀπ' τὴν 1ῃ Γενάρη τοῦ 1981 ἀναπόσπαστο μὲ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

λος, νὰ μεταξελιχθεῖ αὐρὸ στὴν Ἐνωμένη Εὐρώπῃ τῶν Λαῶν, πού θὰ συνδυάζει τὴν εἰρήνην, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη.

«Καὶ τότε θ' ἀρχίσουμε —πράγματι— νὰ χρονολογοῦμε τὴ νέα ἐποχὴ τῆς ἀνθρωπότητος!»

ΕΡΜΗΣ Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

★

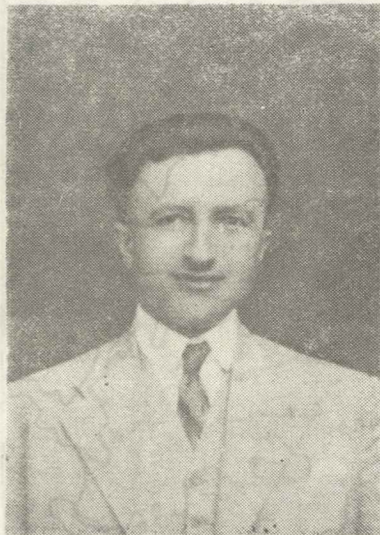
Ο ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΗΜΑΙΝΕΙ

Ἔτος Φασιστικόν

18ον - τελευταῖον

Πρὶν ἀπὸ 2420 χρόνια ὁ ἀρχηγὸς τῶν δούλων τῆς Περσίας Ξέρξης μετὰ τὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας ἀφῆκε τὸ γαμπρὸ του Μαρδόνιο στὴ Θεσσαλία γιὰ νὰ ἐπιχειρήσει μετὰ τὴν ἀπώλυσιν καὶ τὰ ὅπλα τὴν ὑποδούλωση τῆς Ἑλλάδας.

Στὴς προτάσεις πού ἔστειλε τότε στοὺς Ἀθηναίους μετὰ τὸν πρῶτον τοῦ

νὰ ὑποταχθῶν, μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοὺς χάριση πολλὰ ἀγαθὰ, ὁ δημοκρατικὸς λαὸς τῶν Ἀθηναίων ἀπάντησε μετὰ τὸ στόμα τοῦ Ἀριστείδου: «Ὅσο ὁ ἥλιος δὲν ἀλλάζει, τὸ δρόμο τοῦ θάνατος δὲν ἀλλάζει, μετὰ τὴ βοήθεια τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἡρώων μας, πού σὲς καταστρέψατε τὰ ἱερά καὶ τὰ ἀγάλματά τους, νὰ ἀγωνίζομαστε μετὰ τὴν ἐλευθερίαν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν μας». Κι' ἔτσι νίκησαν τοὺς βαρβάρους τελικὰ καὶ σῶθηκε ὁ ὑπὲρ ὅλους Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς καὶ ἦρθε ἡ χρυσὴ ἐποχὴ τοῦ Περικλέους, πού μένει σὰν θαῦμα τῶν αἰώνων.

(Στὴ συνέχεια ἀναφέρεται στὴν ἐπίθεσιν τῆς Φασιστικῆς Ἰταλίας καὶ στὸν ἀγῶνα τῶν ἐλληνικῶν στρατῶν πού ἔδωκε τὸ πρῶτο κτύπημα ἀντίθετα πρὸς τὴν χώραν τῆς Εὐρώπης καὶ κατέληγε...)

Μὰ οἱ δικτάτορες δὲ θὰ πέσουν οὐτε εὐκόλα, οὐτε ἀμέσως, ὅπως μερικοὶ φροντάστηκαν. Μετὰ ἀπὸ τόσα ἐσωτερικὰ ἐγκλήματα εἶναι τόσο συστηματικὰ ὀργανωμένη, ἡ βία, ὥστε κανεὶς νὰ μὴν τολμὰ ν' ἀνοι-

ξει τὸ στόμα του. Ἀποτελοῦν τὴν Λερναία Ὑδρὰ τῆς ἐποχῆς μας.

Τὸ φασιστικὸ κόμμα ταυτίζεται μετὰ τὸ Κράτος κι' ὅλοι οἱ ὁπαδοὶ τοῦ συστήματος, ἀνθρώποι συνήθως μετὰ ἐλαττωμένη συνείδηση, εἶναι ἐμμεσα καὶ ἐνοπλά ὄργανα μετὰ δικαιώματα κατασκοπείας καὶ ἐλέγχου σ' ὅλον τὸν κρατικὸ ὀργανισμό, ἀκόμα καὶ στὸ στρατὸ. Ὁ τύπος ἐκεῖ δὲν εἶναι ὄργανο τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ ὅπως στὸ μεσαιῶνα ὄργανο τοῦ καθεστώτος πού κυβερνᾷ. Ἀκόμα καὶ ἡ ἀτομικὴ καὶ οἰκογενειακὴ ἐλευθερία καὶ ζωὴ τῶν πολιτῶν εἶναι στὰ χεῖρα τῆς δολοφονίας τῶν ὀργάνων αὐτοσφαλείας.

Μόνον λοιπὸν μιὰ πλήρης ἐξωτερικὴ ἥττα, ἔλλειψη τῶν στοιχειωδῶν μέσων διατροφῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἐσωτερικὴ ἀναρχία καὶ ἐξάρθρωση, ἡ ἀνάγκη πραγματικῆς τάξης καὶ εἰρήνης, θὰ φέρει τοὺς ὑπαίτιους τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξάρθρωσης μπροστὰ στὸ λαϊκὸ δικαστήριον.

Ὁ μεγάλος πολιτικὸς Ἑλ. Βενιζέλος εἶπε: «Ἀποκρούω τὴ δικτατορία, γιὰτὶ ἡ ἀναγκαστικὴ πτῶσις τῆς δημοκρατίας χάσκει». Ὁ ἴδιος ἐπρότεινε κατὰ τὴ συνθήκην εἰρήνης τοῦ ἄλλου μεγάλου πολέμου ὀρισμένα πρόλη-

Ι. Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

«Ὅχι τοῖδῶ, τοῖκει - τοῖκει»

Μπροστὰ ἀπὸ 10—12 χρόνια στὸ Τσερβάρι ὁ Μενέλης μαζί μετὰ τὴν Μενέλαινα ἐξερροδοῦσαν τὸ γιό τους καὶ τὴ νύφη τους γιὰ τὴ Γερμανία. Στὰ Σκόκια ἀποχωριστήσαν μετὰ πλημυρινομένα τὰ μάτια ἀπὸ δάκρυα.

Τὰ παιδιὰ ἔφτασαν στὴ Γερμανία, ἐπίασαν δουλειά, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα ὁ γιὸς παίρνει τὸν πατέρα συνδιάρχη.

«Πατέρα δὲν μποροῦμε ἐδῶ, νὰρ θοῦμε ταυτοῦς».

Ὁ πατέρας «Ὅχι τοῖδῶ, τοῖκει—τοῖκει».

Τὰ παιδιὰ πειθάρχησαν στὸν πατέρα, ἐμείναν στὴ Γερμανία καὶ ἀκόμα δουλεύουν ἐκεῖ καὶ κάθε καλοκαίρι ἐρχονται στὸ χωριὸ κουβαλητές.

Φαίνεται πῶς ἀκόμα οἱ συμβουλές καὶ προτάσεις τῶν μεγάλων ἔχουν πέραση, ὅταν βέβαια εἶναι σωστὲς καὶ γίνονται δεχτὲς ἀπὸ τοὺς νεώτερους.

(Ἀπὸ τὸν φίλο μου Τ. Πρ. πού ἤταν παρὼν στὴ συνδιάλεξη πατέρα καὶ γιου).

ΤΑΚΗΣ ΤΟΤΕΚΑΣ

Τὸ λαογραφικὸ μας μουσεῖο φιλοδοξεῖ νὰ φιλοξενήσει στὴν ἐστία του κάθε ἔργο τέχνης καὶ πνευματικῆς δημιουργίας ἀπὸ τὴς περιφερειῆς γενεές.

πικὰ μέτρα γιὰ τὸν ἐλεγχὸ τῶν ἀπολυταρχικῶν κρατῶν, πού ἂν ἐφαρμόζονταν ἀπὸ τότε, ἴσως νὰ μὴν εἴχαμε οὐτε τοὺς φασισμοὺς, οὐτε τὸν πόλεμο πού παραιοῦσαν τόσο σύντομα. Ἀσφαλῶς ὁμως μετὰ τὴν πείρα τοῦ παρελθόντος θὰ δημιουργηθεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν πράγματι πολιτισμικῶν λαῶν ἡ νέα Δημοκρατικὴ Εὐρώπη μετὰ ἴσα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν λαῶν καὶ ἀτόμων μετὰ ἐλευθερία τῆς σκέψης καὶ τοῦ λόγου μετὰ ἐκπαίδευση καθολικὴ καὶ καλλιέργεια ἀνθρωπιστικῶν ιδεῶν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης μετὰ τῶν ἑθνῶν μετὰ ἐλεύθερο τὸ ἀνταλλάγμα καὶ ζωὴ τῶν πολιτῶν εἶναι στὰ χεῖρα τῆς δολοφονίας τῶν ὀργάνων αὐτοσφαλείας.

Μόνον λοιπὸν μιὰ πλήρης ἐξωτερικὴ ἥττα, ἔλλειψη τῶν στοιχειωδῶν μέσων διατροφῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἐσωτερικὴ ἀναρχία καὶ ἐξάρθρωση, ἡ ἀνάγκη πραγματικῆς τάξης καὶ εἰρήνης, θὰ φέρει τοὺς ὑπαίτιους τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξάρθρωσης μπροστὰ στὸ λαϊκὸ δικαστήριον.

Ὁ μεγάλος πολιτικὸς Ἑλ. Βενιζέλος εἶπε: «Ἀποκρούω τὴ δικτατορία, γιὰτὶ ἡ ἀναγκαστικὴ πτῶσις τῆς δημοκρατίας χάσκει». Ὁ ἴδιος ἐπρότεινε κατὰ τὴ συνθήκην εἰρήνης τοῦ ἄλλου μεγάλου πολέμου ὀρισμένα πρόλη-

Ι. Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Η ΦΙΤΣΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 9ῃ ΣΕΛ. παρούσα, σὰ γιόρταζαν τὰ παρακλῆσα «Παναγιωπούλα». Ἄι Κωνσταντίνος κι' Ἄι Λιάς, πού τ' ἀφεντικὸ τῆς ἔχτισε.

Ποτές δὲ θὰ ξεχάσω, ὅταν πολὺ γρηγορὰ, πρόσφερε στοὺς γιορταστές τ' Ἄι Κωνσταντίνου τοὺς «γοντρί» ἔδες (εἶδος τριαντάφυλλου), πού εἶχε στὸν κήπο τ' ἀρχοντικοῦ.

Καὶ ποτές δὲ θὰ ξεχάσω τὴς φωνῆς τῆς, σάν τρώγαμε κρυφὰ ἐμεῖς παιδιὰ τότε, κἀνα «κερνίτσι» ἢ κἀνα κεράσι, ἀπὸ τὰ δέντρα τῶν κήπων τους. Κι' ἀκόμα, δὲ θὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ μνήμη μου, τὸ βογγητὸ τῆς «χὰ - χού - χὰ, - χού - χὰ - χού» σάν ε-παίρνει ἀνήφορο, καὶ δὲ μποροῦσε ν' ἀνασάνῃ, γιὰτὶ ὑπέφερε φοβερά, ἀπὸ ἀσθμα, ὅταν εἶχε παραγεράσει.

Τὴς ἅγιες εἰκόνες στὸν Ἀΐλιν, ἡ Φίτσα φρόντισε καὶ τὴ ξανάφωτισε, γιὰτὶ τὸ 1912 τὴς χάλασαν οἱ Τούρκοι.

Πέθανε ἡρέμα σὲ πολὺ βαθεῖα γερὰματα, μὰ δὲν ξεχάστηκε κι' οὐτε πρῆπει, γιὰτὶ ἦταν τόσο καλὴ, τόσο ἀγαθὴ, τόσο ἀθώα...

Τσεπέλοβο,

Ε.Γ.

«Ἡ Ἀδελφότητα ΒΙΤΕΑΣ»

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

2ο (Τελευταῖο)

Πρωτογενὴς παραγωγὴ

Ἰστορία - Καλλιέργεια Δασῶν

Ἡ ἱστορία τῶν Δασῶν θὰ πρέπει νὰ γίνεταί μετὰ συγχρόνους μεθόδους πού νὰ περιορίζῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρησίου ξύλου καὶ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόληψις δολοφονικῶν μετὰ ἐκπαίδευση καθολικὴ καὶ καλλιέργεια ἀνθρωπιστικῶν ιδεῶν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης μετὰ τῶν ἑθνῶν μετὰ ἐλεύθερο τὸ ἀνταλλάγμα καὶ ζωὴ τῶν πολιτῶν εἶναι στὰ χεῖρα τῆς δολοφονίας τῶν ὀργάνων αὐτοσφαλείας.

Μόνον λοιπὸν μιὰ πλήρης ἐξωτερικὴ ἥττα, ἔλλειψη τῶν στοιχειωδῶν μέσων διατροφῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἐσωτερικὴ ἀναρχία καὶ ἐξάρθρωση, ἡ ἀνάγκη πραγματικῆς τάξης καὶ εἰρήνης, θὰ φέρει τοὺς ὑπαίτιους τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξάρθρωσης μπροστὰ στὸ λαϊκὸ δικαστήριον.

Ὁ μεγάλος πολιτικὸς Ἑλ. Βενιζέλος εἶπε: «Ἀποκρούω τὴ δικτατορία, γιὰτὶ ἡ ἀναγκαστικὴ πτῶσις τῆς δημοκρατίας χάσκει». Ὁ ἴδιος ἐπρότεινε κατὰ τὴ συνθήκην εἰρήνης τοῦ ἄλλου μεγάλου πολέμου ὀρισμένα πρόλη-

Ι. Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Κάθετος Βιομηχανικὴ καὶ Βιοτεχνικὴ

ἐκμετάλλευσις τοῦ ξύλου

Δευτερογενὴς παραγωγὴ

Ἰδρυσις Εὐλοβομηχανίας καθέτου ἐπεξεργασίας ξύλου δυναμικότητος 200.000 μβ ἐτησίως μετὰ δυναμικὴν αὐξήσεως τῆς δυναμικότητος σταδιακῶς ἢ ἐφάπαξ εἰς τὸ διπλάσιον.

Θέσις τῆς προτεινομένης νὰ ἱδρυθεῖ Εὐλοβομηχανίας προτεινόμενὴν τὴν περιοχὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βουτσᾶς τοῦ Ἀνατολικοῦ Ζαγορίου τὴν ὁποῖαν θεωροῦμεν ὡς τὴν πλέον κατάλληλον καὶ συμφεροντοῦσαν τὰ περισσότερα πλεονεκτήματα πάσης ἄλλης ἥτοι:

α) Ἐύρεται εἰς τὸ κέντρον τῶν Δασῶν τῶν τριῶν περιοχῶν καὶ τῶν Δασῶν τῆς εὐρύτερου κύκλου Θεσσαλίας - Μακεδονίας, μετὰ μέσων ἀπόστασιν 40 - 100 χιλιομέτρων ἀντιστοίχως καὶ πλησίον τοῦ Ἑθν. δικτύου τῶν κέντρων καταναλώσεως Ἡπείρου καὶ δολοφονικῶν τῆς Χώρας.

β) Διαθέτει χέρσον ἑκτασιν 350 - 400 στρεμμάτων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς. Ἐπίσης διαθέτει φυσικὴν ὑδατοπτώσιν ἱκανῆς διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ ὅστις θὰ ὑπερκαλύψῃ τὰς ἀνάγκας ηλεκτρικοῦ ρεύματος (κί-νησις - φωτισμός - θέρμανσις) τῆς Εὐλοβομηχανίας.

Ἐπίσης δυνατότητα κατασκευῆς μετὰ μικρὰ σχετικῶς δαπάνην μεγάλης ὑδατοδεξαμενῆς, μικρῆς λίμνης, ἀπαραίτητου διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ξύλου.

γ) Ἐπιτυγχάνεται ἡ βιομηχα-

Κάθετη βιομηχανικὴ ἐκμετάλλευσις τοῦ δάσους

νικὴ ἀποκέντρωσις καὶ ἀναπτύσσει-ται ἡ βρεννὴ περιοχὴ.

Τριτογενὴς παραγωγὴ

Ἰδρυσις Εὐλοβοτεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν τοιοῦτων εἰς διάφορα χωριὰ ἢ ομάδας χωριῶν.

Ἐξασφάλισις τῆς πρώτης ὕλης διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πρώτης ὕλης ἀπαραίτητου διὰ τὴν εὐρυθμίαν καὶ κανονικὴν λειτουργίαν τῆς Εὐλοβομηχανίας προτεινόμενῃς οἱ Ἱδιοκτῆται τῶν Δασῶν, Κοινότητες καὶ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ἐπὶ μίαν 50ετίαν τουλάχιστον ἀναλάβουν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδίδουν ὁλόκληρον τὴν κατ' ἔτος παραγωγὴν τῶν Δασῶν τῶν εἰς τὴν Εὐλοβομηχανίαν, τῆς τιμῆς καθοριζομένης κατ' εἶδος καὶ ποσότητα ἐπίσης κατ' ἔτος, ὑπὸ διμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης:

α) Ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἰωαννίνων ὡς προέδρου.

β) Ἐκ τῶν ἐκάστοτε Διευθυντῶν Δασῶν Ἰωαννίνων καὶ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Δωδωνῆς.

γ) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Δασοκτημόνων κοινότητων καὶ τῆς Εὐλοβομηχανίας ὡς μελῶν.

Ἀνακύκλωσις τῆς ξυλείας

Ἐπίσης διὰ τὴν εὐρυθμίαν λειτουργίας τῶν Εὐλοβοτεχνικῶν προτεινόμενῶν ἔως ἡ Εὐλοβομηχανία ἀνακυκλώνει μέρος τῆς παραγωγῆς τῆς διὰ νὰ χορηγῇ ἐπὶ πιστώσει ἢ τοῖς μετρητοῖς εἰς τὰς Εὐλοβοτεχνίας ἕνα διὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ τριτογενὴς ἐπεξεργασία ἐντὸς τῶν περιοχῶν. Ἐπὶ πλέον ἡ Εὐλοβομηχανία νὰ δύναιτο ἐφ' ὅσον ζητηθῇ νὰ διαθέτῃ τὴν παραγωγὴν τῶν Εὐλοβοτεχνικῶν ἐπὶ προμηθείας 50) οὐδὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ δύναιτο νὰ ἐπιτύχει μεγαλύτερας τιμᾶς.

Φορεῖς ἐκμεταλλεύσεως

α) Εὐλοβομηχανία

β) Ἀντικείμενον ἐργασίῶν Εὐλοβομηχανίας

γ) Πρωτογενὴς παραγωγὴ

δ) Δευτερογενὴς παραγωγὴ

ἐταιρικὸν κεφάλαιον τότε νὰ ἐπικαθῇ ἡ συμμετοχὴ εἰς τοὺς κηρύκους τοῦ ὀπολοῦ τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων.

β) Εὐλοβοτεχνικῶν

γ) Καλλιτεχνικῶν

Κεφάλαια

α) Εὐλοβομηχανία

β) Εὐλοβοτεχνικῶν

γ) Καλλιτεχνικῶν

Τρόπος καταθέσεως κεφαλαίου

α) Εὐλοβομηχανία

β) Εὐλοβοτεχνικῶν

γ) Καλλιτεχνικῶν

δ) Δευτερογενὴς παραγωγὴ

ε) Συνεχία στή σελ. 14

γιατὶ τοῦ ξύλου καὶ ἐμπορίας αὐτοῦ, Εὐλοβοτεχνικῶν

καὶ καλλιτεχνικῶν Βιοτεχνικῶν

Τριτογενὴς παραγωγὴ

Εἰς τὰς Διοικήσεις ὅλων τῶν φορέων νὰ ἀντιπροσωπεύεται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἡ μετοχὴ.

Ὁδὸς τῶν Μετόχων δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύῃ εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις τὸν αὐτὸν του καὶ ἀκόμη ἕνα Μετόχον.

Ὁδὸς τῶν Μετόχων ἢ Ἐταίρων δύναται νὰ κατέχῃ τὸ 10) οὐδὲ (ἐν χιλίοισιν) τῶν μετοχῶν τῆς Α.Ε. ἢ τὸ 1) 10 (ἕνα δέκατο) τῶν ἐταιρικῶν μεριδίων, τῶν Συν) κῶν ἐταιρικῶν, ΕΠΕ, ΟΕ κ.τ.λ. τῶν Εὐλοβοτεχνικῶν.

Αἱ μετοχαὶ ἐπὶ μίαν 10ετίαν εἶναι προσωπικαὶ μὴ μεταβιβαζόμεναι. Μετὰ γίνονται ἀνώνυμοι καὶ μεταβιβαζόμενοι ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς κατοχῆς τοῦ 1) 1000.

Ἐπίσης τὰ ἐταιρικά μερίδια εἶναι προσωπικὰ μὴ μεταβιβαζόμενα ἐπὶ μίαν 10ετίαν. Μετὰ τὴν 10ετίαν μεταβιβαζόμενα μετὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ 1) 10.

Νὰ ἐπιτρέπεται νὰ γίνονται μετοχοὶ τῆς Α.Ε. ἢ ἑταίροι τῶν Εὐλοβοτεχνικῶν καὶ περισσότεροι: τοῦ ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐφ' ὅσον δὲν καταστρατηγῆται ἡ περὶ κεφαλαίου καὶ ἀντιπροσωπείας δεσμευτικὴ διάταξις, δι' ἑκάστον μέλος τῆς οἰκογενείας.

Ἐάν δὲν ἐκδηλωθῇ ἀνάλογον ἀνταφύρον δὲν λαμβάνει αἱ ἀνωτέρω δεσμευτικὰ διατάξεις καὶ μετὰ τὴν ἐκδηλώσιν τοῦτο.

Ἐάν τὰ κεφάλαια ὑπερεκαλυφθοῦν καὶ ἐξακολουθῇ νὰ ὑπάρχῃ ζήτησις εἶναι δυνατόν νὰ διπλασιασθῇ τὸ κεφάλαιον τοῦ φορέων δι' ἀποφ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Θέματα - Νέα - Ευχές

◆ Είναι η τρίτη φορά π' ασχολούμεθα με το θέμα αυτό, και τούτο, για να κρατιέται στην επικαιρότητα, κι έτσι πρέπει, γιατί με το πές, πές, κάτι μπορεί να θγη. Και να το θέμα: ο δρόμος από το Κοινόκι κι' απάνω. Τά χαντάκια του εν' ανάγκη να καθαριστούν, από τα μπάζα. "Αν είχαν καθαριστεί, όπως κι' άλλη φορά γράφαμε, δε θα δαπανούσαν τώρα 1½ εκατομμύριο, πάνω κάτω δραχμές, για τη ζημιά που έγινε στη Μάτα του Τσεπέλοβου. Κι' η συγκοινωνία δε θα κόβονταν, όπως κόπηκε, από τις 18 του Δεκεμβρίου. Το λεωφορείο πάει μόνο ως το Ρογκόδο" ή ως τη Μάτα. Και μήπως σχάλασε ο χειμώνας; Και σ' άλλα σημεία έχει ασχισει, και μάλιστα έντονα, η διάβρωση, κι' αυτό, γιατί τα χαντάκια είναι γεμάτα μπάζα.

Ακόμα, τι θα γίνει με τους 3-4 οχετούς πάνω ανάμεσα από το Κεπέσοβο και το Τσεπέλοβο, δε θα δοθεί και φέτος καμιά πίστωση; Γι' άλλου δίνονται εκατομμύρια, για έργα διπλάνη. Ο ένας οχετός! μάλιστα έχει δοσώσει, και με τις αρχές σχηματίζεται μία λιμνούλα, που υπερχειλίζει και το νερό διαρρέει το δρόμο. Δεν πρέπει να προληφθεί η ζημιά; Και σ' έναν άλλο στήθηκε ήδη ένα «ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ», γιατί πέσαν, έναν χειμώνα, ορέθηκε, κάτω απ' αυτόν και στήθηκε ως εκ θαύματος.

★

◆ Το διδακτήριο του Δημοτικού μας σχολείου κοντεύει να σχολάσει, μόνο που έγιναν μερικά λάθη, π.χ. μπήκαν τα κουφώματα στα παράθυρα αλάδωτα και με χωρίς ξύλα, και τ' ανεμοθρόνικα κάνουν τη δουλειά τους. Μάθαμε πως δόθηκε κι' άλλη πίστωση για τη συνέχιση των εργασιών. "Η στέγη θα μείνει με την τσιμεντένια πλάκα. Δεν είναι παραδοσιακή, σαν τα σπίτια μας; Κι' ακόμα, οι κεντρικές πόρτες στο επάνω και κάτω πάτωμα, δεν έγιναν όπως ήσαν πριν, αλλά, με μοντέρνα υλικά και υαλοστάσια, για να φωτίζονται οι εσωτερικοί χώροι που τώρα είναι θεοσκότεινοι. "Η υπηρεσία που το επιδιέκει, δε το προσέχει αυτό, κι' δε ζητάει την διόρθωσή τους.

◆ Το διδακτήριο του Γυμνασίου, αυτό το θαυμάσιο, διδακτήριο, σκόλασε. Μόνο το περιτείχιση της αλλής δεν ολοκληρώθηκε. "Ομως ακόμα δε λειτουργήσει κι' ι-

σως άρξισε, ακόμα, και τούτο από έλλειψη πίστωσης, για την αγορά «ντιζελ» για το καλοριφέρ. Έτσι πιστεύουμε.

◆ "Η μαθητική εστία, με την νοικοκυρεμένη επίβλεψη των αδελφών Παπακώστα, γίνεται. "Ελπίζουμε πως ως το άρχόμενο φθινόπωρο θα σχολάσει και θα λειτουργήσει. Πιστεύουμε ακόμα, πως θα γίνει πάλος έλξης, για να γεμίσει, με παιδιά, το Ζαγορίσιο Γυμνάσιο.

◆ "Η Υπηρεσία αναπτύξεως διέθεσε για τα «γκυαλτερίσματα» του χωριού μας χρήματα, με τη δημοπρασία έγινε άργα το φθινόπωρο, κι' η εγκατάσταση του κατασκευαστού ακόμα αργότερα, κι' έπιασε ο χειμώνας δώδ' επάνω... Κι' αυτό δείγμα της γραφειοκρατίας και του «περάστε αβριο για τί σήμερα...» πνιγμένα στη δουλειά!

◆ Το ύδραγωγείο Τσεπέλοβου Φουντανάλας. Είναι τρία χρόνια π' άρχισαν να το φτιάχνουν τούτο το ύδραγωγείο, με μερικά χρήματα, για τέτοιο έργο. "Εγινε μία, δε την πω έτσι, υδρομείσση και χωρίστηκε κι' η δεξαμενή. "Από τότε... τίποτε άλλο, α' έξιμετα φέρανε και μερικούς σωλήνες, κι' έτσι είναι σκόρπιο... Δόθηκε το 1980 κι' άλλη μία ελάχιστη πίστωση και δε βρίσκανε εργολάβο να συνεχίσει με τούτο το κοινολάκι. Κάποτε δρόθηκε κι' ο εργολάβος, με χειμώνασε, κι' η δουλειά δε γίνθηκε...

◆ Από πού θα υδρευτεί η μαθητική Εστία του Γυμνασίου και του Λυκείου, που το έρχόμενο φθινόπωρο θα λειτουργήσει, αν δεν γίνει το ύδραγωγείο αυτό; Γίνεται όμως με πενταροδεκάρες; Κοντά στο νερό αυτό είναι και το νερό «Βρωμοπήγαδο». Τα δυο νερά πρέπει να μπουν σ' έναν αγωγό, για να υπάρχει άφθονο νερό και για τη μαθητική εστία και για το χωριό.

◆ "Ας το μελετήσει, σ ο θ α ρ η δ μ ω ε, κάποιος μηχανικός της Νομαρχίας, γιατί ως τώρα δε νομίζω, πως μελετήθηκε σοβαρά. Χρειάζεται π ί σ τ ω σ η γ α ρ τ η, για να τελειώσει. "Η μάς ξεχάσει και για τη μελέτη και για τη χρηματοδότηση. Μά εγχαίρα, γιατί το ζήτημα του ύδραγωγείου αυτού είναι εξαιρετικά επείγον.

◆ Εναγράφη για το «Παλιό γέφυρο» που χαρακτηρίστηκε διατηρητέο και που κινδυνεύει. Δεν θα είναι δύσκολο για τη Νομαρχία ν' απαιτήσει απ' το Κοινοτικό μας συμβούλιο να φτιάξει τις ζημιές στο δάδρο κλπ. Ν' απαιτήσει, μα και να ελέγξει, για την εκτέλεση της εντολής.

◆ Τα διατηρητέα. "Ηρθε κάποιος τουρίστας το περασμένο Φθινόπωρο στο χωριό μας και ήθελε να βη τα διατηρητέα.

— «Πού διατηρητέα ν' δώτε; τού είπαν, δεν υπάρχουν πιά».

— «Γιατί; ρώτησε, απορημένος, μα και δύσπιστος, επισκευάστηκαν».

— «Όχι τού απάντησαν, δεν επισκευάστηκαν... ΕΠΕΣΑΝ».

◆ Ο Πέτρος. Δε θα τον δρήςτε πιά στην «Κάτω» πλατεία, και στο «Μεσοχώρι», ν' ας κυττάζει με περιέργεια και με κένο το βλέμμα το δύσπιστο κι' έρωτηματικό. Δεν θα σ' ας καθημερίσει, δε θα σ' ας ρωτήσει, δε θα σ' ας ακολουθήσει. Δε θα τον ξαναδείτε. Πάει... Αναπαύεται ο καυμένος, κάτω από τα έλατα στον "Αγ. Θεώσση μας. "Ο Θεός να τον συγχωρήσει και να τον αναπαύσει.

◆ Αξήθηκε το χωριό μας με δυο κοριτσόπουλα, τον περασμένο Νοέμβριο. "Ο Νίκος Μέγας έγινε πατέρας μιας θυορφης κοπελλίτσας. Νά τού ζήσει.

◆ Η Αννούλα, η ξύλα γυναίκα του φίλου "Αλέκου Γκούρη, έφτιαξε μία θυορφη κορούλα. Νά τούς

ζήσει και να γίνει θυορφη και προκομένη σαν τις άλλες και δε θα δυσκολευτεί ο "Αλέκος να τη μάθει γράμματα και νοικοκυριά και να την παντρεύει.

◆ Να πάλι: σ' δράση, σαν τα παλιά τα χρόνια, η ατομική πρωτοβουλία, στο χωριό μας. "Ο Γιάννης Τζαβαλάς, με γιό του επισκευάζουν ένα παλιό ώραίο, τα άρχοντα, για να το φτιάξουν ξενώνα με το όνομα «"Αλέξανδρος». Είναι δίκαιο με τέσσερα δωμάτια επάνω, και τρία κάτω. Λουτρό κι' επάνω και κάτω και κουζίνα. Μπαλκόνι με θαυμάσια θέα, και το χειμώνα σάμα σε καθε δωμάτιο. "Ως την Πασχαλιά μπορεί να λειτουργήσει.

◆ Και πάλι: για τα μεταλλικά στηθαία στο «Ροντοβάνο». Πρέπει να μπουν η τουλάχιστον να πικνωθούν τα κολωνάκια, και να μπουν τέτοια και σε μικροχελούς στον άλλο δρόμο. "Ενα φορτηγάκι έπιασε μέσα σ' έναν τέτοιο οχετό. Ετυγής που μόνο δλικές ζημιές έπαθε.

◆ "Από δώ επάνω, από το Ζαγόρι, εύχεται στο «ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ», στη συντακτική του Επιτροπή, στον Πολιτιστικό μας Σύλλογο και σ' όλους τους Ζαγορίσιους άντρες και γυναίκες, καρίστα κι' αγόρια, που κι αν βρίσκονται νάνα, εύτυχισμένο το 1981.

Τσεπέλοβο.

Δεκεμβρης 1980

Ε.Γ.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Από τον Πολιτιστικό και Έξωραϊστικό Σύλλογο Πλαίσιας - "Ιωαννίνων πήραμε την παρακάτω φιλική επιστολή:

Αγαπητοί μας,

Με μεγάλη μας χαρά πήραμε την Εφημερίδα Σας «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» που πολύ θέλαμε να την παίρνουμε για να μοθαίνουμε τα νέα του αγαπητού μας κι' αγαπημένου Σας Ζαγοριού.

Το διαβάσαμε όλοταγα και φροντίζουμε να το διαβάζουν όσο γίνεται περισσότεροι χωριανοί μας και μέλη μας. Δυστυχώς ο Σύλλογος μας δεν έχει ακόμα δυνατότητες για να εκδοσι εφημερίδα ώστε να μπορούμε με τον τρόπο αυτό να έχουμε πνευματικές συναλλαγές.

Ωστόσο θα πρέπει να προσπαθούμε ν' ανταλλάζουμε σκέψεις και γνώμες, να γνωρίζουμε τις δραστηριότητές μας και να παίρνουμε παραδείγματα ο ένας από τον άλλο.

Η περιφέρεια Κατσονοχωριών, που ανήκει το χωριό μας, δεν έχει ασφαλώς την "Ιστορία και την παράδοση του Ζαγοριού, έχει όμως αυτή μια έντονη —μα αγνωστή— Εθνική και Πνευματική παρουσία, που αξίζει τώρα να γίνει γνωστή.

Ένας από τούς στόχους του Συστάσεως μας είναι κι αυτός.

Με τη δική Σας συνεργασία, ελπίζουμε να βοηθηθούμε να προσφέρουμε πολύτιμες υπηρεσίες στη διατήρηση της Πολιτιστικής παράδοσης της "Ηπείρου μας. Πιστεύοντας πως σ' σύντομο χρόνο θα μπορούμε να συνδράμουμε εστω και συμβολικά την προσπάθειά σας, θέλουμε να λαβαίνουμε τακτικά την Εφημερίδα Σας.

Με πολλή αγάπη και φιλία

Ο Πρόεδρος

ΑΛΕΞ. ΛΑΖΑΝΗΣ

Συν/τος Δάσκαλος

"Ο Γεν. Γραμματέας

ΕΥΑΓΓ. ΡΑΠΤΗΣ

Δάσκαλος

ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΙ

Εύτυχισμένος όποιος μπορεί να επισκευθεί το Φλαμπουράρι. Τα πανύψηλα δένδρα του και τα άφθονα νερά που το τριγυρίζουν το κάνουν έναν επίγειο παράδεισο. Ένα μόνο ήμερονύκτιο είναι αρκετό να το διαπιστώσεις.

Η κ. Σοφία Σουγκάρη είναι πάντα έτοιμη να χαρίσει τις φιλόξενες Ζαγορίσιες υπηρεσίες της και την άψογη περιποίησή της για μία ευχάριστη διαμονή στον κοινοτικό ξενώνα.

Το πρωινό, ο καφές και εάν ζητηθεί έγκαιρα, ένα καλομαγευμένο φαγητό, είναι απ' τις τόσο πλούσιες προσφορές της όσο για την άμειβη είναι μικρή. "Αλλά και στην κλιμακτική δροσερή αύλη του μπακαλικού με την μαγευτική θέα μπορεί κανείς να φάει καλά.

Το Φλαμπουράρι κήκε των Ταξιάρχων του 1943 από τούς Γερμανούς και η ανδράνεια των Ζαγορίσιων που δεν διεκδίκησαν και δεν

λα τα Ζαγοροχώρια, δεν έχει την οικονομική δυνατότητα για έργα, γιατί το σύνολο σχεδόν του προϋπολογισμού της δαπανάται σε μισθούς για υπηρεσίες όχι πάντα ανταποδοτικές.

Η πυρκαϊά δεν εξαφάνισε μόνο το βίο των κατοίκων, αλλά και τούς τίτλους ιδιοκτησίας. Και έτσι επειδή δεν υπάρχουν πλέον (αν και η κυριότητα των ατομικών ιδιοκτησιών δεν αμφισβητείται από κανένα) βρήκαν την ευκαιρία οι δασικές υπηρεσίες να κρατικοποιούν τα κτήματα των κατοίκων όπως κρατικοποίησαν το μεγαλύτερο μέρος της δασικής των περιοχής ενώ θάπρεπε να το δώσασα δασικό κλήρο με περιορισμούς στους μόνιμους κατοίκους - δασεργάτες όπως έχει υποχρέωση σαν αστικό καθεστώς και όπως κάνει για τα χωράφια στους άλλους αγρότες.

Εάν ακολουθούσε την πολιτική του δασικού κλήρου τα αποτελέσματα θα ήταν διαφορετικά. Ένώ σή

Κομμάτι από το δάσος του Φλαμπουραριού

ζητούν τα δικαιώματά των απ' τις Γερμανικές αποζημιώσεις εξακολουθούν τα περισσότερα σπίτια να είναι σκεπασμένα με τσίγκο.

Από τη φωτιά σώθηκαν οι μεγάλης αξίας εκκλησίες του και μόνο δύο σπίτια από τα έβδωμήματα. Τώρα η κεντρική εκκλησία του "Αγίου Νικολάου έχει άμεσο ανάγκη επίσκεψης για να σωθούν οι αργογραφίες της και το τέμπλο. Οι κάτοικοι προσέφεραν ότι μόδεσαν και 5.000 δολάρια ευεργέτης.

Απομένουν να γίνουν πολλά ακόμη και περιμένουν βοήθεια από το Υπουργείο Πολιτισμού ή την Εκκλησιαστική περιουσία. Παραμένει έπισης η Μαθητική - παιδική εστία δίπλα της ήμηλης.

Η κοινότητα, όπως άλλωστε σ' ό-

μερα το δάσος υποφέρει απ' την άδιαφορία υπηρεσιών και ατόμων και έχει «γεράσει». Οι ιδιοκτήτες θα το φρόντιζαν, θα τα περιποιούνταν και θα τα αξιοποιούσαν γιατί το κέρδος των θάταν μεγάλο, σίγουρο και δικό των.

Παρ' όλα αυτά το δάσος και στη σημερινή του κατάσταση αν και η εκμετάλλευσή του γίνεται κατά τρόπον αντίοικονομικό ιδεί την δυνατότητα να μείναν μερικές οικογένειες στο χωριό και να λειτουργεί το σχολείο με 10—12 μαθητές μολονότι τα έσοδα των είναι μικρά. Και είναι μικρά γιατί, όπως μάς τόνισαν, όχι μόνο δεν έχουν τη βοήθεια των «Υπηρεσιών» άλλα αντίθετα η γραφειοκρατική τακτική των δημιουργεί πολλά εμπόδια. π.χ. Παραχώρηση

δασοτεμαχίου που χρειάζεται διαδικασία το πολύ πέντε ημερών, παραχωρείται μετά από 1½ μήνα σε εποχή που θάπρεπε να απαγορεύεται το κόψιμο των χρησιμων για οικοδομήσιο ξυλεία δένδρων.

Η παραπάνω αίτια, τα μισθώματα, οι άδικαιολόγητοι κρατικοί φόροι, τα μεγάλα έξοδα μεταφοράς, τα έξοδα διοικήσεως, η κατώτερη ποιότητα του ξύλου επειδή κόβεται σε εποχή που έχει τούς χυμούς του, ο σφαλερός τρόπος και η εποχή δι-αθέσεως του προϊόντος δεν αφήνουν στους δασεργάτες ικανοποιητικό κέρδος.

Θα πρέπει βέβαια να επαναλάβου-

με ότι μέρος της ευθύνης φέρουν και οι Ζαγορίσιοι που δεν οργανώνουν σύγχρονα τούς συνεταιρισμούς των, αλλά έργο των Υπηρεσιών είναι. Η ανάπτυξη των συνεταιρισμών και η βελτίωση της εκμετάλλευσής των πλουτοπαγωγικών πόρων.

Το δάσος και το νερό δίνει την δυνατότητα για ίδρυση πολλών βιοτεχνιών. Στην περιοχή του Φλαμπουραριού λειτουργούν σήμερα μία μονάδα έκτροφής βιζόν, ένα έκτροφείο πέστροφας και ένα εργοστάσιο (κορδέλα) των αδελφών Ευσταθίου με μικρή απασχόληση, αν και υπάρχουν δυνατότητες για πλήρη απασχόληση και περισσότερες μονάδες. Τα προβλήματα που απασχολούν την κοινότητα είναι σχεδόν τα ίδια με των γειτονικών χωριών όπως τα γράψαμε, εκείνο όμως που προέχει είναι η απερίσπαστη κατάσταση του δρόμου και δεν φαίνεται να υπάρχει δυνατότητα βελτίωσής του για τούτο το χρόνο.

Άλλο πρόβλημα που απασχολεί τούς κατοίκους είναι η «Κοινή ΧΟΡΤΟΝΟΜΗ» κεκτημένα δικαιώματα των κατοίκων που διεκδικούνται αλλά και γίνεται άφορμή να χωρίζεται το χωριό.

Άλλα γι' αυτό θα γράψουμε σε άλλο φύλλο μας.

Κλείνουμε την ανταπόκριση με το θέμα της άρκουδας και τις ζημιές που κάνουν στις κερασιές και τις λεπτοκαμύες που όταν τις σπάζουν δεν ξαναφυτρώνουν. Έτσι δεν τις ξαναφυτεύουν μία και ξέρουν ότι θα τις ξανασπάσουν.

Κόβονται για το περιβάλλον μερικοί που έχουν εξασφαλίσει την άνετη διαβίωση και στίς προτάσεις τους δεν υπολογίζουν εάν ζούν και πως ζούν άνθρωποι στίς όρεινές περιοχές.

Κ.

ΘΛΙΒΕΡΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΑΠΙΓΚΟΝ, Δεκέμβριος 1980.

«Ασχημος φέτος ο χρόνος που μάς πέρασε για το Πάπιγκο!»

Μας έφυγαν η Εύγενία χήρα "Αγγελίδου Μητριάδη, η Θεομή χήρα Βασιλείου "ωαννίδου, ο Κωνσταντίνος Σπυρ. Τσουμάνης, ο Σωτήριος Δημ. Ράγγας, η "Αγνα σύζυγος Νικολάου Στάρα, ο Παντελής Σπυρ. Τσουμάνης, και ο Κωνσταντίνος Βαγγελής.

Μας έφυγαν έπιτά άνθρωποι, έπιτά συγχωριανοί μας, με τούς όποιους λίγο - πολύ, άλλο από συγγένεια, άλλο από φιλία μά προπαντός από τού ότι έζησαν ανά-

μεσά μας και έζησαμε μαζί τούς μι άσκη δόκληρη! "Ο Θεός ν' αναπαύση την ψυχή τούς. Αιώνια ή μνήμη τούς. Κι' αυτό δεν είναι άσχημο μόνον για το χωριό μας το Πάπιγκο, αλλά και για όλους κληρο το Ζαγόρι μας, για την Ελλάδα μας! Και το άκέρμη χειρότερο, ότι τα κενά που αφήνουν, όσοι μάς φεύγουν, μένουν για πάντα κενά!

«Αποκαρδιωτικό το φαινόμενο για τον τόπο μας! Ποτέ άλλοτε δεν συνέβη το φαινόμενο αυτό που σήμερα συμβαίνει!»

Ένας τέτοιος θλιβερός απολογισμός σε μία κοινωνία 80—100 ανθρώπων, πρέπει να μάς δάξει σε μεγάλη ανησυχία, αν πραγματικά αγαπάμε τον τόπο μας και να θέσουμε υπεύθυνα και σοβαρά το έρώτημα, στον έαυτό μας πρώτα, σούς γύρω μας και όπου αλλού χρειάζεται: «Θ' αφήσουμε το Ζαγόρι μας να έρημώσει, ναί ή όχι; "Αν πούμε ναί, τότε τελεία και παύλα, αν όχι, τότε τι πρέπει να κάνουμε;

Ι.Γ.Π.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΡΔΩΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΖΙΩΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΑΕΩΝΙΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΙΜΩΝ ΑΘ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ
"Ιωάννινα: Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. (0651) 26.266 και 28.088

Υπεύθυνη Διεκπαιράωσης:
ΤΟΥΛΑ ΠΟΛΛΑ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΟΥΒΑΛΗΣ

Τυπογραφείο: Γ. Δουβάλη
Ε. "Αποστόλου - Κ. Πασχάλη

28 "Οκτωβρίου 41 - Τηλ. 20.544

Το ποσόν της έτήσιας συνδρομής προαιρετικό

ΤΕ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

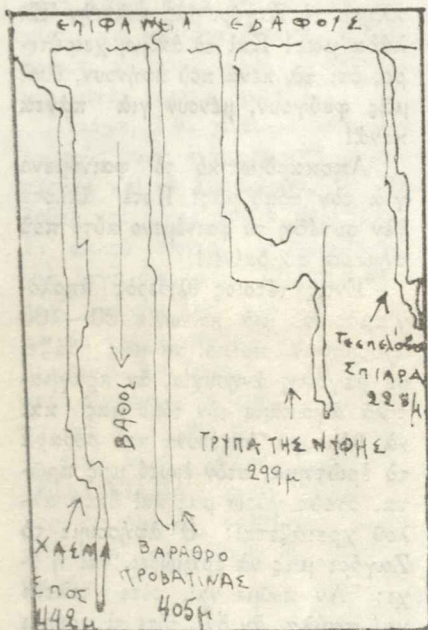
ΑΣΡΤΑΚΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 9η ΣΕΛ.

μους τα όρενά συγκροτήματα δ' α-
πως οι Άλπει Ζαγοριού, άπάνω
από τα 1000 μ. έπαθαν ριζικές αλ-
λοήσεις. Μόνιμα επί χιλιάδες χρό-
νια, ήταν φορτωμένα με τους πά-
γους, που με την αλλαγή του κλί-
ματος, κυρίως μηχανικά, διαμορ-
φώσαν και την επιφάνεια και το
έσωτερικό της Άστρούκας.

Οι διαθύτερες από τις άμετρη-
τες καταβόδους στην Άστρούκα,
είναι το ΕΠΟΣ 442 μ., η ΠΡΟ-
ΒΑΤΙΝΑ 405 μ., η ΤΡΤΠΑ
ΤΗΣ ΝΤΦΗΣ 299 μ., η ΣΠΙΑ-
ΡΑ Τσεπέλοβ 228 μ., και του
ΟΑΤΣΣΕΑ, ποδς τα πλάγια, όχι
κατακόρυφη.

Τα βάραθρα της Άστρούκας έ-
ξερευνήθηκαν από Άγγλικές, Ά-
μερικανικές, Αυστραλές και
Πολωνικές άποστολές. Ή έξερεύ-
νηση δέ μπορούσε σ' αυτό το χρό-

Κάτωψη των βαράθρων

νικό διάστημα να ήταν πλήρης γι
αυτό θεμελιώδη προβλήματα, ό-
πως κανείς δέ μπορούσε να μπει
σέ κάποιο είδος κυρίου συστήμα-
τος που να οδηγεί στις πηγές Βοί-
δομάτι στο Βίκο. Πώς έγινε α-
πό το ύπεροχο κάροσι. Τί ρόλο έ-
παιξαν οι παγετώνες στην εποχή
τους. Περιμένουν επιστημονική ά-
πάντηση.

Τό βάραθρο της Προβατίνας,
υπερέχει των άλλων γιατί έχει με
γαλύτερα κατακόρυφα τμήματα.
Τό χάσμα Έπος έξερευνήσαν οι
Άμερικανοί τό 1977 και τό βοή-
καν 442 μ., εις τόν πυθμένα δέ
είχε μικρή λιμνούλα με νερό. Ά-
ρα τό Έπος είναι τό βαθύτερο
βάραθρο του κόσμου! Ή ίδια Ά-
μερικανική άποστολή έξερεύνησε
και άλλες μικρότερες τρύπες, άνε-
κάλυψε δέ ποδς τόν Έλαφότοπο
τή Γυαλλότρυπα 157 μ. Ή τρύπα
της Νύφης (τέ δνομα πήρε από
τό θρούλο της βλαγονύφης, που έ-
πεσε μέσα μπροστά από 1000 χρό-
νια), παρουσίασε δυσκολίες στην
έξερεύνησή της γιατί έχει άρκε-

τά στενώματα. Ή Σπάρα Τσεπέ-
λόβου (αυτή που είναι δίπλα από
τό δρόμο γιά τό Τσεπέλοβο), πα-
ρουσιάζει δυσκολίες στην κατάβα-
ση. Ή τρύπα του Όδυσσέα είναι
τό μόνο σπήλαιο που έχει βρεθεί
μέχρι τώρα στην Άστρούκα με κά-
ποια στοιχειώδη όρυζόντια έξά-
πλωση. Ανακαλύφθηκε από τούς
Αυστραλούς τό 1976, στη νότια
πλευρά και στην άρχή του Μεγα-
Λάσκου.

Έχει μήκος 378 μ. με 7 μικρές
πλαγιές σ' ένα βάθος 153 μ.

Τό καλοκαίρι κανένα από τά βά-
ραθρα δέν έχει νερό. Τα μικρό-
τερα βάραθρα και οι πάμπολες
ντολίνες γεμίζουν χιόνι τό χειμέ-
ρινα και με μικρές καταβόδους κα-
ταπίνοντα τό νερό και με τά άμέ-
τρητα σήματα οδηγούν κατά πά-
σαν πιθανότητα στο κεντρικό ά-
παγετευτικό σύστημα ποδς τις πη-
γές, τόν ποδς του Βοϊδομάτι στο
Βίκο, κάτω άπ' τό Μικροπάτιγχο.
Όπου έχουμε όγκους πλόςου,
που συγκρατεί τό νερό έχουμε και
πηγές. Οι πηγές Βοϊδομάτι είναι
κλασικό παράδειγμα καροτικής
πηγής. Κάτωθι του πλακόδους
Ποικαινικού άσβεστολίθου έχουμε
τόν κυρίως άσβεστόλιθο, σέ έκα-
τοντάδες μέτρα πάχος, που σχη-
ματίζει τά γκορεά και άποκαλύ-
πεται στις χαράδες, μέχρι την
άνω Κοητιδική, δηλ. σχηματίζει
κε στόν πυθμένα της θάλασσας,
περίπου μπροστά από 136 έκατ.
χρόνια (χιμωλία στο Βαθιάκκο).

Σέ πολλά όμως σημεία έχουμε
και του Άνω Ίουρασιού (190
έκατ. χρόνια).

Στό Βίκο και στα παρακάδια
του, Χαράδρα Μεγα Λάσκου, Φα-
ράγγι Καπεσόβου, δέν παρατηρή-
θηκαν ίχνη παγετώνων. Άρα ή
καταρρακτώδης διάβρωση του νε-
ρού τά διαμόρφωσε. Σ' αυτό ό-
φειλται και τό ότι ή χλωρίδα και
ή πανίδα, στη Χαράδρα του Βί-
κου, έμεινε σχεδόν άδιατάρακτη
στην εποχή των παγετώνων. Και
πόδς 20.000 χρόνια, που τελείωσε
ή έξάπλωση, τά φυτά και ζώα,
που είχαν σάν καταρρίγιο τό Βί-
κο, τόν έκαναν δημητριο γιά την
έξάπλωσή τους βορεότερα.

Οι Άλπει του Ζαγοριού, τό ύ-
περοχο αυτό παγετονοκαροτικό
κατασκεύασμα, μοναδικό στην Έλ-
λάδα, θησαυρός γιά την Ήπειρο
και τό Ζαγόρι μας, προσφέρει δι-
λυτό έρευνας και γιά καροτική
γεωορφολογία και γιά καθαρή
σπηλαιολογία. Είναι ισχυρότατος
μαγνήτης και γιά έπιστήμονες και
γιά φησιολάτες. Άς τό αξιοποι-
ήσουμε με όδούς, με έξονδοχέα
με μελέτες και κυρίως με την πα-
ρουσία μας στο χωριό μας.

ΣΗΜ.: Εύχαριστώ τόν Δημήτρη και
τόν Κωστή που μού μεταφώσαν
τό βοήθημα του Α. C. WAETHAM
«Τά Σπήλεια και τά Κοροτικά της
Άστρούκας».

ΝΤΟΛΙΝΑ: Γούβες που σχηματί-
στηκαν από τό βοδάλισμα των πε-

Άξιοποίηση του δασιού πλούτου

● Συνέχεια από τη 11 σελ.

μολ.

Κατά τά λοιπά τόσον διά την
Α.Ε. έσον και διά τάς Βιοτεχνίας
ισχύουν οι Νόμοι και λοιπά Δια-
τάξεις που ρυθμίζουν τά της λε-
τουργίας αυτών.

Τέλος ύποβάλλω και μίαν έπι-
πλέον πρόταση ή όποια έσως φα-
νή παράτολη αλλά έχει άμεσον
σχέσην τόσον με την άνάπτυξιν και
καλλιέργειαν του Δάσους έσον και
με την παροχήν κινήτρων διά την
πύκνωσην του πληθυσμού των έρη-
μωθέντων χωριών των τριών πε-
ριοχών.

Νά χορηγηθή Δασικός κλήρος
ανά 50 στρέμματα εις έκαστον μέ-
λος της μονής και έπί δέκα μή-
νας τουλάχιστον έτησίως, των Δα-
σοδίων και παραδασοδίων χωριών
όριμου και έμπορικώς έκμεταλλευ-
σίμου Δάσους εκ των κοινοτικών
και Δημοσίων Δασών.

Διά της παραχωρήσεως του δα-
σικού κλήρου αυτού και ή όποια
θα ισχύει διά τόν χρόνον παραμυ-
νής του εις τό χωριό, νά παραχω-
ρήςται ή νομή μόνον και όχι ή κα-
τοχή και κυριότης αί όποια θα έ-
ξοκολοθούν νά παραμένουν εις
τόν έδικήν του Δάσους, κοινο-
τητα ή Ελληνικών Δημόσιον.

Ο Δασικός κλήρος νά άφαιρεί-
ται αυτοδικαίως και δι' άποφάσε-
ως του κοινοτικού Συμβουλίου ή
του Νομάρχου, κατά περίπτωσιν,
εις περίπτωσιν θανάτου ή άπουσί-
ας πλέον του τριμήνου εκ της κοι-
νότητος του κληρούχου. Δέν θά
θεωρείται άπουσία εις περίπτωσιν
νοσηλείας του κληρούχου εις Νο-
σηλευτήν ή Ίδρυμα.

Οι χορηγηθησάμενοι κλήροι νά
εφορτώνται μεταξύ των διά νά ά-
ποτελέσουν ένιαίαν Δασικήν μονά-
δα της όποιας την έκμετάλλευσιν
νά αναλάβη άποχερωτικώς ό έπί-
τόν συσταθησάμενος Άναγκαστι-
κός Συνεταιρισμός Διαχειρίσεως
Συνιδιοκτητού Δάσους και διά τόν
όποιον νά ισχύουν τά διά την έξ-
αφάμισην της πρώτης ύλης αναφε-
ριμένα.

Δασικών κλήρων νά δικαιούνται
και οι έπανακατεστρεμένοι εις τό
χωριό μετά από συνεχούς παραμυ-
νής των ένδς έτους εις αυτό.

Διά της προτεινομένης έκμεταλ-
λέυσεως των Δασών μας έπιτυχρά

τρωμάτων 30 — 90 μ. διάμετρο
και βάθος 7 — 23 μ. Στην Ά-
στράκα είναι άπάνω από 100.

ΚΑΡΣΤ: Όρεινή περιοχή Σλοβε-
νίας με χαρακτηριστικές διαβρώ-
σεις στην επιφάνεια την άσβεστο-
λιθική, αλκαλική, σάν καναλες,
σάν αλκάκια από ρόδα κάρου.

νομεν:

α) την αξιοποίησιν και έκμετάλ-
λευσιν μιας δασικής πλουτοπαρ-
γωγικής πηγής του Νομού μας
και της Ήπειρου καθώς και την
εις μεγάλον βαθμόν βελτίωσιν της
ποιότητος του προϊόντος αυτής.

β) την Βιομηχανικήν άποκέν-
τρωση και δημιουργίαν Βιομηχα-
νιών εις τόν τόπον παραγωγής κα-
τά τά Ευρωπαϊκά πρότυπα.

γ) Την συνειδητοποίησιν της
από κοινού συνεργασίας και δρά-
σεως των κατοίκων των τριών πε-
ριοχών διά της συμμετοχής των
εις τούς προτεινομένους μαζικούς
φορείς.

δ) Την άπαρχήν ίδρύσεως και
άλλων φορέων τοιαύτης μορφής
διά την αξιοποίησιν και έκμετάλ-
λευσιν και άλλων πλουτοπαρ-
γωγικών πηγών του Ήπειρωτικού
χώρου και.

ε) Την Δημογραφικήν και οι-
κογενικήν άνάπτυξιν των τριών πε-
ριοχών και ένίσχυσιν
της τοπικής και Έθνικής Οικονο-
μίας.

Ιωάννινα 1980

ΣΤΕΦ. ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΞΕΝΩΝΑ

Κύριε Διευθυντά,

Στό χωριό μας Λάιστα ύπάρχει έ-
νας όμορφος κοινοτικός Ξενώνας με
17 κρεβάτια που θα μπορούσε να
έξυπηρετεί πού άνετα τούς έπισκε-
ψείς του χωριού μας δίνοντας έτσι
τήν εύκαιρία νά δημιουργείται κίνη-
ση στο χωριό.

Ή άδιανομία όμως των υπεύθυ-
νων γιά τή καλή συντήρησή του έ-

χε σάν άποτέλεσμα την σταδιακή
καταστροφή του. Οι σωληνώσεις
τρέχουν, οι όροφές στάζουν, τό
πατώματα είναι μούσκεμα και την
ύγρασία τή νοιώθει παντού.

Άν σύντομα δέν ενδιαφερθεί ή
Κοινότητα σάν ιδιοκτήτρια νά έπι-
σκεύασει τις ζημιές, τό κακό θα με-
γαλώσει και ή δαπάνη τότε θάναι
πολλαπλάσια.

Χρειάζεται σύντομα νά παρθεί
δάνειο από τόν Ε.Ο.Τ. ή άλλη πη-
γή και έάν άδρανήσει ή Κοινότη-
τή Άρχή πρέπει νά επέμβει ή Νομαρ-
χία νά μήν καταστραφεί ένα έργο
που μπορεί πολλά νά προσφέρει.
Λα' Ο'τιπινός

ΤΕ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Σελίδα 14

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΑΛΙΟΣ
του ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ και της ΑΡΓΥΡΟΣ

Πολλά γεφάρικαν και ελπώθη-
καν, ως τώρα, γύρω από την
προσφορά αυτοεπιστρατευθέντων
Ήπειρωτών και κυρίως Ζαγορι-
σίων, στον πόλεμο του 40. Ή Έ-
νωσή μας, με καθυστερημένη κά-
πως μνήμη, με τό σημείωμα της
αυτο έλπει νά τιμήσει τόν έκλε-
κτό πατριώτη, άείμνηστο Δημή-
τριο Κράλιο, ό όποιος άναμφισβή-
τητα και άναντίρητα με τις πα-
τριωτικές προσφορές, άναδείχτη-
κε ΕΞΑΙΡΕΤΟΣ ΠΑΤΡΩΤΗΣ,
άξιος πάσης τιμής.

Πέθανε στις 7 Νοεμβρίου του
1945, από καρδιακή προσβολή,
στον Έλαφότοπο, τόν άποιο τόσο
άγάπησε και ύπερέτησε. Δέν πρό-
κανε νά γαρεί την άπελευθέρωση
γιά την όποια πολύ μόχθησε και
πολλά έδωσε. Ήταν χρόνια δύ-
σκολα και άναστατωμένα. Άνα-
στατωμένα τά πνεύματα ή οι κα-
ριές πλημμυρισμένες από μίσος
και μισαλλοδοξία πολλή, που μό-
διζαν την έπικράτηση άγάτης και
καλωσύνης και την έπιβράβευσιν
πάσης φύσεως προσφορών.

Άγάτησε ό,σο λίγοι Τσερβαρι-
ώτες τό χωριό του και την πατρί-
δα του γενικότερα και πρόσφερε
πολλές υπηρεσίες σάν Πρόεδρος,
σύνδικος κοινοτικός και κοινωνι-
κός παράγων άνούραστος. Δέν
σάπαινε όταν έβλεπε κάτι που
έμεινε τό χωριό. Δέν διάταζε νά
ρθεί σέ ρήξη με τοπικούς παρά-
γοντες, συγγενείς, και τοπικές άρ-
χές άκόμα, προκειμένου νά ύπο-
στηρίξει τά συμφέροντα του χω-
ριού. Τόν άκουγες συχνά νά λέει:
«Όχι κοινωνιολάματα και σκοπιμό-
τητες εις βάρος του χωριού και
του λαού. Γιατί ήταν και κοινο-
κικός έπαναστάτης Άγρότης προ-
τοπός και θιασώτης μιας μετοι-
κείας στο χωριό στο Καλπάκι.

Ή τέτοια λαρεία του ποδς τό
χωριό και ή άγάπη του ποδς την
Πατρίδα γενικότερα, έκδηλώθη-
τα στο χωριό και στην περιοχή
μας από τό μέτωπο, δέ χόρταινε
νά διηγείται τά κατορθώματα τών
φαντάρων μας και νά έκθέτει τις
πολεμικές του έντυπώσεις από τό
μέτωπο. Άκόμα έφερε και πήγαι-
νε υπηνώματα και δώρα στους στρα-
τιώτες της κερionής μας, δηλ. τή
δίοικεια του πολέμου.

Αυτός ήταν ό Δημήτριος Κρά-
λιος από τόν Έλαφότοπο.
Μπορούνε άνεπιφύλακτα νά πού
με πώς πεθαίνοντας, ό Έλαφοτο-
πίτης αυτός, άντάνε πίσω του μιά
μεγάλη κληρονομιά.

Τήν ύποδειγματική πατριωτική
και κοινωνική του δοσση, ή όποια
δέ υποσεί παρα νά έμπνέει τούς
έπιογόνους του.

Λιά τήν Ένωσιν
Άποδήμην Έλαστοτόπου
Τ. Π.

Παράδειγμα άγνού πατριωτι-
σμού σπανιότατο.

Άλλά και στο χωριό που βρέ-
θηκε πρόσδεος στον πόλεμο του
40, πρόσφερε άξιόλογες υπηρεσί-
ες. Με την έπίθεση τών Ίταλών
όλοι οι κάτοικοι του χωριού, στην
περιοχή του όποιου γινόνταν οι
πολεμικές έπαχειρήσεις - Καλπά-
κι, Γκοραμπάλα, Ψηλόραχη κλπ.,
έφυγαν ποδς τό Κεντρικό Ζαγό-
ρι. Αυτός, παρά τά χρόνια του,
όχι μόνο δέν έγκατέλειψε τό χω-
ριό, αλλά έλο τό διάστημα αυτό
τό τόσο κρίσιμο αυτοεπιστρατευ-
μένος, γύριζε νυχθημερόν στα χα-
ρακώματα, στην πρώτη γραμμή
των άμυνόμενων πολεμιστών μας,
κουβαλώντας πολεμοφόδια και έμ-
ψυχώνοντάς τους. Κατά την ήμέ-
ρα μάλιστα που ή ψηλότερη κορυ-
φή της Γκοραμπάλας, ή Ψηλόρα-
χη, κατελήφθη από τούς Ίταλούς
και έλα τά όχηρά του Καλπακίου
κινδύνεωναν νά ύπερφαλαγγιστούν
βρέθηκε κι αυτός σέ μιά κορυφή
δίνοντας πολύτιμες πληροφορίες
στος άξιοματικούς. Ήταν ή πιο
κρίσιμη μέρα του πολέμου. Τήν
ίδια νύχτα, ύστερα από μιά ήρωϊ-
κή έπίθεση του στρατού μας, έγι-
νε ή άνακατάληψη της Ψηλόρα-
χης και σημειώθηκε ή πρώτη με-
γάλη νίκη των ός τότε άμυνόμε-
νων στρατευμάτων μας. Και ή
προσφορά του στον πόλεμο έκεί-
νο συνεχίστηκε. Άκολούθησε τά
στρατιωτικά τμήματα, που τόσο
από κοντά είχε γνωρίσει, άστρά-
τευτος αυτός, κατά της νικηφόρα
προέλασιν και βρέθηκε στο Άργυ-
ρόκαστρο και σέ άλλα σημεία του
μετώπου. Κι όπως θνιωόνται όλοι
γνωρίζοντας τότε κατά διαλέμμα-
τα στο χωριό και στην περιοχή
μας από τό μέτωπο, δέ χόρταινε
νά διηγείται τά κατορθώματα τών
φαντάρων μας και νά έκθέτει τις
πολεμικές του έντυπώσεις από τό
μέτωπο. Άκόμα έφερε και πήγαι-
νε υπηνώματα και δώρα στους στρα-
τιώτες της κερionής μας, δηλ. τή
δίοικεια του πολέμου.

Αυτός ήταν ό Δημήτριος Κρά-
λιος από τόν Έλαφότοπο.
Μπορούνε άνεπιφύλακτα νά πού
με πώς πεθαίνοντας, ό Έλαφοτο-
πίτης αυτός, άντάνε πίσω του μιά
μεγάλη κληρονομιά.

Τήν ύποδειγματική πατριωτική
και κοινωνική του δοσση, ή όποια
δέ υποσεί παρα νά έμπνέει τούς
έπιογόνους του.

Λιά τήν Ένωσιν
Άποδήμην Έλαστοτόπου
Τ. Π.

1) Επιστροφή δρόμου ποδς Μπό-
μπολη με καλύτερη κολυμητό πά-
νω σέ γκρό 10 εκ. (Τό τμήμα αυτό
άρχισε από άρχή δρόμου άμαξιτού
ποδς Βίκο, μέχρι τόν πλάτων).

2) Δικτυώσιν στηθαίο στο δρόμο
από σπίτι Μπέλλου μέχρι Ζιάκκα
(στο προάυλιο της παλιάς Οικοκυ-
θας, καί Γερολάζος Α.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΡΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

ΕΝΩΣΗ

ΑΡΙΣΤΗΣ - ΒΙΚΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ή Ένωσή έστειλε στο μέλη της
τή δεύτερη άνακοίνωσή της περίλη-
ψη της όποιας δημοσιεύουμε:

Πέρασε ένα έξάμηνο από την έ-
κλογή του Δ.Σ. της Ένωσης και την
πρώτη άνακοίνωσή.

Ό φετεινός συνεχής καύσωνας δι-
ασκόρησε τά μέλη σέ διακοπές έτσι
δέν προσφέρονταν ή έποχή γιά στε-
νότερη έπαφή.

Στήν καλοκαιρινή έποχή τό Δ.Σ.
καθόρισε τά πλαίσια των στόχων
του, τούς τομείς δράσεως του και
τή μεθόδευση γιά την έπιτυχία των
προσπαθειών του και μετατόπισε
τό ενδιαφέρο ποδς τό χωριό γιά
τήν έκτέλεση κοινωφελών έργων

1. Τό Δ.Σ. θεωρεί βασική ύποχρέ-
ωση και άποτέλεσματικό μέσο την
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ των μελών της και
τή συχνότερη έπαφή

2. Τό Δ.Σ. καθόρισε σάν τομείς
δραστηριότητας:

α) Τήν καταγραφή των Άριστι-
νών της διασποράς γιά έπαφή με τά
μέλη.

β) Τή χρησιμοποίηση του μορφω-
τικού δυναμικού της Ένωσης, την
σύνταξη της ιστορίας του χωριού,
τήν αξιοποίηση του υλικού των με-
λών και τή δημιουργία πολιτιστικών
έκδηλώσεων.

γ) Τήν έκτέλεση κοινωφελών έρ-
γων στο χωριό και γενικότερα συ-
μπαράσταση στα προβλήματα του
κα ε) Τήν κοινωνική συμπάρσταση
στος συγχωριανούς:

ζ) Τό Δ.Σ. ύπευθυμίζει στα μέλη
του την οικονομική προσφορά των
γιά την έπίκτηση κοινωφελών έρ-
γων στο χωριό, γιά τή βελτίωση
της ζωής των ανθρώπων του.

4) Ήδη άρχισε ή σύνταξη Μητρώ-
ου των Άριστινών της διασποράς
στο χωριό που σύντομα θα εί-
ναι στη διάθεση των μελών.

5) Τό Δ.Σ. πιστεύει ότι «τους
νέους άνήκε τό μέλλον» και θα κα-
ταβάλει κάθε προσπάθεια γιά νά
πλησιάσει τούς νέους ανθρώπους
του χωριού μας και νά τούς καλε-
ρήσει την άγάπη γιά τό χωριό. Οι
περισσότεροι νέοι γεννήθηκαν, ζούν
και κινούνται μακριά άπ' τό χωριό
έτσι δικαιολογημένα δέν συγκινούν-
ται τό ίδιο με τούς μεγαλύτερους
γιά τά θέματα του χωριού.

6) Κοινωφελή έργα που έγιναν
άπ' την ένωσή στο χωριό τό καλο-
καίρι:

1) Επιστροφή δρόμου ποδς Μπό-
μπολη με καλύτερη κολυμητό πά-
νω σέ γκρό 10 εκ. (Τό τμήμα αυτό
άρχισε από άρχή δρόμου άμαξιτού
ποδς Βίκο, μέχρι τόν πλάτων).

2) Δικτυώσιν στηθαίο στο δρόμο
από σπίτι Μπέλλου μέχρι Ζιάκκα
(στο προάυλιο της παλιάς Οικοκυ-
θας, καί Γερολάζος Α.

ρικώς Σχολής).

3) Έπισκευή σφαδών μεσοχωρι-
ού.

4) Προμήθεια χρηματοκιβωτίου
γιά φύλαξη τιμαφλών Έκκλησίας.

5) Συμμετοχή με ποσό δρχ. 20.
000 στο Κοινοτικό έργο διάνοιξης
άμαξιτού δρόμου ποδς Πανώσιτα,
από Καστανιάρη.

6) Άγορά 3 ύδρομετρητών γιά 3
άπορες οικογένειες.

Σύνολο δαπάνης περίπου 300.000
δραχ. Και εξακολουθούμε:

7) Έκτός από τά παραπάνω, ση-
μαντική και ένθαρρυντική προσπά-
θεια έγινε και στον τομέα συνεργα-
σίας με τούς Άριστινούς στο Γιάν-
νινα. Έλπίζουμε σέ μιά άξιόλογη
προσφορά τους στην Ένωσή και
στο χωριό.

Άποδίδουμε ιδιαίτερη
σημασία στη συμβολή τους, γιατί
όντες κοντά στο χωριό και στην έ-
δρα της Νομαρχίας, μπορούν νά
προσφέρουν τό περισσότερα άπ' ό-
λους μας γιά τή λύση των προβλη-
μάτων του χωριού.

● Γιά τό συντονισμό των κοινών
προσπαθειών, τό Δ.Σ. όρίσθηκε το-
πική Έπιτροπή από τούς παρακάτω
χωριανούς μας:

Γάρος Άλέξης, Γένης Γιάννης, Γέ-
νης Κλεάνθης, Ζαχάρης Γιώργος,
Τζοβαντάρης Γιώργος, Παπακώστας
Πάυλος.

● Γιά τούς σκοπούς του συλλό-
γου πρόσφεραν:

Ό κ. Βανδέρας Δημ. έδωσε 40
000 δρχ., Άνώνυμος 10.000, οι κ.
Βότσης Ν. και Ήλ. 8.000. Οι κ.
Σαράλλης Ι. και Θ. και Συκώτης Στ.
από 5.500 δρχ. Ή κ. Παγούνη Λευκ.
-000, οι κ. Κοντόκαλης Μ. και Πέ-
τας Β. από 3.000. Ό κ. Οικονόμου
Π. 2.250. Άπό 2.000 δρχ. οι κ. Φω-
τείνης Ν., Πέτσας Φ., Πρίτσος Β.,
Τσιμάνης Π., Μαγγιώρου Κ., Μαν-
δαλάς Μ., Σουρέλη Ρ., Τζοβαντάρης
Γ. Χριστοδούλου Θ.

Από 1.000 δρχ. οι κ. Μουδοπούλου Άν., Παπακώ-
στας Μ., Οικονόμου Κ. Άπό 500 δρχ.
οι κ. Ζαβίκας Θ. Γκούβης Χρ.,
Γένης Στ. Χατζοπούλου Ε., Καρρά
Ε. Μανδαλάς Κ., Βανδέρας Άμ., Γου-
γούνη Ν. Κλούμπας Γ. Σκαργέλος
Γ. Ζαχάρης Γ., Βέλλος Π. Γκενερά-
λης Γ. Μουδοπούλου Έρ. Μουδο-
πούλου Χ. Γουσουήνης Τ. Πέτροβιτα
Α., Γκάστη Α. Λυμπεροπούλου, Βαν-
τέρας Φ., Λιούμας Α. Ό κ. Μουδο-
πούλος Ν. 700 δρχ. Άπό 500 δρχ.
οι κ. Γκούβης Κ., Ζαχαρόπουλος
Άθ. Γένης Π., Οικονομίδης Μ., Δε-
μίρης Α. Μάνθου Μ., Γένης Γ. Γένης
Κ., Παπακώστας Π., Μασίκας Π.
Λογοθέτης Θ., Παγούνη Ά., Λαμπρί-
δης Στ., Γένης Θ., Γάρος Ά., Πέτσας
Χ. Κυρατσιώη Ζ., Φώτω Γ. Βαφιά
Φρ. Άπό 100 δρχ. οι κ. Σουράς Ά-
θαν. καί Γερολάζος Α.

Τὸ ΖΑΓΟΡΙ μας

Κοινωνικά**ΤΩΝ ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΩΝ**

Ευχόμαστε: Στὸ Σωτήρη Ζαμπακόλη καὶ στὴ Χριστίνα Ἡλιοπούλου πού τοὺς στεφάνωσε στὸν Ἅγιο Γεώργιος τοῦ Πίου Πατρὸν ὁ Γαβριὴλ Παπαναστασίου, «ὅσον ἀνθόσπαρτον». Καλὰ στέφαναν στὸν Τηλέμαχο Κάτσινο καὶ στὴν Εἰρήνη Ράπτη - Τσέπη ἀπὸ τὸ Τσεπέλοδο πού ἔδωσαν μεταξὺ τοὺς ὑπόσχεση γάμου.

Στὶς μανούλες: Ἄννα Βράστου Ὀλγα Παναγοπούλου, Ἀγνή Γόρη, Ἀνθούλα Τζουρά, πού κατάγονται ἀπὸ τοὺς Ἀσπραγγέλους καὶ ἔφεραν στὸν κόσμον ἀγγελούδια. τοὺς ευχόμαστε νὰ τὰ χαίρονται γερὰ καὶ εὐτυχισμένα. Εὐχὲς καὶ στοὺς Ἀσπραγγελιώτες Τάκη Βαραδίνη καὶ Χριστόφορο Φωτόπουλο πού ἔγιναν γονεῖς χαριτωμένων ἀγοριῶν.

Ὁ Πολιτιστικὸς Σύλλογος τοῦ χωριοῦ, μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα ἐγκαρδιότητος καὶ κεφιῶ, ἔκοψε τὴς γευστικότητας βασιλόπιτες πού εἶχαν παρασκευάσει ἡ δασκάλα κ. Εὐτυχία Καραγιάννη καὶ ἡ φιλόλογος δ. Λούλα Παπαγεωργίου. Τυχερὸς στάθηκε ὁ κ. Πελοπίδας Καμτσίκας πού, βρίσκοντας τὸ φλουρί, κέρδισε 500 δραχ. καὶ ἀρώματα ἀξίας πού πρόσφερε εὐγενικὰ τὸ μνημοπώλειο τοῦ κ. Κ. Κυριαζή.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Ὁ φιλόλογος καθηγητὴς κ. Δημ. Μ. Τάγκας ἀπὸ τὸ Κουκούλι καὶ ἡ καθηγήτρια μαθηματικὸς Οὐρ. Γκολοκάνη ἀπὸ τὸ Λιασκοβέτσι ἀρραβωνιάστηκαν. Καλὰ στέφανα.

«Τὸ Ζαγόρι μας»

ΓΑΜΟΙ

ΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΑ.— Ὁ Χαρίλαος Εἰάνθος καὶ ἡ Ἰουλία Σιόμα ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των στὴν Ἀθήνα.

★ Ὁ Σύλλογος τῶν Ἑπάνω Σουδενιωτῶν τοὺς συγχαίρει θερμὰ καὶ τοὺς εὐχεταί κάθε εὐτυχία.

★

— ΛΑΪΣΤΑ.— Στὶς 27 Δεκεμβρὴ ἔγιναν στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Δράμας οἱ γάμοι τοῦ Χάρη Τσαουσίδη καὶ τῆς Χρύσας Βασδέκης.

★ Στοὺς γονεῖς των ευχόμαστε νὰ τοὺς ζήσουν.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ὁ κ. καὶ κ. Ἀχιλλέας Γόγολου ἀπὸ τὸ Κουκούλι - Ζαγορίου ἔφεραν στὸν κόσμον χαριτωμένο κοριτσάκι.

★ Νὰ τοὺς ζήσει.

**ΔΩΡΕΑΙ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ**

★ Ἡ οἰκογένεια ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΡΒΕΝΗ ἱατροῦ προσφέρει δραχμὲς ΧΙΛΙΕΣ στὴ μνήμη τοῦ ἀεχέαστου ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΑΛΛΙΔΗ.

★ Ἡ κ. ΦΡΟΣΩ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, προσέφερε ΧΙΛΙΕΣ δραχμὲς στὴ μνήμη τῆς ἐξαδέλφης τῆς ΑΡΙΑΝΔΗΣ ΞΑΝΘΗ.

★ Ὁ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ, μὰς ἔστειλε δραχ. ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΣ σὲ αἰώνια μνήμη γονέων ΚΩΝ)ΝΟΥ καὶ ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ.

★ Στὴ μνήμη τοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ μὰς ἔστειλε δραχ. ΧΙΛΙΕΣ στενὸς συγγενῆς του.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΛΑΪΣΤΑ.— Πέθανε στὴν Ἀθήνα ἓνας καλὸς συμπατριώτης μας, ὁ Παναγιώτης Ποάλας.

● Σολλυπούμεθα θερμὰ τοὺς συγγενεῖς του.

★

Στὶς 19-12-80 πέθανε στὴν Ἀθήνα ἡ Φανή Τσουδαλίδη, τὸ γένος Φ. Τάτση ἀπὸ τὸ Σαμινέλι, σύζυγος τοῦ μηχανικοῦ Μάνθου Τσουδαλίδη, ἀπὸ τῆς Βήσιανης, ἡ γαμπρὴ φῶλη καὶ συνδρομητριά μας.

Σολλυπούμαστε τὸν ἄνδρα τῆς, τὰ παιδιὰ τῆς καὶ τὸν ἀδελφὸ τῆς Νίκο Τάτση.

★

— Στὶς 21 Δεκεμβρὴ 1980 σκοτώθηκε σὲ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα ὁ Φίλιππος Π. Λιόκας ἀπὸ τὸ Κουκούλι 51 χρονῶν. Ἐμπορεῖονταν ἀπὸ χρόνια στὴν Κόνιτσα. Ὑδραυλικός, τίμιος καὶ καλὸκαρδὸς ἄνθρωπος καὶ οἰκογενειάρχης. Τῇ γυναίκα του κ. Λαμπρινῇ καὶ τὰ τρία παιδιὰ του σολλυπούμαστε θερμὰ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Γιὰ τὴ συμμετοχὴ στὸ βαρύτατο πένθος μας, εὐχαριστοῦμε θερμῶς.

Νίκος Στάρας

Ἀνδρέας καὶ Ἑλλη Βασιλόπουλου
Μίμης καὶ Μαρία Στάρα

★

Εὐχαριστοῦμε θερμότατα ὅλους ὅσοι μὰς συμπαράσθηκαν στὸ ἀδάσταχο πένθος μας γιὰ τὸν πρόωρο θάνατο τοῦ πολυαγαπημένου μας

ΓΙΑΝΝΗ ΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ σύζυγος Πάουλα. Οἱ γονεῖς Νεοκλῆς - Δόλα. Τ' ἀδέρφια: Σταύρος - Ἀθηνά - Νίκος. Οἱ θεῖοι καὶ τὰ ξαδέρφια του.

★

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ.— Ὁ Ἀλέξης καὶ ἡ Μαρία Ντιναλέξη ἔγιναν γονεῖς χαριτωμένου ἀγοριῶ. Νὰ τοὺς ζήσει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ**ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΚΑΛΩΤΑΙΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Τὸ Δ.Σ. τοῦ συλλόγου Καλωταίων καὶ τῶν φίλων αὐτῶν συνεκροτήθη ἐκ τῶν κ.κ.

Γεωργίου Βίκα, Προέδρου
Ἀθ. Καραβίδα, Ἀντ)δρου.
Δημ. Σακελλαρίου, Γ. Γραμ.
Κων. Νάσιου, Ταμίας.
Ἀνδρ. Ράπτη, Συμβούλου.

Τὰ μέλη τοῦ συλλόγου γιὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τῶν σκοπῶν του προσέφεραν τὰ κατωτέρω ποσά:

Δρχ. 25.000 ὁ κ. Καραμπάτσος
Κ. Δρχ. 8.000 ὁ κ. Βελλιόπουλος
Ἀλ. ἀπὸ 5.000 Δρχ. οἱ κ.κ. Βίκας Γεώργιος, Ζυγούρης Σωτ., Βούρης Ζήσης, ἀπὸ 3.000 Δρχ. ὁ κ. Σοροβάκος Μ. ἀπὸ 2.200 οἱ κ.κ. Ἀποστολίδης Π., Βαϊνίκου Β. ἀπὸ 2.000 οἱ κ.κ. Βίκας Κων. Τενόπουλος Κ. Νάσιος Κ., Τσοτρόπουλος Γ., Ἀποστολίδης Τ., Πολύζος Χρυσ., Ράπτης Ἀν., Ἰωαννίδης Κων., Κατσιούρας Θ., Δρόσος Θ., Σιαμέτη Ἀθ., ἀπὸ 1.500 Δρχ. οἱ κ.κ. Καραβίδα, Ἀθ. Λιούμας Ἀθ. ἀπὸ 1200 Δρχ. ἡ κ. Καραῖα Εὐμορφία ἀπὸ 1.000 οἱ κ.κ. Θεμελῆς Δημ., Σακελλαρίου Ι. Σακελλαρίου Δ., Κουτσὸς Χαρ., Σαρρίας Βασ., Ραφτόπουλος Ν., Σακελλαρίου Ν., Δασκαλάκης Γ., καὶ ἀπὸ 500 οἱ κ.κ. Λιάπης Εὐάγγελος καὶ Παπαϊωάννου Σ.

★

**ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«Η ΛΑΪΣΤΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ»**

Στὶς 14 τοῦ Δεκεμβρὴ ὁ Μορφωτικὸς Σύλλογος Λαϊστῆς, πού ἐδρεῖε στὴ Θεο)νίκη, πραγματοποίησε Πενική Συνέλευση γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ νέου του Συμβουλίου. Ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Κογκούλης Ἰωάννης, Πρόεδρος, Πένιος Ἰωάννης ἀντιπρόεδρος, Μπρούμπη Χαρίκλεια, ταμίας, Μπαρτζώ Χαίτω Γεν. Γραμματέας, Ταμπακῆς Γεώργιος μέλος.

Ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη εὐχόμεται σ' ὅλους τοὺς πατριώτες ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

ΔΩΡΕΑΙ

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ.— Ἡ κ. Σακελλαρίδη Εὐφimia προσέφερε στὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου τὸ ποσὸ πλῆν. 10.000 Δρχ. στὴ μνήμη τοῦ συζύγου τῆς Ἀγγελίας.

Στὸν Ἐκπολιτιστικὸ Σύλλογο Κήπων προσέφεραν γιὰ ἐνίσχυση:

1) Βασίλειος Γεννάδιος στὴ μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου Δρχ. 2.000.

2) Ἀθηνά Σάρρου στὴ μνήμη τοῦ πατέρα τῆς Χριστοδούλου Καλλιῆ Δρχ. 1.000.

3) Κων)γος Εὐαθάκης στὴ μνήμη τῆς μητέρας του Ἐλευθερίας Δρχ. 1.000.

**ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ**

3.000 Δρχ.

Πολυμεριδῆς Ἰωάν. Νικόλαος

2.000 Δρχ.

Δούκας Φιλ. Ἰωάννης
1.000 Δρχ.

Ἀνθόπουλος Γεώργιος

Βασδέκη Ἀθηνά

Βλάχου Κ. Φεβρωνία

Βότσης Θωμάς

Δεβελέγκας Στυλιανός

Ζήγος Δημήτριος

Ἰωαννίδης Ι. Σταύρος

Καναβέλης Ἀθανάσιος

Κανούρας Νίκος

Καράσα Εὐμορφία

Κατσέλης Ἀγγελία

Μπλάτσιος Ἀπόστολος

Ξάνθος Κ. Μιχαήλ

Πανατζῆς Ἐλευθέριος

Παπαβασιλείου Μιχαήλ

Παπαγιαννίδης Δημήτριος

Πασπαλιάρης Φάνης

Πελεκουδᾶς Στέφανος

Περιστερῆς Π. Φαίδων

Ρέντζος Γ. Παναγιώτης

Ρούντος Εὐρ. Ἀντώνιος

Σιούτης Π. Ἀριστοτέλης

Σιούτης Παναγιώτης

Στουκίδης Δημήτριος

Τσέπης Π. Μιλτιάδης

Τσίλης Ἀριστομένης

Χαδόλιας Μιχαήλ

Χριστοδούλου Ἀχιλλέας

600 Δρχ.

Σταυρίδου Εὐδοξία

500 Δρχ.

Αὐγερινὸς Λίλα

Βασδέκης Ηλ. Μιλτιάδης

Βλάχος Εὐθύμιος

Γαλανόπουλος Δ. Γεώργιος

Ζήγος Θεόδωρος

Ζήγος Σταύρος

Ζώης Ἀπόστολος

Καρακώστας Ἀλκιβιάδης

Καρπούζης Πρ. Μενέλαος

Κουνάβος Ἀλέξανδρος

Λέκκος Βασίλειος

Λιάπη Βαρβάρα

Μαλλιᾶδης Ἡλίας

Μπένου Μιχὴλ

Μπρούμπη Χαρίκλεια

Νούλης Κων)νος

Ντιναλέξη - Τσολῖγκα Ε. Μαίρη

Οἰκονομίδης Ε. Ἰωάννης

Οἰκονομῶν Ἰωάννης

Παπαγιώτης Παν.

Πατερᾶκης Ἐμμ. Δράκος

Πατερᾶκης Ἐμμανουήλ

Πιπικός Ἀπόστολος

Πυριώχου Δ. Ἐλεονώρα

Ράπτη Γεωρ. Εφῆ

Ράπτης Γ. Χρήστος

Σακελλαρίδη Εὐφimia

Στάρας Μιχαήλ

Στέφα Εὐαγθία